

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์
: การวิจัยแบบพหุวิธี

นายกนิษฐ ศรีเคลือบ

ศูนย์วิทยพัชการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TEACHER CAREER LADDER EVALUATION CRITERIA AND DESIRABLE
DRIVING STRATEGIES: A MULTI – METHOD RESEARCH

Mr. Kanit Sriklau

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research Methodology

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูและ
กลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์: การวิจัยแบบพหุวิธี

โดย

นายกนิษฐ์ ศรีเคลือบ

สาขาวิชา

วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์)

กนิษฐ์ ศรีเคลือบ: หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์: การวิจัยแบบพหุวิธี (TEACHER CAREER LADDER EVALUATION CRITERIA AND DESIRABLE DRIVING STRATEGIES: A MULTI – METHOD RESEARCH) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 หลัก: ศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช, 164 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ (2) วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนจำแนกตามภูมิหลังของครู และ (3) วิเคราะห์หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง การวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยายโดยการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ ฯ ขั้นตอนที่สองใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาผลของการใช้หลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือครู คศ. 2 และ คศ. 3 จำนวน 409 คนเป็นครูในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.9634 และโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และขั้นตอนที่สามใช้วิธีวิจัยเชิงผสมโดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่มที่ทำการศึกษาระดับชั้นที่ 1 ในเรื่องหลักเกณฑ์ ฯ พึงประสงค์มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับขั้นตอนที่ 2 เพื่อตอบคำถามของการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติบรรยาย และสถิติอนุมานได้แก่ การวิเคราะห์สถิติที (t – test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และการวิเคราะห์โมเดลการวัดด้วยโปรแกรม LISREL 8.72 ผลการวิจัยมีดังนี้

(1) ในภาพรวมหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการประเมินในส่วนผลการปฏิบัติงานเท่านั้น หลักเกณฑ์แบบใหม่จะเน้นไปที่ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ส่วนหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมจะเน้นไปที่เอกสารหรือรายงานที่ผู้ขอรับการประเมินทำการส่งเข้ามา สำหรับกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่วิธีปฏิบัติ มีความแตกต่างกันในหน่วยงานระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.) คือการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์แบบเดิมใช้การชี้แจงกับเขตพื้นที่การศึกษาพร้อมกันทั่วประเทศ แต่หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ใช้การชี้แจงกับโดยแยกชี้แจงกับเขตพื้นที่การศึกษาตามภูมิภาค 4 ภูมิภาค

(2) ผลของการใช้หลักเกณฑ์ ฯ พบว่า ครูมีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์และความยากในการนำหลักเกณฑ์ไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมสูงกว่าแบบใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และไม่แตกต่างเมื่อจำแนกตามภูมิหลัง ความยากในการนำหลักเกณฑ์แบบเดิมไปปฏิบัติมีค่าแตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียน ครูทั้งสองวิทยฐานะมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากในทุกด้าน และไม่แตกต่างเมื่อจำแนกตามภูมิหลัง ครูทั้งสองวิทยฐานะมีคุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ครู คศ. 3 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครู คศ. 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของครูทั้งสองวิทยฐานะอยู่ในระดับมากและไม่มีความแตกต่างเมื่อจำแนกตามภูมิหลัง

(3) หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ควรจะเน้นหลักเกณฑ์ ฯ ที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวัน ควรจัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครู ทำการประเมินในสภาพจริง และเน้นการประเมินที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูมากกว่าการทำผลงานทางวิชาการ

ภาควิชา...วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา..... ลายมือชื่อนิสิต กนิษฐ์ ศรีเคลือบ
 สาขาวิชา...วิธีวิทยาการศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....
 ปีการศึกษา.....2553.....

5283302827: MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEY WORD: CAREER LADDER CRITERIA, TEACHER ACADEMIC STATUS, DRIVING STRATEGIES

KANIT SRIKLAUB: TEACHER CAREER LADDER EVALUATION CRITERIA AND DESIRABLE DRIVING STRATEGIES: A MULTI-METHOD RESEARCH. ADVISOR: PROFESSOR. SUWIMON WONGWANICH, Ph.D., 164 pp

The purposes of this research were to 1) analyze and compare the criteria for the promotion of teachers' academic standing as well as driving strategies following traditional and new approaches, 2) analyze and compare the effects of employing the two approaches on teachers and students based on the teachers' backgrounds, and 3) analyze the involved parties' perception of desirable criteria and driving strategies. **The study comprised three stages.** First, descriptive research used documentary analysis was conducted on the criteria for **the promotion of teachers' academic standing** and using interviews with the parties involved regarding the criteria. The second stage involved an exploratory research was done via a survey of a sample of 409 teachers in Bangkok **holding specialist and senior specialist** positions. The research instrument was a survey questionnaire **developed from the results of the documentary.** It gained a total reliability score of 0.9634 and fitted the empirical data. Finally, mix - method research was using interviews **with** the parties involved regarding the criteria about desirable criteria and **driving strategies then developed questionnaire and collection data with teachers** in the second stage. The data were analyzed qualitatively via content analysis. The quantitative analysis involved descriptive and inferential statistics, including t-test, ANOVA, MANOVA, and exploratory factor analysis, using SPSS for Windows. A measurement model analysis done using LISREL 8.72. **The results were as follows:**

First, the traditional and new approaches to the appointment or promotion of teachers' academic standing differed only in terms of the evaluation of the teachers' performance, with the former emphasizing the documents or reports submitted for consideration **and the latter stressing the learning outcomes on students.** **As for the traditional and new driving strategies,** differences were found at the policy level (the Office of the Teacher Council Service and Educational Personnel Commission). That is, the traditional strategy took the form of explanation to educational service areas throughout the country only one time. In contrast, the new strategy involved explanation was processed separately for each of the four regions of Thailand.

Second, as for the teachers' perceptions of their **essence and application,** the promotion criteria based on both approaches were rated moderately **difficult.** However, the new approach was **perceived to be significantly less difficult** than the traditional one ($p < 0.05$). In addition, it entailed no significant differences in the perceptions of the teachers from dissimilar backgrounds. Opposite findings were found for the teachers undergoing the traditional approach. Specifically, it was perceived to be significantly more difficult for teachers from school size ($p < 0.05$). Regarding the teachers' behavior while conducting work for their promotion, the ratings for the teachers under both approaches were high in all aspects with no differences based on their backgrounds. As for their performance, the ratings for the teachers under both academic status were also high although the mean rating score for the senior specialist positions was significantly higher than specialist positions ($p < 0.05$). In terms of their effects on the students as perceived by the teachers, both academic status contributed to a high degree of student achievement with no differences in the teachers' perceptions when their backgrounds were taken into consideration.

Finally, a desirable criteria for the promotion of teachers' academic standing and driving strategies should focus on criteria teachers can work together to perform everyday tasks, provide advice to agencies that provide advice to teachers, authentic assessment, observation of actual teaching of teachers and concentrate on evaluating the process of teaching more than academic works.

Department ... Educational Research and Psychology ...

Student's Signature ..... *K. Sriklaub* .....

Field of Study ... Educational Research Methodology ...

Advisor's Signature ..... *Suwimon* .....

Academic Year ..... 2010 .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ที่เป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่อง การเรียน การดำเนินชีวิต เป็นนักวิจัยต้นแบบในการทำงานวิจัย และยังเป็นผู้ให้โอกาสที่ดีในเรื่องต่าง ๆ ตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา เอาใจใส่ และผู้วิจัยจะระลึกถึงพระคุณ คำสอนสั่ง คำแนะนำ ของ ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช ตลอดไป

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา และดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไข วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย รศ.ดร. อวยพร เรืองตระกูล รศ.ดร. สุชาดา บวรกิตติวงศ์ รศ.ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ และอาจารย์ภาควิชาวิจัย และจิตวิทยา การศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้านการวิจัยให้กับผู้วิจัย จนผู้วิจัยเกิดความรู้ ความรัก ศรัทธาในอาชีพนักวิจัยและผู้วิจัยจะนำความรู้ทั้งหมดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไปให้ดีที่สุด

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี และโรงเรียน ศรีจิตราที่ได้สร้างให้ผู้วิจัย เป็นผู้วิจัยอย่างในปัจจุบันนี้ขอขอบพระคุณ แม่แขก แม่เจี๊ยก และบุคคลท่าน อื่น ๆ ที่ได้ให้ความกรุณาช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์นี้ราบรื่นไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณพี่เสาวรส ยิงวรรณะ สำหรับคำแนะนำ ความรู้ วิธีการทำงานต่าง ๆ ที่เป็นแบบอย่าง รวมถึงโอกาส ความช่วยเหลือที่มีให้กับผู้วิจัยมาตลอดมา ขอขอบคุณพี่ ป.เอก พี่อัจศรา พี่สิริญาและพี่ ๆ ใน ภาควิชาทุก คนที่ผู้วิจัยได้ร่วมงาน ได้รู้จัก พี่ทุกคนให้ความเอ็นดูกับผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

ขอบคุณเพื่อนของผู้วิจัย พัชรา ศุทธิณี ดารุณี วรพล อัคราพรรณ สุนันทา ชลธิศ สโรชา เบญญา ภา สุจิตรา นฤมล (กลุ่มทฤษฎี - หนองคาย) ธนดล พิธัญวิทย์ และน้องณัฐพล สำหรับความเป็นเพื่อน กำลังใจ คำปรึกษาต่าง ๆ ทุกเรื่อง ตลอดมา และขอบคุณเพื่อน ๆ วิทยาลัยการศึกษาศึกษา ป.โท ทุก คนที่ได้ร่วมสร้างประสบการณ์ในการเรียนและการทำงานต่าง ๆ กับผู้วิจัยตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา มันเป็นประสบการณ์ที่ดีและจะอยู่ในความทรงจำของผู้วิจัยตลอดไป

ขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณในชีวิตของผู้วิจัย คุณปู่บุญชู คุณย่าบุญศรี คุณย่าพรทิพย์ คุณตาศรีวรรณ คุณยายนงเยาว์ ขอขอบพระคุณคุณตาชื่น คุณยายระเบียบ น้ำอ้อย น้ำอ้วน น้ำแก้ว น้ำจิ้ม ที่ได้เลี้ยงให้ผู้วิจัยเติบโตมาจนถึงทุกวันนี้ ขอขอบพระคุณ คุณลุง PETER น้ำหอมที่ทำให้ความฝันของผู้วิจัยกำลังจะเป็นจริง. (You make my dreams come true.) และสุดท้ายเห็นสิ่งอื่นใดผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณคุณพ่อวิชัย คุณแม่ภาวิณี ที่ได้ให้ชีวิตแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยดีใจและโชคดีมากที่เกิดมาเป็นลูกของคุณพ่อ และคุณแม่

“วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู.....	9
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของต่างประเทศ.....	13
ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของ ประเทศไทยและต่างประเทศ.....	15
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู.....	17
กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครู..	18
การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ.....	19
พฤติกรรมของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ.....	21
ผลที่ตามมาจากการที่ครูนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ.....	23
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อน แบบเดิมและแบบใหม่.....	28

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)
	ชั้นตอนที่ 2 ผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครู และนักเรียน..... 31
	ชั้นตอนที่ 3 หลักเกณฑ์การประเมิน ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อน ที่พึงประสงค์..... 41
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 44
	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมิน เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิม และแบบใหม่..... 44
	ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์ การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อน แบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนจำแนกตาม ภูมิภาคของครู..... 56
	ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของ ผู้เกี่ยวข้อง..... 95
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ..... 106
	สรุปผลการวิจัย..... 108
	อภิปรายผลการวิจัย..... 111
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 117
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 118
	รายการอ้างอิง..... 119
	ภาคผนวก..... 123
	ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือวิจัย..... 124
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 126
	ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา..... 133

	หน้า
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดล	
การวัดการรับรู้ การปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงาน	
เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และผลที่ตามมา.....	142
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	164

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ญ

ตารางที่		หน้า
2.1	คุณภาพในการปฏิบัติงาน คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ ของระดับวิทยฐานะทั้ง 4 ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด.....	10
2.2	ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูในประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ.....	16
3.1	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัยทั้งฉบับและจำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย..	37
3.2	ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวแปร.....	38
3.3	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู และผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน.....	40
3.4	ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่ผู้วิจัยทำการศึกษา.....	42
3.5	สรุปรายละเอียดการดำเนินการวิจัย	43
4.1	ความแตกต่างของรายละเอียดหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษแบบเดิมและแบบใหม่.....	45
4.2	ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	57
4.3	ข้อมูลเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2552	58
4.4	ข้อมูลเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในปัจจุบัน.....	59
4.5	วิธีการที่ครูใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม.....	60
4.6	วิธีการที่ครูใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่.....	61
4.7	การรับรู้ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ.....	64
4.8	ระดับการรับรู้สาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู....	67
4.9	ความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ..	68
4.10	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองฉบับของครู.....	70

ตารางที่	หน้า
4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อ ขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่จำแนกตามระดับการศึกษา.....	71
4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอ เลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ครูสังกัด.	72
4.13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อ ขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่จำแนกตามความต้องการเลื่อนวิทย ฐานะของครู.....	73
4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอ เลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมจำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อน.....	74
4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอ เลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่จำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อน.....	75
4.16 พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อน วิทยฐานะ.....	77
4.17 พฤติกรรมด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อน วิทยฐานะ.....	79
4.18 พฤติกรรมด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ.....	81
4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการทำงานของคุณ จำแนกตามระดับวิทยฐานะ	83
4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของพฤติกรรมการทำงาน ของคุณจำแนกตามระดับวิทยฐานะ	83
4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการทำงานของคุณ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	84
4.22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของพฤติกรรมการทำงาน ของคุณจำแนกตามระดับการศึกษา.....	84
4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการทำงานของคุณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	85
4.24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของพฤติกรรมการทำงาน ของคุณจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	86

ตารางที่	หน้า
4.25	คุณภาพการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ..... 87
4.26	ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ขณะทำผลงาน เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ..... 88
4.27	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามระดับวิทยฐานะ..... 90
4.28	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของผลที่เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับวิทยฐานะ..... 91
4.29	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามระดับการศึกษาของครู..... 92
4.30	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของผลที่เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับการศึกษาของครู..... 92
4.31	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน..... 93
4.32	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของผลที่เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติงานของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน..... 94
4.33	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์..... 96
4.34	สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 98
4.35	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติทดสอบความเหมาะสม ของข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงสำรวจของหลักเกณฑ์การประเมิน และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์..... 99
4.36	น้ำหนักและสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ แบบหมุนแกนด้วยวิธี varimax..... 101
4.37	แนวคิด แนวปฏิบัติของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ... 103
5.1	ความเหมือน และแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ..... 108
5.2	ความเหมือน และแตกต่างของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิม และแบบใหม่..... 109
5.3	หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์..... 111

สารบัญภาพ

๕-๑๖

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	27
3.1	โมเดลการวัดการรับรู้หลักเกณฑ์การประเมิน.....	40
3.2	โมเดลการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู.....	40
3.3	โมเดลการวัดผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน.....	40
4.1	ตัวอย่างหนังสือชี้แจงฉบับ ว. 25/ 2548.....	48
4.2	ตัวอย่างหนังสือชี้แจงฉบับ ว. 17/ 2552.....	51
4.3	ตัวอย่างคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับ ว. 17/ 2552.....	52
4.4	ตัวอย่างคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับ ว. 17/ 2552.....	52
4.5	รายละเอียดของคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับ ว. 17/ 2552.....	52
4.6	การถาม – ตอบ ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ฯ เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ บนอินเตอร์เน็ต.....	54
4.7	โฆษณาการอบรมการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะบนอินเตอร์เน็ต.....	54
4.8	การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม และแบบใหม่ไปสู่ครู.....	55
4.9	วิธีการที่ครูคศ.2 และคศ.3 ใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน แบบเดิม.....	61
4.10	วิธีการที่ครูคศ.2 และคศ.3 ใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน แบบใหม่.....	62
4.11	เปรียบเทียบวิธีการที่ครูใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม และแบบใหม่.....	63
4.12	ความเข้าใจที่ถูกต้องของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อ ขอเลื่อนวิทยฐานะ.....	66
4.13	การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ต้อง ใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ.....	67
4.14	ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ.....	68
4.15	ค่าเฉลี่ยความยากของหลักเกณฑ์การประเมินในการนำไปปฏิบัติ.....	69

ภาพที่	หน้า	
4.16	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวิทยฐานะ.....	78
4.17	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำแนกตามวิทยฐานะ.....	80
4.18	ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ.....	82
4.19	ค่าเฉลี่ยคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงาน เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ.....	88
4.20	ค่าเฉลี่ยผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครูจากการปฏิบัติงาน ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ.....	89
4.21	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินและกลยุทธ์ การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์.....	97
4.22	องค์ประกอบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การ ขับเคลื่อนที่พึงประสงค์.....	101
4.23	ความแตกต่างของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ กับที่ ใช้อยู่ในปัจจุบัน.....	102

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครู มุ่งหวังให้ครูได้พัฒนาตนเองและยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับครู ซึ่งการกำหนดให้ครูสามารถขอมีหรือขอเลื่อนวิทยฐานะได้นั้น เป็นการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 มาตรา 54 ที่ได้กำหนดว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถขอมีหรือเลื่อนตำแหน่งวิทยฐานะได้ เพื่อเป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ครูเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง จากมาตราที่ 39 ของ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดระดับวิทยฐานะไว้ 4 ขั้นคือ (1) ครูชำนาญการ (2) ครูชำนาญการพิเศษ (3) ครูเชี่ยวชาญ และ (4) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งข้าราชการครูจะได้รับตำแหน่งใดนั้น ก็จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด (มาตรา 19 พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547) และมาตรา 42 ได้กำหนดว่าผู้ที่ทำการประเมินครูจะต้องคำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ ประสิทธิภาพ คุณภาพการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอนของครูที่เข้ารับการประเมินด้วย

ดังนั้น ก.ค.ศ. จึงได้ประกาศหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอมี หรือเลื่อนวิทยฐานะของครู ออกมาหลายฉบับ หลักเกณฑ์ของแต่ละฉบับได้มีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงสาระของหลักเกณฑ์นั้น ๆ ไปตามความเหมาะสม แต่ก็ยังคงมีลักษณะที่คล้าย ๆ กัน ซึ่งเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552 ก.ค.ศ. ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17 ซึ่งเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25 ที่ประกาศใช้เมื่อ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2548 หลักเกณฑ์ทั้งสองฉบับนี้มีความแตกต่างในส่วนของการประเมินในด้านผลการปฏิบัติงานของครู (ประเสริฐ งามพันธุ์ , 2551) หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่จะให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงานของครูในส่วนที่เป็นผลที่เกิดกับตัวนักเรียนโดยพิจารณาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เช่น ผลการทดสอบระดับชาติของนักเรียน คะแนนการวัดความรู้ขั้นพื้นฐาน เป็นต้น อีกทั้งยังคำนึงถึงผลงานทางวิชาการของครูด้วยซึ่งหลักเกณฑ์แบบเดิมจะให้ความสำคัญกับผลงานทางวิชาการมากกว่า (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริพร กิจเกื้อกูล, 2551)

เหตุผลที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องมาจากหลักเกณฑ์แบบเดิมจะพิจารณาผลงานทางวิชาการซึ่งเป็นเอกสารรายงานของครูที่เข้ารับการประเมินส่งเข้ามาเป็นหลัก ครูที่เข้ารับการประเมินจะใช้เวลาไปกับการทำเอกสารรายงานต่าง ๆ ซึ่งผลเสียที่ตามมาก็คือทำให้เกิดปัญหาใน

ทั้งชั้นเรียน มีการลอกเลียนงานของผู้อื่น รวมทั้งยังมีการว่าจ้างผู้อื่นในการทำผลงาน (คณะกรรมการการศึกษาศาสนา ศาสนาผู้แทนราษฎร, 2545; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริพร กิจเกื้อกูล, 2551) จากปัญหาที่พบนี้ ก.ค.ศ.จึงได้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมินขึ้นมาใหม่เพื่อครูจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิม อีกทั้งยังเกิดประโยชน์ขึ้นกับครูและนักเรียน กล่าวคือเมื่อครูผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะแล้วคุณภาพในการทำงานของครูจะสูงขึ้น รวมทั้งยังทำให้ครูมีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้นด้วย (Luce., 1998; สุวัฒนา อุทัยรัตน์, 2539; บุญช่วย ภักดี, 2551) และผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะเกิดขึ้นกับส่วนของผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งความตั้งใจในการเรียนด้วย (Booker., 2009; Dowling., 2007; รัตนา ศรีเหรียญ, 2553) ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินแบบใหม่ที่ได้กำหนดไว้คือ ครูที่จะผ่านการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถของตนเอง รวมทั้งความรู้ความสามารถของนักเรียนให้เป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อมูลในปีการศึกษา 2552 พบว่าข้าราชการครูสายงานสอนมีจำนวน 373,848 คน ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีระดับวิทยฐานะชำนาญการจำนวนทั้งสิ้น 256,187 คน คิดเป็นร้อยละ 68.53 รองลงมาได้แก่ ครูที่ไม่มีวิทยฐานะซึ่งประกอบด้วยครู และครูผู้ช่วย จำนวน 66,749 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85 ครูชำนาญการพิเศษจำนวน 50,521 คน คิดเป็นร้อยละ 13.51 ครูเชี่ยวชาญจำนวน 390 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10 และมีครูระดับวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษเพียงคนเดียวเท่านั้น (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

การที่มีครูระดับวิทยฐานะชำนาญการมากที่สุดนั้นส่วนหนึ่งมาจากการที่ครูไม่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนไปเป็นระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ครูจะสามารถเลื่อนวิทยฐานะจากชำนาญการไปเป็นชำนาญการพิเศษนั้น ครูจะต้องผ่านการพิจารณาในส่วนของผลงานทางวิชาการ (หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17, 2552; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25, 2548) ครูส่วนใหญ่จะเป็นครูที่จบการศึกษาตามหลักสูตรการผลิตครูแบบเก่าซึ่งไม่มีการเรียนการสอนในเรื่องของการทำวิจัย (องค์กร อมรสิรินันท์, 2552) ดังนั้น ครูจึงไม่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะที่สูงกว่าชำนาญการ และสาเหตุอีกประการนี้น่าจะมาจากการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน Tuytens (2009) ได้กล่าวว่าการรับรู้เป็นสิ่งสำคัญ มีผลต่อความล้มเหลว หรือการประสบความสำเร็จในการกระทำใด ๆ ซึ่งบุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งใดนั้นจะขึ้นอยู่กับความสนใจ ความคาดหวัง รวมทั้งความต้องการในเรื่องนั้น ๆ Fullan (2001) ได้ศึกษาถึงความสำเร็จในการปฏิบัติตามนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยกล่าวว่าความสำเร็จนั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ (1) ครูต้องทำความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และยอมรับการเปลี่ยนแปลงในนโยบาย (2) ครูต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และวิธีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น (3) ความพยายามในการทำ ความเข้าใจและสนใจความสามารถของตนเอง และ (4) ความเชื่อของครูว่านโยบายนั้นจะทำให้

เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการที่ครูจะเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินได้นั้นจะต้องมีกลยุทธ์ที่ใช้ขับเคลื่อนหลักเกณฑ์เพื่อให้ครูเกิดการรับรู้ และกลยุทธ์แต่ละวิธีก็ทำให้ครูเกิดระดับของการรับรู้ที่แตกต่างกัน (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2551)

การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่ครูนั้นจากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลออนไลน์ จากอินเทอร์เน็ตผู้วิจัยพบวิธีที่ ก.ค.ศ.แจ้งข่าวสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่ครู คือ จะส่งหนังสือเวียนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ เพื่อแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์ หลังจากนั้นจะออกคู่มือเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินเพื่อให้ครูเป็นแนวทางใช้ในการปฏิบัติเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ แต่ผู้วิจัยไม่พบหลักฐานว่าทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ มีวิธีการส่งต่อรายละเอียดของหลักเกณฑ์ไปยังครูในโรงเรียนต่าง ๆ อย่างไร สิ่งนี้อาจจะทำให้ครูแต่ละคนไม่เกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน หรืออาจจะทำให้ครูเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ ซึ่งจะทำให้การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูนี้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ ก.ค.ศ. ได้ตั้งไว้

ในส่วนของพฤติกรรมของครูขณะทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ จากการศึกษาดูเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า พฤติกรรมของครูไม่มีความชัดเจนเป็นรูปแบบที่แน่นอนตายตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ได้อธิบายไว้ว่า ลักษณะการปฏิบัติของแต่ละบุคคลไม่มีทางที่จะทำให้เป็นแบบฉบับเดียวกันได้ขึ้นอยู่กับความชัดเจนของแนวทางการปฏิบัติของนโยบายนั้น สภาพภูมิหลังต่าง ๆ วิธีการที่ทำให้เกิดการรับรู้นโยบายนั้น ตลอดจนประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นตามมา (Meter, 1974; Edwards, 1980; วรเดช จันทรรศ, 2552) งานวิจัยในประเทศไทยยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูที่มีวิทยฐานะต่างกันพบว่า คุณภาพการปฏิบัติงานของครูชำนาญการพิเศษ จะมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าครูชำนาญการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (บุญช่วย ภักดี, 2551) แต่ถ้ามาดูถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากเลื่อนตำแหน่งแล้วนั้นพบว่า พฤติกรรมของครูก่อนและหลังเลื่อนตำแหน่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (สุวัฒนา อุทัยรัตน์, 2539)

ผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อครูได้รับการเลื่อนตำแหน่งแล้วพฤติกรรมการทำงานก็ยังคงเหมือนเดิม ซึ่งขัดแย้งกับมาตรฐานตำแหน่ง และคุณภาพในการปฏิบัติงานของแต่ละวิทยฐานะที่ ก.ค.ศ. ได้กำหนดไว้ว่าเมื่อครูที่มีตำแหน่งสูงขึ้นนั้นจะต้องมีคุณภาพในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นไป ปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้อาจจะมาจากความไม่ชัดเจน หรือความไม่เหมาะสมของหลักเกณฑ์การประเมินในแบบเดิม จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ ก.ค.ศ. ได้มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การประเมินออกมาใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้งยังได้ครูที่มีการปฏิบัติที่เหมาะสม มีคุณภาพการทำงานตามหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้มากที่สุด

ผลของการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าวที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปนั้น ไม่ว่าจะ เป็นความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของครูให้เอาใจใส่กับผลที่จะเกิดกับ นักเรียนมากขึ้น มากกว่าผลที่จะเกิดกับตัวเอง รวมทั้งคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูให้ เหมาะสมกับระดับวิทยฐานะที่ได้รับ จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจจะศึกษาเกี่ยวกับ การรับรู้ของ ครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมกรปฏิบัติงานของครู รวมไปถึงผลที่ตามมาเมื่อครูใช้ หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งยังศึกษาว่าวิธีการที่ใช้ในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบ ใหม่ไปสู่ครูเป็นอย่างไร และทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองแบบนี้ เหมือนหรือแตกต่างกัน อย่างไร ผลจากงานวิจัยครั้งนี้ยังสามารถตรวจสอบได้ว่าจุดมุ่งหมายใน การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นหรือไม่ และยังได้ ข้อมูลว่าหลักเกณฑ์ที่พึงประสงค์ควรเป็นอย่างไรตามมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูต่อไปในอนาคต

คำถามของการวิจัย

1. หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบ ใหม่ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. ผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อน แบบเดิมและแบบใหม่ส่งผลที่ตามมาต่อครูและนักเรียน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และ แตกต่างกันหรือไม่หากครูมีภูมิหลังต่างกัน
3. หลักเกณฑ์การประเมินและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์ การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่
2. เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนจำแนกตามภูมิ หลังของครู
3. เพื่อวิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึง ประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียน ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้วิจัยจะศึกษาในเรื่อง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และคุณภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งคุณภาพในการทำงานนั้นจะเป็นผลที่ตามมาจากการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ ส่วนผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะศึกษาในเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการเรียนซึ่งจะเกิดขึ้นจากการสอนของครูที่นำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติเช่นกัน โดยผู้วิจัยจะศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู นอกจากนี้จะศึกษาว่าหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากับครูในเขตกรุงเทพมหานครเนื่องจากหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนั้นได้กำหนดให้ใช้เหมือนกันทั่วประเทศ ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้หลักเกณฑ์จึงมีลักษณะเดียวกัน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น สำหรับวิทยฐานะของครูสายงานสอนนั้นประกอบด้วย 4 ตำแหน่งคือ (1) ชำนาญการ (2) ชำนาญการพิเศษ (3) เชี่ยวชาญ และ (4) เชี่ยวชาญพิเศษ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษากับครูที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนระดับวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษเนื่องจาก เป็นระดับวิทยฐานะที่มีครูขอเข้ารับการประเมินมากที่สุดเมื่อเทียบกับการประเมินในวิทยฐานะอื่น (กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาระดับพื้นฐาน, 2552) และการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนระดับวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษนั้นจะมีหลักเกณฑ์การประเมินในส่วนของผลงานการวิจัยเพิ่มเติมเป็นระดับวิทยฐานะแรก ซึ่งแตกต่างจากการประเมินเพื่อขอเลื่อนระดับวิทยฐานะเป็นชำนาญการที่ไม่มีการประเมินในส่วนของการงานวิจัยนี้ (หลักเกณฑ์การประเมินฉบับว.25, 2548; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับว.17, 2552)

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูปีพ.ศ.2548 และพ.ศ.2552 เพราะว่า หลักเกณฑ์การประเมินปี พ.ศ. 2552 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดในหลักเกณฑ์การประเมินปีพ.ศ. 2548 เนื่องจากงานวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร (2545) และประดม นิรุรัมย์ (2551) พบว่าผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักเกณฑ์ฉบับนี้จะมุ่งเน้นที่ผลงานของครู พฤติกรรมของครูที่เกิดขึ้นจึงเน้นไปที่การทำผลงานของตนเองทำให้เกิดปัญหาการละทิ้งชั้นเรียน ความเอาใจใส่นักเรียนจึงลดลง ดังนั้น ก.ค.ศ. จึงปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงและประกาศใช้ออกมาใหม่ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2552 โดยรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินฉบับใหม่นี้มุ่งเน้นมาที่ผลที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนมากกว่าผลงานทางวิชาการของครู เพื่อหวังว่าครูจะให้ความสำคัญรวมทั้งเอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น

ตัวแปรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาแบ่งเป็นตัวแปรอิสระได้แก่ (1) หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูแบบเดิม(พ.ศ.2548) และแบบใหม่(พ.ศ.2552) (2) กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเช่น การสื่อสารของก.ค.ศ.ผ่านเขตพื้นที่การศึกษา และจากเขตพื้นที่การศึกษาไปสู่ยังโรงเรียน การเผยแพร่คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่ครู การเผยแพร่คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินแบบออนไลน์ และการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ (3) ภูมิหลังของครู ประกอบด้วย ระดับการศึกษาของครู และลักษณะของโรงเรียน (Dowling, 2007) ตัวแปรตามที่ผู้วิจัยศึกษาได้แก่ (1) การรับรู้ของครู ประกอบด้วย ความเข้าใจของครูที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากง่ายของหลักเกณฑ์การประเมินในการนำไปปฏิบัติ (Fullan, 2001; มณฑา วิญญูโสภิต, 2547) (2) พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูประกอบด้วย ระดับการทำงานของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และที่สะท้อนเกี่ยวกับความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ (MARIES COUNTY, 2008 - 2009; โฉมทัย อุดมบุญญาภาพ, 2551; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17, 2552; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25, 2548) และ(3) ผลที่ตามมาจากการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูที่ส่งผลกับตัวครู คือ คุณภาพในการทำงาน และตัวนักเรียนคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Luce, 1998; Booker, 2009; Dowling, 2007; บุญช่วย ภัคดี, 2551; รัตนา ศรีเหรียญ, 2553)

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1) **หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู** หมายถึงข้อกำหนดในเชิงคุณภาพของการปฏิบัติงานของครูที่ใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะมีรายละเอียดประกอบด้วยคุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน คุณสมบัติที่ต้องประเมิน กระบวนการประเมิน เกณฑ์การตัดสิน การแก้ไข และพัฒนาผลงาน ระยะเวลาในการประเมิน ในการวิจัยนี้ศึกษา หลักเกณฑ์เดิมปีพ.ศ. 2548 และหลักเกณฑ์ใหม่ปีพ.ศ. 2552

2) **หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูแบบเดิม** หมายถึง ข้อกำหนดในเชิงคุณภาพของการปฏิบัติงานของครูที่ใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งประกาศใช้โดยสำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2548

3) **หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูแบบใหม่** หมายถึง ข้อกำหนดในเชิงคุณภาพของการปฏิบัติงานของครูที่ใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะซึ่งประกาศใช้โดยสำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552

4) **หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูที่พึงประสงค์** หมายถึง ข้อกำหนดในเชิงคุณภาพของการปฏิบัติงานของครูที่ใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะที่ผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมควรนำมาใช้ในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครู

5) **กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ** หมายถึง วิธีการ ที่สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ได้ประกาศใช้ในปีที่ออกหลักเกณฑ์ เช่น การสื่อสารของ ก.ค.ศ. ผ่านเขตพื้นที่การศึกษา และจากเขตพื้นที่การศึกษาไปสู่ยังโรงเรียน การเผยแพร่คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่ครูเป็นต้น

6) **ผลที่เกิดจากการใช้หลักเกณฑ์การประเมินที่เกิดกับครู** หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการประกาศใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ โดยผลที่เกิดขึ้นกับตัวครูจะมองในเรื่อง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู และผลที่ตามมาจากการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติคือ คุณภาพในการปฏิบัติงาน

7) **ผลที่เกิดจากการใช้หลักเกณฑ์การประเมินที่เกิดกับนักเรียน** หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการประกาศใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ โดยผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะมองในเรื่องผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามการรับรู้ของครู ซึ่งเป็นผลที่ตามมาจากการที่ครูนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ

8) **การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน** หมายถึง ความเข้าใจของครูที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และความรู้สึกรับรู้ของครูเกี่ยวกับความยากของหลักเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะในการนำไปปฏิบัติ

9) **พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู** หมายถึง ระดับการทำงานของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเช่น ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพื่อร่วมงาน และผู้ปกครอง และที่สะท้อนเกี่ยวกับความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพเช่น ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ เป็นต้น

10) **คุณภาพในการปฏิบัติงานของครู** หมายถึง ความสามารถในการทำงานของครูที่เปลี่ยนแปลงหลังจากที่ครูนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติ

11) **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน** หมายถึง การรับรู้ของครูเกี่ยวกับระดับการเปลี่ยนแปลงความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการสอนของครูที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

12) **ผู้เกี่ยวข้อง** หมายถึง ข้าราชการหรือบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครู ข้าราชการหรือบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการประเมินวิทยฐานะครู ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่าวิธีการในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูสามารถทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่มากขึ้นเพียงใด รวมทั้งนำสารสนเทศที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์เพื่อทำให้ครูเกิดการรับรู้ และเกิดความสำเร็จในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินต่อไป

2. ทำให้ทราบว่า การรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ พฤติกรรมการทำงาน และผลที่เกิดขึ้นเมื่อครูปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ มีความแตกต่างหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมหรือไม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และส่งเสริมวิธีการที่จะทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน เพื่อที่ครูจะได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินได้อย่างถูกต้องตามที่หลักเกณฑ์นั้นกำหนด และเกิดความสำเร็จในการขอรับประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะต่อไป

3. ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางให้ ก.ค.ศ. ใช้ในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูต่อไปในอนาคต เพื่อที่จะทำให้การขอเลื่อนวิทยฐานะของครูนั้นเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดทั้งต่อตัวครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รายงานวิจัย เอกสารคู่มือ แนวทางและสืบค้นในฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเนื้อหาสาระแบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู ตอนที่ 2 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของประเทศไทยและต่างประเทศ ตอนที่ 3 การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครู ตอนที่ 4 การทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู และตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย มีรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู

การศึกษาเอกสารในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครูสายงานสอน และยังศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครูสายงานสอน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ในมาตรา 7 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” เรียกโดยย่อว่า “ก.ค.ศ.” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับ “นโยบายการผลิตและการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา” อีกทั้งยังเป็นผู้กำหนดนโยบายวางแผน และกำหนดเกณฑ์อัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ความเห็นชอบจำนวนและอัตราตำแหน่งของหน่วยงานการศึกษา และในมาตรา 54 ได้กำหนดไว้ว่า ก.ค.ศ. มีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะ หรือเลื่อนวิทยฐานะ นอกจากนั้น พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ยังได้กำหนดไว้ว่า ก.ค.ศ. มีหน้าที่ในการจัดทำมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ และมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้เป็นบรรทัดฐานทุกตำแหน่ง ทุกวิทยฐานะ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานตำแหน่งนี้ได้แบ่งไว้เป็นตามสายงานต่าง ๆ ซึ่งข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานการสอนในสถานศึกษานั้น เรียกว่า ข้าราชการครูสายงานการสอน โดยประกอบด้วยตำแหน่ง 2 ตำแหน่งคือ ครูผู้ช่วย และครู ซึ่งตำแหน่งครูจะมีวิทยฐานะ 4 ระดับคือ (1) ครูชำนาญการ (2) ครูชำนาญการพิเศษ (3) ครู

เชี่ยวชาญ และ (4) ครูเชี่ยวชาญพิเศษ ก.ค.ศ.ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครูสายงานสอนไว้ดังนี้

มาตรฐานตำแหน่งครูผู้ช่วย มีหน้าที่และความรับผิดชอบคือ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนปฏิบัติงานทางวิชาการของหน่วยงาน การศึกษาและมีหน้าที่ในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2551 ฉบับที่ 2 ได้กำหนดไว้ว่าให้ผู้ใดได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ผู้นั้นจะต้องปฏิบัติงานเป็นเวลาสองปีก่อนถึงจะได้รับการแต่งตั้งตำแหน่งครู

มาตรฐานตำแหน่งครู มีหน้าที่และความรับผิดชอบคือ ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติงานทางวิชาการของหน่วยงาน การศึกษา พัฒนาตนเองและวิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้าราชการครูสายงานสอนเมื่อดำรงตำแหน่งครูแล้ว สามารถขอรับการประเมินเพื่อขอมีวิทยฐานะทั้ง 4 ตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ซึ่งแต่ละวิทยฐานะนั้น ก.ค.ศ. กำหนดคุณภาพในการปฏิบัติงาน คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินวิทยฐานะไว้แตกต่างกัน ดังรายละเอียดในตาราง 2.1

ตาราง 2.1 คุณภาพในการปฏิบัติงาน คุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ ของระดับวิทยฐานะทั้ง 4 ตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

ระดับวิทยฐานะ	คุณภาพในการปฏิบัติงาน	การให้ได้รับเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ
1. ข้าราชการ	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการวางแผนการสอน การจัดการเรียนรู้และประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีการพัฒนาจากการทำตามแบบไปสู่การคิดได้ด้วยตนเองและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	รับเงินเดือนในอันดับ คศ.2 และให้ได้รับเงินวิทยฐานะครูชำนาญการ
2. ข้าราชการพิเศษ	มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และสามารถศึกษา วิเคราะห์งาน คิดค้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้นำความรู้ความเข้าใจ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเองและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	รับเงินเดือนในอันดับ คศ.3 และให้ได้รับเงินวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
3. เชี่ยวชาญ	มีการคิดค้น วิเคราะห์ วิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดเป็น ทำเป็น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	รับเงินเดือนในอันดับ คศ.4 และให้ได้รับเงินวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ
4. เชี่ยวชาญพิเศษ	มีการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพครู และเผยแพร่อย่างกว้างขวางเพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานการเรียนการสอนและงานวิชาการ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ประเมินค่าได้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	รับเงินเดือนอันดับ คศ.5 และให้ได้รับเงินวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ

หน้าที่ของ ก.ค.ศ. อีกอย่างหนึ่งคือเป็นผู้ที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ให้แก่บุคลากรทางการศึกษาสายงานสอน เมื่อจะเข้ารับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้ประกาศหลักเกณฑ์การในการประเมินที่ประกาศใช้ล่าสุด โดยปรับปรุงจากฉบับที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2548 และ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุงนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2552 (หนังสือแจ้งที่ ศธ.0206.4/ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552) จากนั้น ก.ค.ศ. ได้จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสายงานการสอน เพื่อให้มีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะฉบับสมบูรณ์ ออกมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งได้เผยแพร่เมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2553

1.2 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับนี้ประกาศใช้ ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ตามหนังสือแจ้งที่ ศธ 0206.3/ว 25 ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ผู้ที่ขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษจะต้องรับการประเมินใน 3 ด้านคือ ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ พิจารณาจากการมีวินัย การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบในวิชาชีพ ด้านที่ 2 คุณภาพการปฏิบัติงาน พิจารณาจากสมรรถนะหลักคือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม รวมทั้งสมรรถนะรองคือ การออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านที่ 3 ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ผลการปฏิบัติงานเช่น การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาการ ผลที่เกิดกับผู้เรียน และผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 1 รายการ ซึ่งพิจารณาจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับการประเมินเสนอ

การประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ของแต่ละวิทยฐานะจะใช้หลักเกณฑ์ที่เหมือนกัน แต่ในด้านที่ 3 จะต่างกันตรงที่จำนวนผลงานทางวิชาการ และจะต่างกันที่เกณฑ์ผ่านของคะแนนในแต่ละด้านสำหรับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษจะต้องได้คะแนนในแต่ละด้านคือ ด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 และคะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 โดยคณะกรรมการที่ทำการประเมินจะประกอบด้วย 2 ชุด ชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานศึกษา และข้าราชการครูนอกสถานศึกษานั้นที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษคณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. กำหนดตามความเหมาะสมเป็นคณะกรรมการประเมิน

1.3 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับนี้ประกาศใช้ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552 ตามหนังสือแจ้งที่ ศธ.0206.4/ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552 โดยมีการปรับปรุงรายละเอียดบางส่วนจากหลักเกณฑ์การประเมินฉบับที่ประกาศใช้ ณ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2551 ผู้วิจัยจะเสนอเฉพาะหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้ที่ขอรับการประเมินจะต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ ภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด และมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนา ผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ และผู้ที่ขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ นั้น จะต้องได้รับการประเมินใน 3 ด้าน โดยในแต่ละวิทยฐานะ เกณฑ์การประเมินในด้านที่ 1 และด้านที่ 2 จะมีลักษณะที่เหมือนกัน แต่ในด้านที่ 3 ในแต่ละวิทยฐานะจะรับการประเมินที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ พิจารณาจากข้อมูลของบุคคลและหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารหลักฐาน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ประวัติการรับราชการ (ก.พ.7) ส่วนที่ 2 คำรับรองของผู้บังคับบัญชา และคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนที่ 3 เอกสารหลักฐานที่แสดงการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัยคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านที่ 2 ด้านความรู้ความสามารถ พิจารณาจากพัฒนางานในหน้าที่ และการพัฒนาตนเอง ดังนี้ ส่วนที่ 1 การเป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนพิจารณาจากหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/นวัตกรรม แฟ้มสะสมผลงานคัดสรร ส่วนที่ 2 การพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในสาขาหรือกลุ่มสาระที่รับผิดชอบหรือในงานที่รับผิดชอบ พิจารณาจากการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ผลการทดสอบความรู้จากหน่วยงานหรือสถาบันทางวิชาการที่ ก.ค.ศ.ให้การรับรอง การประมวลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพทั้งนี้ การประเมินด้านที่ 1 และด้านที่ 2 ให้คณะกรรมการประเมินจากเอกสารหลักฐานรวมทั้งการปฏิบัติงานจริง ณ สถานศึกษา

ด้านที่ 3 คือด้านผลการปฏิบัติงาน พิจารณาจาก 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนที่ 1 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินและหรือการทดสอบของวิชาที่สอนในระดับเขตหรือระดับประเทศ และผลการพัฒนาผู้เรียนด้านอื่น ๆ โดยคำนึงถึงปริมาณ คุณภาพ และสภาพของงานด้วย และอาจพิจารณาจากการทำงานจริงด้วยก็ได้ และส่วนที่ 2 ผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นรายงานการศึกษา ค้นคว้า หรือผลการวิจัยในชั้นเรียน หรือ

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ที่มีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา ด้านการเรียนของผู้เรียนและสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 1 รายการ ทั้งนี้ การประเมินผลงานทางวิชาการให้พิจารณาจากผลงานทางวิชาการที่ผู้ขอรับการประเมินเสนอ และอาจให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอและตอบข้อซักถามด้วยก็ได้

สำหรับระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษนั้นเกณฑ์ผ่านในด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 และคะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งคณะกรรมการประเมินจะมี 2 ชุด ชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานศึกษา และข้าราชการครูนอกสถานศึกษานั้นที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษคณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. กำหนดตามความเหมาะสมเป็นคณะกรรมการประเมิน

ตอนที่ 2 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของต่างประเทศ

จากการค้นคว้าเอกสารของผู้วิจัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอหลักเกณฑ์ของประเทศไทยไปในตอนที่ 1 แล้วนั้น ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของประเศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษารวมทั้งจะนำเสนอถึงความแตกต่างของหลักเกณฑ์วิธีการประเมินของประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของประเศสหรัฐอเมริกา

คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อเลื่อนตำแหน่งของครูในเมืองแมรี่ ประเทศสหรัฐอเมริกา (MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT, 2008 – 2009) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของหลักเกณฑ์นี้ไว้ด้วยกัน 9 ข้อ ดังนี้ (1) เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (2) เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศโดยตระหนักถึงความมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (3) เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนนั้น (4) เพื่อรักษาคุณภาพการเรียนการสอนของครูให้อยู่ในระดับสูง (5) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ (6) เพื่อการทำงานร่วมแบ่งปันกลยุทธ์และความคิดทางการศึกษา (7) เพื่อส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างโรงเรียนและชุมชน (8) เพื่อให้ครูมีการพัฒนาในหน้าที่การงาน และ (9) เพื่อปรับปรุงและเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียน

คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินของประเศสหรัฐอเมริกานี้ได้ระบุพฤติกรรมของครูไว้เป็นด้านต่าง ๆ 4 ด้านคือ (1) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของการเรียน องค์ความรู้ของวิชา สื่อการสอน การบริหารจัดการเวลา ความสามารถในการดึงดูดความสนใจของนักเรียน และ

การประเมินผลการเรียนรู้ (2) ด้านการจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมของห้องเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับนักเรียน บุคคลอื่นทางการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และ (4) ด้านความรับผิดชอบอย่างมืออาชีพ ประกอบด้วย มีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาสาขาอาชีพ ปฏิบัติตามนโยบายและวิธีการของเขตพื้นที่การศึกษา มีความรับผิดชอบต่อโรงเรียนเมื่ออยู่นอกห้องเรียน และมีความเป็นมืออาชีพ

2.2 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของประเทศอังกฤษ

การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประเทศของประเทศอังกฤษนี้ ผู้วิจัยศึกษาจากงานวิจัยของ โนทัย อุดมบุญญานุภาพ (2551) โดยหลักเกณฑ์นี้ได้กล่าวว่า ครูจะต้องมีผลงานเป็นเลิศโดยมีผลการสอนที่ปรากฏที่ตัวนักเรียน เช่น แสดงผลการเรียน และพฤติกรรมชั้นสูงอย่างสม่ำเสมอ มีหลักฐานแสดงผลร่วมกับผู้ปกครองและผู้ปกครองมีความพอใจ ต้องมีความเป็นเลิศในวิชาที่สอนหรือความรู้ในสาขาวิชาพิเศษ โดยมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนอย่างเชี่ยวชาญ ลึกซึ้งกว้างขวาง ทันตามความก้าวหน้าของวิชาการ ครูมีความเข้าใจในการใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารในการสอนวิชาของตนอย่างเชี่ยวชาญ มีความสามารถในการวางแผนอย่างดี โดยเตรียมบทเรียน และลำดับการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างประสบผลสำเร็จ มีความคาดหวังสูงให้กับนักเรียน และครูสามารถวางแผนการสอนโดยใช้ประโยชน์จากผลการเรียนของนักเรียนทั้งในอดีตและปัจจุบัน อีกทั้งยังต้องมีความสามารถเป็นเลิศในการสอน การจัดการนักเรียนและการรักษาวินัยในห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์ ทำทนายและมีความสุขโดยครูมีความสามารถใช้วิธีสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสามารถทำทนายให้กลุ่มนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ กระตือรือร้น สามารถใช้คำถามและอธิบายยกตัวอย่างสาธิตอย่างชำนาญการเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าสูงสุด มีความสามารถในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนและความประพฤติ สามารถรักษาความเคารพนับถือและรักษาวินัยในห้องเรียนได้อย่างยุติธรรม และยังต้องมีความเป็นเลิศในการประเมิน โดยใช้วิธีการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของการสอนและปรับปรุงการสอนจากผลการประเมิน ให้สัมพันธ์กับความก้าวหน้าของนักเรียนและเป้าหมาย และครูจะต้องมีความเป็นเลิศในการให้คำแนะนำและสนับสนุนเพื่อนครู โดยสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับไปให้การสนับสนุน คำแนะนำที่ดีแก่เพื่อนครู สามารถทำตัวเป็นแบบอย่างในการสอนสาธิต ฝึกอบรม ให้ความร่วมมือ ทั้งในโรงเรียนของตนและสถานการณ์อื่นอย่างมีคุณค่า รู้วิธีการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของเวลาและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน

2.3 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินของประเทศไทยและต่างประเทศ

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูประเทศไทยนั้น อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วพบว่าประเมินครูใน 3 ด้านคือ (1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (2) ด้านความรู้ความสามารถ และ (3) ผลการปฏิบัติงาน ซึ่งในแต่ละด้านก็จะพิจารณาจากเอกสารที่ผู้ประเมินส่งเข้ามา รวมทั้งประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ด้วย ผู้วิจัยจะนำเสนอความสอดคล้องและความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้านของประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา และ ประเทศอังกฤษ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) **ด้านพฤติกรรมที่สะท้อนถึงควมมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ** หลักเกณฑ์การประเมินในด้านนี้ จะตรวจสอบจากประวัติในการทำงาน คำรับรองจากผู้บังคับบัญชา และเอกสารที่ผู้ขอรับการประเมินส่งเข้ามาเพื่อพิจารณา การประเมินในด้านนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ จะเน้นที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายของครู มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รวมถึงการแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนและสังคมในการพัฒนาอาชีพของตนเอง (MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT, 2008 – 2009; Murphy, 1984; โฉมทัย อุดมบุญญานุภาพ, 2551.; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25, 2548; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17, 2552)

(2) **ด้านความรู้ความสามารถ** หลักเกณฑ์การประเมินของประเทศไทยจะประเมินจากความสามารถในการจัดการเรียนการสอนพิจารณาจากแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เป็นต้น และประเมินจากการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ในทักษะสาขาวิชาของตน ซึ่งพิจารณาจากผลการทดสอบความรู้จากหน่วยงานที่ ก.ค.ศ.ให้การรับรอง ซึ่งการประเมินในด้านนี้จะมีความสอดคล้องกับประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ซึ่งเน้นในการประเมินในด้านนี้เป็นหลักอยู่แล้ว ในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกาด้านความรู้ความสามารถจะพิจารณาจาก 3 ด้านด้วยกันคือ (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการจัดการชั้นเรียน และ (3) ด้านความรับผิดชอบ ประเทศอังกฤษจะพิจารณาจาก (1) ความเป็นเลิศในวิชาที่สอน (2) การวางแผนการสอน (3) ความเป็นเลิศในการจัดการชั้นเรียน ผู้วิจัยพบว่าการประเมินของประเทศไทยจะมีความแตกต่างจากการประเมินของประเทศทั้งสองคือ หลักเกณฑ์การประเมินของประเทศไทยและอังกฤษจะพิจารณาจากความสามารถในการประเมินนักเรียนของครูด้วย ซึ่งส่วนนี้เป็นสิ่งที่สำคัญมากเนื่องจากผลการประเมินนั้นจะเป็นข้อมูลให้ครูในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน หลักเกณฑ์การประเมินของประเทศไทยจะไม่มีในส่วนนี้ (MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT, 2008 – 2009; Murphy, 1984; โฉมทัย อุดมบุญญานุภาพ, 2551.; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25, 2548; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17, 2552)

(3) **ด้านผลการปฏิบัติงาน** การประเมินในด้านนี้ในส่วนของหลักเกณฑ์การประเมินของไทยจะเน้นการพิจารณาจากตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยวัดจากผลการทดสอบของนักเรียนทั้งในระดับเขตหรือระดับประเทศ และยังพิจารณาจากผลงานทางวิชาการของครูอีกด้วย ซึ่งหลักเกณฑ์การประเมินจะมีความสอดคล้องกับทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ หลักเกณฑ์ของทั้งสองประเทศนั้นจะเน้นในส่วนของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากที่สุด (MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT, 2008 – 2009; Murphy, 1984; โฉมทัย อุดมบุญญานุกาพ, 2551.; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25, 2548; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17, 2552)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินในเรื่องของปฏิสัมพันธ์ของครูกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาเช่นเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง ผู้บริหารเป็นต้น ในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษนั้น จะให้บุคคลต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นผู้ประเมินครูที่ขอรับการประเมิน จะเห็นได้ว่าในประเทศไทยนั้นยังไม่มีกรประเมินในส่วนนี้ (MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT, 2008 – 2009; Murphy, 1984; โฉมทัย อุดมบุญญานุกาพ, 2551) จากความแตกต่างทั้งหมดของหลักเกณฑ์การประเมินของไทย สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ผู้วิจัยสรุปรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2.2 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูในประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ

รายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู	หลักเกณฑ์ในการพิจารณา		
	ประเทศไทย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศอังกฤษ
ด้านวินัย คุณธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ	การมีวินัย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รักและศรัทธาวิชาชีพ โดยต้องได้รับการตรวจสอบจากประวัติในการทำงาน คำรับรองจากผู้บังคับบัญชา	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบ	การประพฤติดีเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนและที่อื่น มีวิสัยวางแผน และจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
ด้านความรู้ความสามารถ	(1) ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เป็นต้น (2) ประเมินจากการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ในทักษะสาขาวิชาของตน ซึ่งพิจารณาจากผลการทดสอบความรู้จากหน่วยงานที่ ก.ค.ศ. ให้การรับรอง	(1) การจัดการเรียนการสอน (2) การจัดการชั้นเรียน และ (3) ความรับผิดชอบ (4) ความสามารถในการประเมินนักเรียน	(1) ความเป็นเลิศในวิชาที่สอน (2) การวางแผนการสอน (3) ความเป็นเลิศในการจัดการชั้นเรียน (4) ความสามารถในการประเมินนักเรียน
ด้านผลการปฏิบัติงาน	(1) ตัวผู้เรียน โดยวัดจากผลการทดสอบของนักเรียนทั้งในระดับเขตหรือระดับประเทศ (2) ผลงานทางวิชาการของครู	ผลการสอนที่ปรากฏกับตัวนักเรียน เช่น แสดงผลการเรียน	ผลการสอนที่ปรากฏกับตัวนักเรียน เช่น แสดงผลการเรียน และพฤติกรรมอย่างสูงอย่างสม่ำเสมอ มีหลักฐานแสดงผลร่วมกับผู้ปกครองและผู้ปกครองมีความพอใจ

รายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู	หลักเกณฑ์ในการพิจารณา		
	ประเทศไทย	ประเทศสหรัฐอเมริกา	ประเทศอังกฤษ
ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีการพิจารณาในส่วนนี้	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับนักเรียน บุคคลอื่นทางการศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง	ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยจะต้องให้การสนับสนุน คำแนะนำอย่างดีแก่เพื่อนครู สามารถทำตัวเป็นแบบอย่างในการสอนสาธิต ผูกอบรวม ให้ความร่วมมือ ทั้งในโรงเรียนของตนและที่อื่น อีกทั้งได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน

ตอนที่ 3 การทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นของ (1) แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู (2) กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครู (3) การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ (4) พฤติกรรมของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และ (5) ผลที่ตามมาจากการที่ครูนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ แต่ละประเด็นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู

แนวคิดที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องจากพฤติกรรมของครูที่แสดงออกมานั้นเป็นผลที่เกิดจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ที่ได้ระบุไว้ว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถที่จะขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะของตนได้ ดังนั้นถ้าครูต้องการที่จะขอมือ หรือเลื่อนวิทยฐานะก็จะต้องเป็นผู้นำหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยนโยบายนี้ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

การทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูนั้น ตามทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติได้กล่าวไว้ว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐได้กำหนดไว้นั้น บุคคลเหล่านั้นจะต้องเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อทำการปฏิบัติตามแล้ว (Meter, 1974; Edwards, 1980; Mazmanian, 1981; Ripley and Franklin, 1986; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2551; สมพร เพ็ญจันทร์, 2552) ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบกับนโยบายจะต้องแปลงนโยบายนั้นออกมาให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ แผนงาน หรือโครงการ ซึ่งขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้ามีการแปลงนโยบายผิดไปจากวัตถุประสงค์แล้ว ก็อาจทำให้เกิดความล้มเหลวของนโยบายขึ้นได้ (วรเดช จันทรศร, 2552)

การยอมรับ และนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ นั้น หน่วยงานในระดับล่างจะเป็นผู้ยอมรับแนวทาง แผนงาน โครงการ หรือผลของการแปลงนโยบายนั้นไปปฏิบัติต่อไป ซึ่งการจะทำให้หน่วยงานระดับล่างยอมรับแนวทางนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอยู่หลายอย่าง เช่น ลักษณะของหน่วยงานท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคม การเมืองของท้องถิ่นนั้น ตลอดจนประโยชน์

ที่รัฐควรจะให้กับหน่วยงานในระดับล่าง (Dowling., 2007; รุ่งเรือง สุชาภิรมณ์, 2543; วรเดช จันทรร, 2552) การนำนโยบายมาปฏิบัติให้บรรลุผลนั้นในขั้นตอนแรกจะต้องอาศัยวิธีการที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ การประสานงานและการเปลี่ยนแปลงทำให้หน่วยงานระดับล่างเกิดการรับรู้และเข้าใจในนโยบายนั้น เพื่อนำไปสู่การประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานเจ้าของนโยบายกับหน่วยงานระดับล่างที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงาน (Edwards., 1980; Ripley and Franklin., 1986; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2551) บุคคลที่จะนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นจะทำการกำหนดแนวทางการปฏิบัติเป็นงานประจำชั้น หรืออาจนำเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เห็นว่าเหมาะสมเข้ามาใช้เพื่อทำให้เกิดการปฏิบัติงาน พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติในระดับล่างจึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติแต่ละบุคคล ลักษณะการปฏิบัติจึงไม่มีทางที่จะทำให้เป็นแบบฉบับเดียวกันได้ ดังนั้นความสำเร็จของการปฏิบัติจึงขึ้นอยู่กับแสวงหาทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการหรือสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ ในแต่ละช่วงเวลา อีกทั้งผู้ปฏิบัติจะต้องแสวงหาวิธีการที่จะปรับพฤติกรรมให้เข้ากับนโยบายนั้นด้วย (วรเดช จันทรร, 2552)

สำหรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูนั้น มีความเชื่อมโยงกับทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ เมื่อรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โดยกำหนดให้ครูสามารถขอมี หรือเลื่อนวิทยฐานะได้ และได้กำหนดให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้ที่มีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะ หรือการเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินไว้เป็นแนวทางให้กับครูเมื่อต้องการที่จะเข้ารับการประเมินไว้ ครูที่เข้ารับการประเมินนี้จะได้รับการอนุมัติเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่ ก็จะขึ้นอยู่กับระดับการปฏิบัติของตนเองว่าผ่านตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

3.2 กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครู

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติผู้วิจัยพบว่า ความสำเร็จในการนำนโยบายมาปฏิบัติในขั้นตอนแรกจะต้องอาศัยวิธีการที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ การประสานงานและการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้หน่วยงานระดับล่างเกิดการรับรู้และเข้าใจในนโยบายรวมถึงแนวทางในการปฏิบัติตามนโยบายนั้นด้วย (Edwards., 1980; Ripley and Franklin., 1986; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2551) การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ผู้ปฏิบัติในหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้และมีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้เกิดการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อไป (ชินวรรณ บุญเกียรติ, 2553) การศึกษาการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครูในส่วนนี้ผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร Road Map การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนามากการศึกษา พ.ศ.2553-2554 ของกระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานของครูโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ Road Map การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษา พ.ศ.2553-2554 ออกมาเมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2553 โดยจะขับเคลื่อนนโยบายทั้งสิ้น 8 ด้านด้วยกัน โดยในด้านที่ 7 ได้กำหนดไว้ว่าจะมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ซึ่งจะเร่งรัดผลักดันใน 4 เรื่องหลัก หนึ่งในนั้นจะเกี่ยวข้องกับวิทยฐานะครู รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงเทียบเท่ากับวิชาชีพอื่น ชินวรณ์ บุญยเกียรติ (2553) ได้กล่าวว่าการผลักดันการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการกำหนดเป้าหมายปลายทางของการดำเนินงานให้ชัดเจน วิธีการขับเคลื่อนในปัจจุบันจะเปิดโอกาสให้หน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกับผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นเกิดการรับรู้ ยอมรับ และให้ความสำคัญกับนโยบาย รวมทั้งจะได้เกิดความเข้าใจตรงกันในนโยบายนั้น

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ของผู้วิจัย กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครูที่ผู้วิจัยพบก็คือ ในขั้นตอนแรกที่มีการประกาศใช้หลักเกณฑ์การประเมิน ก.ค.ศ. จะส่งหนังสือเวียนเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินผ่านไปยังเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ และเมื่อเขตพื้นที่การศึกษาได้รับข้อมูลแล้วก็จะส่งต่อข้อมูลนั้นไปยังยังโรงเรียนที่สังกัดกับเขตพื้นที่การศึกษานั้น หลังจากนั้น ก.ค.ศ. จะจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูออกมาเผยแพร่เพื่อเป็นแนวทางให้ครูนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ โดยมีการเผยแพร่คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินแบบออนไลน์ นอกจากนั้นจะพบการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะอีกด้วย

3.3 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

เมื่อครูจะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนั้น ความสำเร็จที่เกิดขึ้นขึ้นอยู่กับการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินนั้นด้วย (Tuytens, 2009) จากการศึกษานวนคิดในการรับรู้นี้ ผู้วิจัยพบว่าการรับรู้จะเป็นสิ่งแรกที่บุคคลจะพิจารณาตัดสินใจว่าจะใช้สิ่งเป็นตัวกระตุ้น เพื่อเป็นการนำทางในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรับรู้นั้น (Rosinski, 1977 อ้างถึงในมณฑา วิญญูโสภิต, 2547) การรับรู้เป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่บุคคลมีอยู่ เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนผ่านการมองเห็น ได้ยิน สัมผัส เป็นต้น ซึ่งมีการเลือกเป็นกระบวนการแรกสุดของการรับรู้โดยที่การเลือกเกิดจากการใส่ใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น หลังจากที่บุคคลได้ผ่านกระบวนการรับรู้แล้ว กระบวนการต่อไปที่จะเกิดขึ้นคือการตีความ (Meaning) การตีความสิ่งที่ได้รับรู้นั้นจะกระทำโดยอาศัยประสบการณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้มากที่สุด (มณฑา วิญญูโสภิต, 2547)

การรับรู้ของของแต่ละบุคคลนั้นจะประกอบองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ (1) ความสนใจ เพราะบุคคลจะเลือกรับรู้เฉพาะสิ่งที่สนใจเท่านั้น (2) ความคาดหวัง บุคคลจะมีการรับรู้ตามสิ่งที่คาดหวังไว้ และ (3) ความต้องการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในสิ่งที่รับรู้นั้น (มณฑา วิญญูโสภิต, 2547) Fullan (2001) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับ

นโยบายโดยพิจารณาจาก 4 ด้านด้วยกันคือ (1) ครูต้องทำความเข้าใจนโยบาย รวมถึงเห็นความสำคัญ และยอมรับการเปลี่ยนแปลงในนโยบาย (2) ครูต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติตามนโยบาย แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความละเอียดชัดเจนของนโยบายด้วย (3) ความพยายามในการทำความเข้าใจและสนใจในความสามารถของตนเอง (ทักษะ ความรู้ เป็นต้น) หรือการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ และ (4) ความสอดคล้องระหว่างความเชื่อของครูว่านโยบายนั้นจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติ นั้นกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก

นอกจากนั้น Tuytens (2009) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูใหม่เกี่ยวกับนโยบายการประเมินครู โดยเห็นความสำคัญว่าการรับรู้มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ นอกจากนี้ความสำคัญของการรับรู้ของครูจะช่วยสร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ระบบความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคลจะเพิ่มตามพฤติกรรมตามการทำงาน และการปฏิบัติควบคู่ไปกับการรับรู้ นั้น โดย Tuytens (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและใช้นโยบายลักษณะมาตรฐานในการประเมินการรับรู้ของครูใหม่เกี่ยวกับนโยบายการประเมินซึ่งวัดจากคำถาม 17 ข้อ ดังนี้ (1) รายละเอียดการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้สอนมีประโยชน์ในโรงเรียนของเรา (2) โรงเรียนมีการกำหนดเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกสำหรับครู (3) รายละเอียดการปฏิบัติงานของครูมีความเหมาะสมกับความรู้และความเชี่ยวชาญ (4) รายละเอียดการปฏิบัติงานมีเป้าหมายและหลักการชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ (5) รายละเอียดการปฏิบัติงานนั้นสร้างสรรค์และเป็นนโยบายเชิงบวก (6) รายละเอียดการปฏิบัติงานมีความชัดเจนตามความคาดหวังของครู (7) รายละเอียดการปฏิบัติงานเริ่มต้นจากการปรึกษาหารือของครูท่านต่าง ๆ (8) การประเมินผลการปฏิบัติของครูที่ปฏิบัติงานดีจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน (9) การประเมินผลการปฏิบัติของครูที่ปฏิบัติงานไม่ดีจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน (10) โรงเรียนมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมิน (11) หลักการประเมินผลการปฏิบัติมีความเหมาะสมกับความรู้และความเชี่ยวชาญของครู (12) การประเมินผลการปฏิบัติจะเป็นตัวช่วยให้ครูที่ไม่ทำงานสามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น (13) การประเมินผลการปฏิบัติเป็นวิธีที่ช่วยในการปรับปรุง และสนับสนุนการทำงานของครูเมื่อจำเป็น (14) การประเมินผลการปฏิบัติเป็นวิธีที่ช่วยปรับปรุงการทำงานและตั้งวัตถุประสงค์ใหม่ในอนาคต (15) การประเมินผลการปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน (16) การประเมินผลการปฏิบัติจะทำให้เกิดความตึงเครียด (17) การประเมินผลการปฏิบัติทำให้เกิดภาระงานเพิ่มเติมมากขึ้น จากนั้นทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยเชิงสำรวจ พบว่า สามารถรวมได้เป็นสามองค์ประกอบของโครงสร้างการรับรู้ของครูเกี่ยวกับนโยบายการประเมินครูรูปแบบใหม่ ได้แก่ การดำเนินงานของนโยบายประกอบด้วยคำถามที่ 2, 3, 10, 11 ความต้องการของนโยบายประกอบด้วยคำถามที่ 8, 9, 13, 14 และความชัดเจนของรายละเอียดของนโยบายประกอบด้วย

คำถามที่ 1, 5, 6, 15 เมื่อทดสอบองค์ประกอบเชิงยืนยัน ก็พบเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของนโยบาย แต่ครูยังมีคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของนโยบาย และผลกระทบของนโยบาย

3.4 พฤติกรรมของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นขณะที่ใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม เนื่องจากหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่นั้น ก.ค.ศ. ได้ประกาศให้ใช้เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2552 จึงยังไม่มีผู้ที่ศึกษาพฤติกรรมปัญหาและอุปสรรคของครูที่เกิดขึ้นเมื่อใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ หลักเกณฑ์วิธีการประเมินแบบเดิมนั้นจะเน้นที่การทำผลงานทางวิชาการหรืองานวิจัย ดังนั้นเอกสารและงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจะเน้นไปที่การทำวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นส่วนใหญ่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พฤติกรรมของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ในงานวิจัยที่เผยแพร่จะเป็นการศึกษาสภาพและปัญหาของครู สำหรับสภาพในการทำวิจัยของครูในสังกัดประถมศึกษาแห่งชาตินั้นจะมีอยู่ด้วยกัน 5 ขั้นตอน คือ (1) เตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการคือส่วนใหญ่จะเตรียมการและวางแผนการทำผลงานโดยเริ่มตั้งแต่พิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้วยการตรวจสอบจากงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ รวมถึงศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานจากข้อมูลการปฏิบัติงานสอน และนำปัญหาสำคัญที่พบไปใช้เป็นข้อมูลในการทำผลงานทางวิชาการ มีการแสวงหาความรู้ เทคนิคการสอน และนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการวางแผนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดระยะเวลาและกำหนดงบประมาณ (2) จัดทำผลงานทางวิชาการ โดยเริ่มต้นด้วยการศึกษาค้นคว้า กำหนดประเภทและหัวข้อเรื่องของผลงานให้สอดคล้องกับปัญหาการปฏิบัติงานสอน จัดลำดับงานการทำผลงาน โดยศึกษาจากขอบเขตของเนื้อหาในหลักสูตร กำหนดโครงร่างของผลงาน จัดทำรายละเอียดของผลงานโดยคำนึงถึงภาษา และการสื่อความหมายที่ชัดเจน (3) นำผลงานทางวิชาการไปใช้ เริ่มจากเตรียมผลงานให้พร้อมก่อนนำไปใช้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะนำไปใช้ประกอบการสอน มีการประเมินผลงานโดยใช้แบบทดสอบ มีการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลโดยการหาร้อยละและรายงานผลการใช้เป็นลายลักษณ์อักษร (4) เผยแพร่และสร้างการยอมรับ ครูส่วนใหญ่จะส่งผลงานทางวิชาการไปให้ครูผู้สอนในระดับเดียวกันนำไปใช้ และนำเสนอผลการใช้เป็นในที่ประชุมทางวิชาการ และ (5) นำเสนอผลงานทางวิชาการ ครูที่ขอตำแหน่งอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่จะเริ่มต้นด้วยการศึกษาหลักเกณฑ์การประเมิน จากนั้นจะจัดทำรายงานผลการใช้ผลงานทางวิชาการเพื่อยื่นขอประเมินต่อไป (วิวัฒน์ แก้วหล่อ, 2536)

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า ผลการวิจัยต่าง ๆ จะพบพฤติกรรมของครูจะไม่มีแบบแผนหรือการปฏิบัติที่แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลนั้นจะไม่ตายตัวขึ้นอยู่กับการศึกษาและแนวทางที่นโยบายได้กำหนดเอาไว้

สำหรับเหตุผลในการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดพบว่าขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของปัจจัย 4 ด้านคือ (1) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ การชอบคิดค้นหาคำตอบ สนใจในตัวเด็กและปัญหาของเด็ก มีความกระตือรือร้น รักความก้าวหน้าในอาชีพ มีเจตคติที่ดีต่องานวิจัย (2) ปัจจัยบุคคลรอบข้าง ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน รวมทั้งผู้บริหารให้การสนับสนุน อีกทั้งเกิดจากความคาดหวังของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร รวมถึงการเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณภาพของผลงาน (3) ปัจจัยด้านสิ่งตอบแทนที่ได้รับ ได้แก่ ความก้าวหน้าในตำแหน่ง และเงินประจำตำแหน่ง การพัฒนาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูและนักเรียน (4) ปัจจัยพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย ได้แก่ แหล่งความรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้า มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย ที่ปรึกษาเกี่ยวกับวิจัยและงบประมาณในการวิจัย ซึ่งสิ่งนี้เกิดมาจากการที่สถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการทำวิจัย (อรุณ เสือกำบัง, 2542; นवलอนงค์ คำนันต์, 2552)

ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคในการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู โดยเฉพาะในเรื่องของการทำวิจัยนั้น ครูส่วนใหญ่ไม่มีความถนัดในการทำงานวิจัย เนื่องจากเป็นครูที่จบการศึกษาตามหลักสูตรการผลิตครูแบบเก่า ซึ่งการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีไม่มีการสอนเรื่องการทำวิจัย (องค์กร อมรสินันท์, 2552) นอกจากนี้ยังพบปัญหาของครูที่ไม่มีความรู้ในการทำวิจัย หรือเข้าใจหลักเกณฑ์ไม่ชัดเจนในบางหัวข้อ เช่นการเขียนรายงานการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การสืบค้นเอกสาร การเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงเกิดปัญหาการลอกเลียนงาน และจ้างผู้อื่นในการทำวิจัยตามมา นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับครูไม่มีเวลาทำผลงานเนื่องจากอัตรากำลังไม่พอ และครูแต่ละคนมีวิชาสอนหลายวิชา และครูยังต้องรับภาระหน้าที่ในส่วนอื่นของโรงเรียน ซึ่งแตกต่างกับครูที่มุ่งเน้นการทำผลงานจะพบปัญหาการละทิ้งชั้นเรียนและนักเรียน ครูมีความเอาใจใส่นักเรียนน้อยลง อีกทั้งยังพบปัญหาเงินทุนในการวิจัยเนื่องจากการทำวิจัยในแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายมากพอสมควร (คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร, 2545; บุญยาพร ฉิมพลอย, 2544; ปัญจพร เพิ่มกำลังพล, 2551; ประถม นิรุรัมย์, 2551; สมประสงค์ เสนารัตน์, 2552; สุวิวัฒนา อุทัยรัตน์, 2539) นอกจากนี้ ประถม นิรุรัมย์ (2551) ได้ทำการเปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้นขณะจัดทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูที่มีภูมิลำเนาต่างกันในเรื่องของ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่าครูที่มีภูมิลำเนาต่างกันจะมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 ผลที่ตามมาจากการที่ครุฑนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ

การศึกษาผลที่ตามมาจากการที่ครุฑนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ผู้วิจัยพบ (1) ผลที่ตามมาเกี่ยวกับคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน (2) ผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ (3) ผลกระทบต่อแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) **ผลกระทบที่เกิดกับคุณภาพในการสอน** งานวิจัยต่าง ๆ ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูก่อนและหลังเลื่อนตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการและชำนาญการพิเศษ บุญช่วย ภัคดี (2551) ศึกษาเกี่ยวกับครูสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นตนเอง รวมถึงหัวหน้ากลุ่มสาระ และสุวัฒนา อุทัยรัตน์ (2539) ศึกษาและเปรียบเทียบกับครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีผ่านการอนุมัติ และไม่ผ่านการอนุมัติตำแหน่งชำนาญการพิเศษ ซึ่งผลการวิจัยทั้งสองนี้มีดังนี้ บุญช่วย ภัคดี (2551) พบว่าคุณภาพการสอนของครูชำนาญการ และครูชำนาญการพิเศษทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถทางวิชาการ ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และด้านบุคลิกภาพ หลังเลื่อนตำแหน่งครูชำนาญการ และครูชำนาญการพิเศษ ตามการรับรู้ของตนเอง และหัวหน้ากลุ่มสาระมีค่าเฉลี่ยของคุณภาพการสอนสูงกว่าก่อนเลื่อนตำแหน่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าคุณภาพการสอนของครูชำนาญการพิเศษ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูชำนาญการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของสุวัฒนา อุทัยรัตน์ (2539) ที่พบว่าข้าราชการครูที่ผ่านการอนุมัติตำแหน่งอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนไปในทางเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ผ่านการอนุมัติ โดยมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พิจารณาในเรื่องของ ความสามารถทางวิชาการ เจตคติต่อนักเรียนและวิชาที่สอน ความสัมพันธ์กับนักเรียน การเลือกวิธีสอนมาใช้ให้เหมาะสม การยกตัวอย่างประกอบ สำหรับค่าเฉลี่ยคะแนนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการอนุมัติตำแหน่งอาจารย์ 3 มีค่าเฉลี่ยคะแนนการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังการเลื่อนตำแหน่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ผ่านการอนุมัติตำแหน่งอาจารย์ 3 มีค่าเฉลี่ยคะแนนการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังขอเลื่อนตำแหน่งในด้านบุคลิกลักษณะ ด้านการมีอารมณ์มั่นคงและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา การมีความอดกลั้น ใจเย็น เมื่อมีความขัดแย้ง การมีอารมณ์ขัน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การมีความมั่นใจในตัวเอง และพฤติกรรม การพูดชัดเจนและเข้าใจง่าย ความสามารถในการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหา การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(2) **ผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน** ผลของงานวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ศึกษาว่าการเลื่อนตำแหน่งของครูส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านคำนวณและการอ่าน หรือไม่โดยใช้ข้อมูลย้อนหลังเป็นเวลา 9 ปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของประเทศไทยที่ ศึกษาว่าระดับวิทยฐานะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติหรือไม่ โดยพบว่าการเลื่อนตำแหน่งของครูนั้นส่งผลกระทบต่อผลทดสอบทางการศึกษาของนักเรียนที่ศึกษาใน โรงเรียนขนาดใหญ่ และครูที่ไม่มีวิทยฐานะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการผลการทดสอบทางการศึกษา ครูที่มีวิทยฐานะทุกตำแหน่งมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการผลการทดสอบทางการศึกษา (Booker, 2009; รัตนา ศรีเหรียญ, 2010) นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ศึกษาว่าตัวแปร ภูมิหลังของครูในด้านการเข้าร่วมโครงการการเลื่อนตำแหน่งของครู ระดับการศึกษา สภาพที่ตั้ง และสภาพเศรษฐกิจของโรงเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือไม่โดยใช้การ สร้างสมการพหุคูณและดูว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ ซึ่งพบว่าการเข้าร่วมโครงการการ เลื่อนตำแหน่งของครู และสภาพเศรษฐกิจของโรงเรียนสามารถอธิบายสมการผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกจากนั้นยังทำการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่เข้าร่วม และไม่เข้าร่วมโครงการการเลื่อนตำแหน่ง ของครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการการเลื่อนตำแหน่งของครูมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการการเลื่อนตำแหน่ง ของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Dowling, 2007)

(3) **ผลกระทบต่อแรงจูงใจในการทำงาน** งานวิจัยของ Luce (1998) ได้ศึกษาว่าผล จากการเลื่อนตำแหน่งของครูนั้นจะส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการทำงานในภายหลังหรือไม่ ซึ่งพบว่า เมื่อครูผ่านการเลื่อนตำแหน่งแล้วจะทำให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น และยังพบว่าการ เลื่อนตำแหน่งของครูจะสร้างความสัมพันธ์กันมากขึ้นระหว่างครูและเพื่อนร่วมงานต่าง ๆ ใน โรงเรียน ครูอาจจะพบวิธีการใหม่ในการพัฒนาการทำงาน โดยจะเป็นประโยชน์เกี่ยวกับงานและ ในขณะที่โรงเรียนก็จะได้ประโยชน์จากครูที่มีการพัฒนาเช่นเดียวกัน ดังนั้น Luce (1998) จึง สรุปว่าการเลื่อนขั้นของครูจะช่วยให้ครูเกิดแรงจูงใจในการทำงานซึ่งจะส่งผลการพัฒนา ประสิทธิภาพและความสามารถของครูต่อไป

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งหมด ผู้วิจัยได้สรุปรายละเอียดที่ สนใจจะศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ได้ ตามภาพกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพ 2.1 ดังต่อไปนี้

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการศึกษาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โดยรายละเอียดที่ผ่านมามีความต้องการให้ข้าราชการครูและ

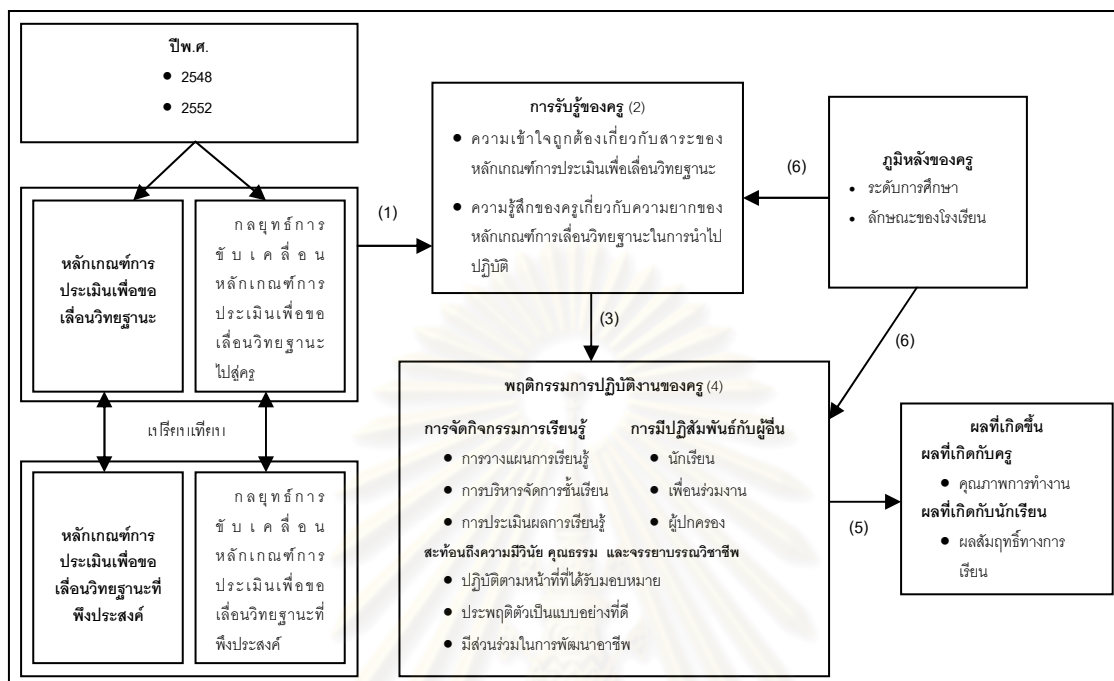
บุคลากรทางการศึกษาสามารถขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะเพื่อให้เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับครู ซึ่งในปี พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้มีการประกาศคู่มือหลักเกณฑ์การประเมินออกมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับครูที่ต้องการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ แต่พบว่าเกิดปัญหาการละทิ้งชั้นเรียนและนักเรียน ครูมีความเอาใจใส่นักเรียนน้อยลง เนื่องจากครูมุ่งเน้นการทำผลงานมากเกินไป และยังมีภาระงานอื่นในการทำผลงาน รวมถึงการลอกเลียนผลงานของผู้อื่น ดังนั้น ก.ค.ศ. จึงได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมินออกมาใหม่ เพื่อหวังว่าครูจะเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยหลักเกณฑ์การประเมินใหม่นี้จะเน้นที่ผลที่เกิดกับตัวนักเรียนซึ่งจะพิจารณาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เช่น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นต้น (คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร, 2545; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริพร กิจเกื้อกูล, 2551) งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่จะทำให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ โดยผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดของการวิจัยดังต่อไปนี้

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้วิจัยพบว่าถ้าต้องการให้ครูปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ครูจะต้องมีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินนั้น และการที่จะทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์นั้นจะต้องมีกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่ครูเพื่อให้ครูเกิดการรับรู้ อีกทั้งการขับเคลื่อนนี้จะทำให้บุคคลนั้นเกิดการยอมรับ และให้ความสำคัญ รวมทั้งจะให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ (Edwards. 1980; Ripley and Franklin. 1986; ชินวรรณบุญยเกียรติ. 2553; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. 2551) เมื่อครูเกิดการรับรู้ที่ถูกต้องแล้วครูจะแสดงพฤติกรรมการทำงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักเกณฑ์นั้น (Tuytens. 2009) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าวิธีการที่ใช้ในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิม และแบบใหม่ไปสู่ครูมีวิธีการอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกัน รวมถึงครูมีการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่เป็นอย่างไร ถูกต้องหรือไม่ และการรับรู้หลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่นั้นส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของครูอย่างไร โดยผู้วิจัยสนใจศึกษาตามภูมิหลังต่าง ๆ ของครู เพราะว่าภูมิหลังของครูที่ต่างกันจะมีผลทำให้การรับรู้ และพฤติกรรมของครูแตกต่างกันออกไป (Dowling. 2007; รุ่งเรือง สุขากิรมณ์. 2543; วรเดช จันทรร. 2552) เมื่อครูมีพฤติกรรมการทำงานที่เป็นผลมาจากการรับรู้แล้ว ยังจะทำให้เกิดผลที่ตามมา กับครู และนักเรียน ซึ่งผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันออกไปตามพฤติกรรมการทำงานของครูที่แสดงออกมา (Luce. 1998; Booker. 2009; Dowling. 2007; สุวัฒนา อุทัยรัตน์. 2539; บุญช่วย ภัคดี. 2551; รัตนา ศรีเหรียญ. 2553) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดจาก

พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูด้วยว่าเป็นอย่างไรเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่เมื่อหลักเกณฑ์การประเมินมีการเปลี่ยนแปลงไป

ผู้วิจัยจะศึกษาการรับรู้ของครูใน 2 ประเด็นด้วยกันคือ (1) ด้านความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน (2) ความคิดเห็นว่าหลักเกณฑ์การประเมินนั้นยากเพียงใดเมื่อจะนำไปปฏิบัติ (Fullan. 2001; มณฑา วิญญูโสภิต. 2547) และพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูนั้นจากการศึกษาทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ และงานวิจัยต่าง ๆ พบว่าจะไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนหรือตายตัว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูซึ่งดูจากพฤติกรรมที่คาดหวังที่ระบุไว้ในหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู ผู้วิจัยศึกษาจากหลักเกณฑ์ของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ โดยแบ่งพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานออกเป็น 3 ด้านคือ (1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น (2) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่นการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน บุคลากรภายในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครอง และ(3) ด้านพฤติกรรมที่สะท้อนเกี่ยวกับความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพเช่น การมีวินัยในตนเอง การรักษาและปฏิบัติตามกฎหมาย การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ การยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม การมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาสาขาอาชีพ เป็นต้น (MARIES COUNTY. 2008 – 2009; โฉมทัย อุดมบุญญานุกภาพ. 2551; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17. 2552; หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25. 2548) สำหรับผลที่ตามมาจากพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูผู้วิจัยศึกษาผลที่ตามมาที่เกิดขึ้นกับตัวครูเช่น คุณภาพในการปฏิบัติงาน แรงจูงใจในการทำงาน และผลกระทบที่เกิดกับตัวนักเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในการเรียน เป็นต้น (Luce. 1998; Booker. 2009; Dowling. 2007; สุวัฒนา อุทัยรัตน์. 2539; บุญช่วย ภัคดี. 2551; รัตนา ศรีเหรียญ. 2553)

นอกจากนั้นทาง ก.ค.ศ. ที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครู ได้มีแนวคิดที่จะปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าหลักเกณฑ์การประเมินและกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้องเป็นอย่างไร โดยรายละเอียดทั้งหมดผู้วิจัยได้นำมาสร้างความสัมพันธ์และแสดงเป็นภาพกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หมายเหตุ : แหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ของกรอบแนวคิดในการวิจัย

- (1) = Edwards (1980); Ripley and Franklin (1986); ชินวรรณ บุญเกียรติ. (2553);
เรื่องวิทย เกษสุวรรณ. (2551)
- (2) = Fullan (2001) และมณฑล วิทยุญโสภิต (2547)
- (3) = Tuytens (2009)
- (4) = MARIES COUNTY (2008 - 2009); Murphy, 1984; โนนทัย อุดมบุญญาภาพ (2551);
หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.17 (2552); หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว.25 (2548)
- (5) = Luce (1998); Booker (2009); Dowling (2007); สุวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2539);
บุญช่วย มุกดี (2551); รัตนา ศรีเหรียญ(2553)
- (6) = Dowling (2007); รุ่งเรือง สุชาภิรมณ์ (2543); วรเดช จันทร์ศร (2552)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ (2) วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนจำแนกตามภูมิภาคของครู และ (3) วิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิจัยแบบพหุวิธี (a multi - method research) แบ่งเป็น สามขั้นตอน ขั้นตอนแรกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย โดยใช้การวิเคราะห์เอกสารเพื่อวิเคราะห์รายละเอียดและความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู ขั้นตอนที่สองใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเกี่ยวกับผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนมาสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเพื่อตอบคำถามของการวิจัย ขั้นตอนที่สามใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมโดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มที่ทำการศึกษในเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบคำถามของการวิจัย ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่

การวิจัยในขั้นตอนนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครูขั้นตอนนี้แบ่งเป็น 2 ตอนได้แก่ (1.1) การวิเคราะห์ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ (1.2) การวิเคราะห์ความแตกต่างกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่

ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ ใช้การวิเคราะห์เอกสารหลักจำนวน 2 ฉบับได้แก่ (1) คู่มือการประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะสำนักงานสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ(หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ

0206.4/ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน 2552) และ (2) หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 25 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2548) และผู้วิจัยได้ใช้เอกสารประกอบในการวิเคราะห์ที่ได้แก่ เอกสารมติชนออนไลน์ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2552 และเอกสารบันทึกการการสนทนารายการ บ่ายนี้มีคำตอบ ของวันจันทร์ที่ 24 มีนาคม 2551 และ วันจันทร์ที่ 22 กันยายน 2551 เพื่อยืนยัน ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ของผู้วิจัย โดยรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูทั้งแบบเดิมและแบบใหม่จะนำเสนอไว้ในส่วนของแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ไว้ในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามของการวิจัยต่อไป

1.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู

สำหรับกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู ใช้การ สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ เมื่อได้ข้อมูลจากกลุ่มที่ ทำการศึกษาแล้ว จะวิเคราะห์ และสรุปเป็นผลการวิจัย รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1.2.1 กลุ่มที่ทำการศึกษา

กลุ่มที่ศึกษาในขั้นตอนนี้ศึกษากับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ไปสู่ครูโดยตรงนั่นก็คือบุคคลที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา และศึกษากับข้าราชการหรือบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการประเมินวิทยฐานะครู ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งศึกษากับข้าราชการครู รวมทั้งสิ้นจำนวน 8 คน โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ข้าราชการหรือบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการประเมินวิทยฐานะครู ของสำนัก คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 2 คน เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้จะเป็น ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จะสะท้อนถึงวิธีการในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทย ฐานะในระดับนโยบาย รวมถึงได้ข้อมูลที่แสดงสภาพ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิธีการที่ใช้ ขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครู

2) ข้าราชการหรือบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการประเมินวิทยฐานะครู ของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาจำนวน 2 คน เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่รับเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การ ประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูทั้งแบบเดิมและแบบใหม่มาจากสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อส่งผ่านไป ให้ข้าราชการครูต่อไป ดังนั้นข้อมูลที่ได้จะสะท้อนถึงวิธีการในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การ ประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในระดับเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงได้ข้อมูลที่แสดงสภาพ และ

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิธีการที่ใช้ขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปสู่ครู

3) ข้าราชการครูตำแหน่งวิทยฐานะต่าง ๆ จำนวน 4 คนดังนี้ (1) ระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ที่ผ่านการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะด้วยหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม จำนวน 2 คน (2) ระดับวิทยฐานะชำนาญการ ที่กำลังจะขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะด้วยหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ จำนวน 2 คน เนื่องจากบุคคลทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นผู้ที่นำหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ไปปฏิบัติ ซึ่งครูจะนำไปปฏิบัตินั้นจะเป็นผลมาจากการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินมาถึงครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของครูว่าครูรับรู้หลักเกณฑ์การประเมินมาจากใคร และวิธีใด รวมทั้งสภาพ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิธีการที่ใช้ขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งแบบเดิมและแบบใหม่มาสู่ครู

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครูเช่น วิธีการเผยแพร่และรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมที่แสดงออกของครูเมื่อนำหลักเกณฑ์การประเมินไปใช้ รวมถึงผลที่ตามมาจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินเป็นต้น

ตัวอย่างประเด็นสัมภาษณ์

บุคลากรของสำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

- ทาง ก.ค.ศ. มีวิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะอย่างไร เพื่อให้ครูรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์นั้น
- วิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะไปสู่ครูใครเป็นผู้กำหนด
- ทาง ก.ค.ศ. มีการตรวจสอบหรือไม่ว่าครูได้รับรู้ข้อมูลหลักเกณฑ์การประเมิน และตรวจสอบหรือไม่ว่าการรับรู้ของครูนั้นถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- วิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะไปสู่ครูที่ทาง ก.ค.ศ. กำหนดให้ สพฐ. สื่อสารข้อมูลไปสู่ครูเป็นอย่างไร
- ทาง สพท. มีการดำเนินการตามที่ ก.ค.ศ. กำหนดหรือไม่ และยังมีวิธีอื่นอีกหรือไม่ที่ สพท. สื่อสารข้อมูลไปสู่ครู นอกเหนือจากวิธีที่ ก.ค.ศ. กำหนด
- ทาง สพท. มีการตรวจสอบหรือไม่ว่าครูได้รับรู้ข้อมูลหลักเกณฑ์การประเมิน และตรวจสอบหรือไม่ว่าการรับรู้ของครูนั้นถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง

ข้าราชการครูวิทยฐานะชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ

- ครูรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะได้อย่างไร
- ครูได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะมาจากทาง สพท.หรือทาง ก.ค.ศ. หรือไม่ อย่างไร
- ครูรู้ได้อย่างไรว่าสิ่งที่ครูรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะนั้น ถูกต้อง

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การจำแนกข้อมูล การตีความ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยการตรวจสอบสามเส้าของแหล่งข้อมูลทั้ง 3 แหล่งจากนั้นจะสรุปเป็นผลวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ผลของการใช้หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่

การวิจัยในขั้นตอนนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลของวิธีการที่ใช้ในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนในเรื่องการรับรู้ พฤติกรรมการทำงาน และผลที่ตามมา โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี มาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบคำถามในงานวิจัยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร กำหนดประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือข้าราชการครูสังกัดสำนักงานพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 3 เขต ที่มีวิทยฐานะชำนาญการ และชำนาญการพิเศษรวม 12,746 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ 5% ได้กลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 390 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน (two-stage sampling) โดยขั้นแรกหน่วยการสุ่มคือ โรงเรียน แบ่งลักษณะของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานคร ออกตามขนาดของโรงเรียนโดยแบ่งเป็นขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ (โรงเรียนขนาดเล็กที่สังกัด สพฐ. ใน กรุงเทพมหานครมีเพียง 2 โรงเรียนเท่านั้น จึงรวมเข้ากับโรงเรียนขนาดกลาง) จากนั้นสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โรงเรียนทั้งสามลักษณะอย่างละ 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 21 โรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา รวมได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 63 โรงเรียน และขั้นที่ 2 หน่วยการสุ่มคือ ครู โดยสุ่มครูในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นตอนแรกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวนโรงเรียนละ 19 คนในแต่ละโรงเรียน ทำให้ได้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในการวิจัยจำนวน 1197 คน

ทั้งนี้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในจำนวนที่มากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดได้จากตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1970) เพื่อชดเชยในกรณีที่ได้รับอัตราการตอบกลับของข้อมูลต่ำกว่าขนาดที่กำหนด

2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1) **หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู** หมายถึงข้อกำหนดในเชิงคุณภาพของการปฏิบัติงานของครูที่ใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะมีรายละเอียดประกอบด้วยคุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน คุณสมบัติที่ต้องประเมิน กระบวนการประเมิน เกณฑ์การตัดสิน การแก้ไข และพัฒนาผลงาน ระยะเวลาในการประเมิน ในการวิจัยนี้ศึกษา หลักเกณฑ์เดิมปีพ.ศ. 2548 และหลักเกณฑ์ใหม่ปีพ.ศ. 2552

2) **กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ** หมายถึงวิธีการที่สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ได้ประกาศใช้ในปีที่ออกหลักเกณฑ์ เช่น การสื่อสารของก.ค.ศ.ผ่านเขตพื้นที่การศึกษา และจากเขตพื้นที่การศึกษาไปสู่ยังโรงเรียน การเผยแพร่คู่มือหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่

3) **ภูมิหลังของครู** หมายถึง สภาพทั่วไปของครูในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ระดับการศึกษาของครู และลักษณะของโรงเรียน

ตัวแปรตาม

1) **การรับรู้ของครู** หมายถึง ระดับความเข้าใจของครูที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากของหลักเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะในการนำไปปฏิบัติ โดยวัดจากแบบสอบถามการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ให้เป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก (ใช่/ ไม่ใช่) และระดับความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากของหลักเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะในการนำไปปฏิบัติ โดยวัดจากระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติว่ามีความยากเพียงใด

2) **พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู** หมายถึง ระดับของพฤติกรรมการทำงานของครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน (เช่น วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน และการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (เช่น ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้ปกครอง) และพฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ (เช่น ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ เป็นต้น)

3) ผลที่เกิดขึ้นจากการที่ครุภัณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ คือผลที่เกิดขึ้นกับครู และนักเรียนหลังจากที่ครุภัณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติ โดยพิจารณาในเรื่องของคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ส่วนผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของครู วัดจากแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นโดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) การรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ (3) พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูเมื่อนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติ (4) ผลที่เกิดขึ้นจากการนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติ และ (5) หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์ โดยมีรายละเอียดของรูปแบบของเครื่องมือ โครงสร้างของเนื้อหา ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

2.3.1 รูปแบบของเครื่องมือ แบบสอบถามมีเนื้อหาที่จำแนกออกเป็น 4 ตอน แต่ละตอนมีรายละเอียดของเนื้อหาและรูปแบบการตอบดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบข้อรายการให้เลือกตอบ (check list) เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามในประเด็นต่อไปนี้คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ลักษณะของโรงเรียน (ขนาดกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ) วิธีการในการได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และความต้องการในการทำผลงานเพื่อขอรับการประเมินการเลื่อนวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์ จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นขำนาญการพิเศษที่กลุ่มตัวอย่างต้องใช้ในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบ (check list) 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และไม่ใช่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษจะต้องใช้หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว. 25 (แบบเดิม) และกลุ่มตัวอย่างที่มีวิทยฐานะชำนาญการจะใช้หลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว. 17 (แบบใหม่)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติโดยเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) กำหนดน้ำหนักคะแนนจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูเมื่อนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติว่าครูมีพฤติกรรมในแต่ละด้านอยู่ในระดับใด โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อผลที่เกิดจากการนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติด้านคุณภาพการทำงาน และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด

สำหรับข้อมูลในแต่ละตอนเมื่อมีการหาค่าเฉลี่ยแล้ว จะมีการแปลความหมายดังต่อไปนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2523)

น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00 - 1.49
น้อย	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.50 - 2.49
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.50 - 3.49
มาก	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3.50 - 4.49
มากที่สุด	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	4.50 - 5.00

2.3.2 โครงสร้างของเนื้อหา

1) ภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม เก็บข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องต่อไปนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ลักษณะของโรงเรียนที่ทำการสอน แบ่งเป็นในเรื่องของขนาดของโรงเรียน และความต้องการของครูในการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

2) การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ว่าตัวครูมีการรับรู้ที่ถูกต้องหรือไม่ในเรื่องนี้ คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน คุณสมบัติที่ต้องประเมิน กระบวนการประเมิน เกณฑ์การตัดสิน การแก้ไข และพัฒนาผลงาน ระยะเวลาในการประเมิน และว่าตัวครูมีความรู้สึกว่าการประเมินนั้นมีความยากในนำไปปฏิบัติอย่างไร มีตัวอย่างคำถามดังต่อไปนี้

- คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษเป็นอย่างไร (ความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน)
- ผู้ขอรับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ จะต้องเข้ารับการประเมินในกี่ด้าน อะไรบ้าง (ความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน)
- การประเมินด้านผลการปฏิบัติงานของครู มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไร (ความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน)

- ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีความยุ่งยากซับซ้อนในการนำไปปฏิบัติ (วัดความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์ไปปฏิบัติ)
- ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีรายละเอียดไม่ชัดเจน คลุมเครือ เข้าใจได้ยาก (วัดความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์ไปปฏิบัติ)

3) พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูเมื่อนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติ วัดว่าครูมีระดับของพฤติกรรมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด โดยวัดในประเด็น การจัดการเรียนการสอน การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีตัวอย่างคำถามดังต่อไปนี้

- มีการออกแบบการสอนการสอนตามความรู้พื้นฐานของนักเรียน
- ทำการปรับปรุงแผนการสอนให้เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา
- มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย
- มีความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรกับนักเรียน
- มีการประสานงานกับเพื่อนร่วมงานเพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน
- มีการสื่อสารที่เหมาะสมระหว่างครูกับผู้ปกครอง
- ปฏิบัติตามนโยบายและวิธีการของเขตพื้นที่การศึกษา
- มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

4) ผลที่เกิดขึ้นจากการนำหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไปปฏิบัติ โดยผลที่เกิดขึ้นนี้ผู้วิจัยจะศึกษาใน 2 ประเด็นคือ ผลที่เกิดขึ้นกับครู ศึกษาเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูในเรื่องคุณภาพในการทำงาน และผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ศึกษาเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีตัวอย่างคำถามดังต่อไปนี้

- การจัดการเรียนการสอนของท่านมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ท่านสามารถวางแผนในการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น
- ท่านมีความใกล้ชิด และเอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น
- นักเรียนของท่านมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น
- นักเรียนของท่านมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2.3.3 ขั้นตอนการสร้าง และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การประเมิน กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ การรับรู้ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการนำหลักเกณฑ์ไปปฏิบัติเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ขอบเขต และนิยามศัพท์ องค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวแปร ในการวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมและง่ายต่อการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยพิจารณาจากการศึกษาค้นคว้าและนิยามเชิงปฏิบัติการ และนำข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์ จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 2 ของการวิจัย มาสร้างเป็นเครื่องมือ แล้วนำมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ในเครื่องมือของการวิจัย พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไข

3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องและชัดเจนของภาษา โดยใช้ดัชนี IOC (Item objective congruence) ใช้เกณฑ์การพิจารณาค่า IOC มากกว่า 0.50 ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือของการวิจัยนี้ได้แก่ 1) ผู้ที่เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 2 ท่าน 2) ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู 1 ท่าน และ 3) ครูที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 20 ปี และเคยผ่านการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะจำนวน 3 ท่าน

4) รายงานผลความตรงเชิงเนื้อหา และคำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือวิจัยของผู้เชี่ยวชาญให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา จากนั้นทำการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient)

6) เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบหลังการใช้เครื่องมือ โดยทำการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแฝงว่ามีการวัดคุณลักษณะที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามองค์ประกอบที่กำหนดขึ้นหรือไม่ และตรวจสอบว่าโมเดลการวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกันหรือไม่

2.3.4 คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1) **ความตรงเชิงเนื้อหา** (content validity) จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน ในด้านความครอบคลุมตามเนื้อหาสาระ ความถูกต้องเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของรูปแบบการวัดตัวแปร ความเหมาะสมของสัดส่วนการวัดในแต่ละตัวแปร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ พบว่าคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือในการวิจัยมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก)

2) **ความเที่ยง (reliability)** จากการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยที่ได้ปรับปรุงหลังจากตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างกับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง (reliability) ในการวัดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) สามารถสรุปค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัยได้ดังตารางที่ 3.1

ตาราง 3.1 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัยทั้งฉบับและจำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	ค่าความเที่ยง
1. การรับรู้ของครูเกี่ยวกับสาระที่กำหนดในหลักเกณฑ์การประเมิน	0.7077
2. ความยากง่ายของหลักเกณฑ์การประเมินในการนำไปปฏิบัติ	0.8984
3. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูด้านการจัดการเรียนการสอน	0.9588
4. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	0.9660
5. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	0.9765
6. ผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านคุณภาพในการทำงานของครู	0.9687
7. ผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	0.9659
รวมทั้งฉบับ	0.9634

3) **ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity)** การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) ของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัย 3 ตัวแปรได้แก่ (1) ตัวแปรการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งมีตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปรได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์ไปปฏิบัติ (2) ตัวแปรพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปรได้แก่ (2.1) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (2.2) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ (2.3) พฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ และ (3) ตัวแปรผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน แบ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปรได้แก่ คุณภาพการปฏิบัติงานของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู โดยวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างหลังจากได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว เพื่อวิเคราะห์น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรแฝงว่ามี การวัดคุณลักษณะที่ได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามองค์ประกอบที่กำหนดขึ้นหรือไม่ และแต่ละองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักอย่างไร โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม LISREL 8.72 ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

การวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวพบว่า ตัวแปรความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.078 โดยไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรการจัดการกิจกรรมการ

เรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และพฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.797 – 0.904 โดยคู่ที่มีค่าสหสัมพันธ์มากที่สุดคือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กับพฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเท่ากับ 0.904 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตัวแปรคุณภาพการปฏิบัติงานของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครูซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.894 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 7 ตัวแปร

ตัวแปร	p1	p2	W1	W2	W3	var1	var2
1. ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน (p1)	1.000						
2. ความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติ (p2)	0.078	1.000					
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (w1)	-	-	1.000				
4. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (w2)	-	-	0.854	1.000			
5. พฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (w3)	-	-	0.797	0.904*	1.000		
6. คุณภาพการปฏิบัติงานของครู (var1)	-	-	-	-	-	1.000	
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (var2)	-	-	-	-	-	0.894*	1.000
Mean	3.068	3.029	3.999	4.119	4.367	4.072	4.032
SD.	0.556	0.896	0.709	0.727	0.807	0.727	0.757

หมายเหตุ: K-M-O = .803, Bartlett's Test Approx. Chi-Square = 2064.752, df = 21 p. = .000

หมายเหตุ: * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า องค์ประกอบการรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปรคือ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 0.119 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 โดยมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้หนึ่ง (P. = 0.731) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.000 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบการรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรพบว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินมีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.905 และความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติมีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.317

องค์ประกอบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ (1) การจัดการกรรมการเรียนรู้ (2) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ (3) พฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 0.0518 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 โดยมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้หนึ่ง ($P = 0.820$) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.999 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.854 – 1.029 โดยที่พฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพมีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุดเท่ากับ 1.029 รองลงมาได้แก่การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.991 และการจัดการกรรมการเรียนรู้มีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.854

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า องค์ประกอบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปรคือ คุณภาพการปฏิบัติงานของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาได้จากค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square) เท่ากับ 0.120 ที่องศาอิสระเท่ากับ 1 โดยมีค่าความน่าจะเป็นเข้าใกล้หนึ่ง ($P = 0.729$) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.000 ซึ่งแสดงว่าองค์ประกอบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร พบว่า คุณภาพการปฏิบัติงานของครูมีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.984 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครูมีน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.973

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรในโมเดลการวัดทั้ง 3 โมเดล สรุปได้ว่า องค์ประกอบและตัวแปรที่มุ่งวัดการรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู และผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีความตรงเชิงโครงสร้าง แสดงให้เห็นว่าตัวแปรแฝงดังกล่าวสามารถวัดได้ด้วยตัวแปรสังเกตได้หรือองค์ประกอบในแต่ละโมเดลได้จริง รายละเอียดดังตารางที่ 3.3 และภาพ 3.1 – 3.3

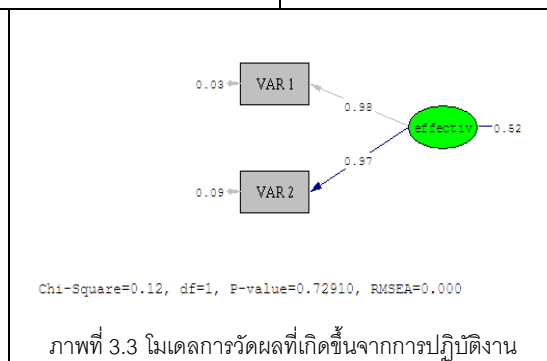
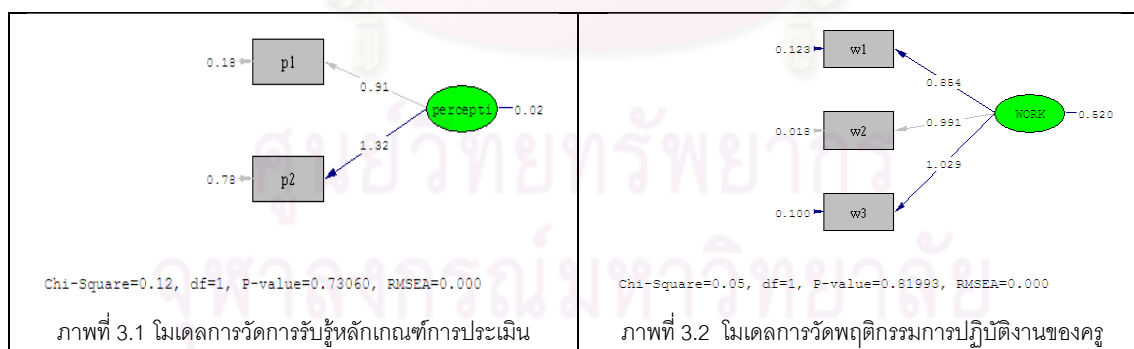

ตาราง 3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู และผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ				ส.ป.ส. คะแนนองค์ประกอบ
	ส.ป.ส.	SE.	t	R ²	
ตัวแปรแฝง: การรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน					
ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน	0.905	<-- -->	<-- -->	0.093	0.098
ความรู้ลึกซึ้งยากในการนำไปปฏิบัติ	1.317	0.978	1.346	0.048	0.033
Chi-Square Goodness of Fit = 0.119, df = 1, P. = 0.731, RMSEA = 0.000, GFI = 1.000					
ตัวแปรแฝง: พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู					
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0.854	0.026	33.051**	0.755	0.096
การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	0.991	<-- -->	<-- -->	0.966	0.753
พฤติกรรมที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ	1.029	0.024	42.442**	0.846	0.142
Chi-Square Goodness of Fit = 0.0518, df = 1, P. = 0.820, RMSEA = 0.000, GFI = 0.999					
ตัวแปรแฝง: ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน					
คุณภาพการปฏิบัติงานของครู	0.984	<-- -->	<-- -->	0.941	0.724
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู	0.973	0.025	39.716**	0.845	0.249
Chi-Square Goodness of Fit = 0.120, df = 1, P. = 0.729, RMSEA = 0.000, GFI = 1.000					

หมายเหตุ: <-- --> คือ ไม่รายงานค่า SE. และ t เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameters)

** คือ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3.5 การรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินเก็บข้อมูลการวิจัยในโรงเรียน จากนั้นติดต่อประสานกับทางโรงเรียนอีกครั้งในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการส่งเครื่องมือวิจัยกลับคืน

2.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล โดยตรวจสอบทุกรายการในแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรในงานวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติอนุมาน เช่น การวิเคราะห์สถิติที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (one – way MANOVA)

ขั้นตอนที่ 3 หลักเกณฑ์การประเมิน ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

การวิจัยในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมโดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เกี่ยวข้องในเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบคำถามของการวิจัย รายละเอียดการดำเนินงานมีดังต่อไปนี้

3.1 หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งเป็นบุคคลเดียวกับการวิจัยในขั้นตอนแรก โดยสัมภาษณ์ในประเด็นความคิดเห็นว่าอยากให้มีรูปแบบของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนในลักษณะใด จากนั้นนำคำตอบที่ได้จากทุกคนมาลดทอนในประเด็นที่ซ้ำกันจนได้ประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ทั้งหมด 12 ประเด็น ดังตารางที่ 3.4

ตาราง 3.4 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อความ	
1.	ผู้ที่สามารถขอรับการประเมินได้จะต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ
2.	ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ
3.	ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด
4.	เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู
5.	ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ
6.	จัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู
7.	นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ
8.	ลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่ทำให้เกิดการพัฒนานักเรียนแทน
9.	มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำผลงาน จนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด
10.	คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำผลงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน
11.	ให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีกรให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย
12.	กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน

3.2 การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

เมื่อได้ประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ของผู้เกี่ยวข้องมาแล้ว จากนั้นนำประเด็นทั้งหมดไปสอบถามความคิดเห็นกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 โดยนำประเด็นทั้งหมดไปสร้างเป็นแบบสอบถาม และแนบเป็นตอนที่ 5 ในเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 เพื่อศึกษาว่าครูมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ที่ได้จากการสัมภาษณ์

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อตอบคำถามการวิจัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ต่อไป

สรุปรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในเรื่องวัตถุประสงค์ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปรายละเอียดทั้งหมดได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3.5 สรุปรายละเอียดการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วัตถุประสงค์	ระเบียบวิธีวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
1	วิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่	วิธีวิจัยเชิงบรรยาย โดยใช้ <ul style="list-style-type: none"> การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> คู่มือการประเมินครูปี 48 และปี 52 บุคลากร ก.ค.ศ. 2 ท่าน บุคลากร ส.พ.ท. 2 ท่าน ครู 4 ท่าน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบบันทึกการสัมภาษณ์, เครื่องบันทึกเสียง 	ข้อมูลทั้งสองส่วน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
2	วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนจำแนกตามภูมิภาคหลังของครู	วิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม	<ul style="list-style-type: none"> ประชากรคือ ครู คศ. 2 และ คศ. 3 ที่อยู่ใน กทม. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบสอบถาม จำนวน 4 ตอน 	สถิติบรรยาย และ สถิติอนุมานได้แก่ การวิเคราะห์สถิติที่วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ
3	วิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง	วิธีวิจัยเชิงผสม โดยใช้ <ul style="list-style-type: none"> การสัมภาษณ์ การสำรวจ 	<ul style="list-style-type: none"> บุคคลเดียวกับการสัมภาษณ์ในขั้นตอนแรก กลุ่มตัวอย่างเดียวกับการสำรวจในขั้นตอนที่สอง 	<ul style="list-style-type: none"> แบบบันทึกการสัมภาษณ์, เครื่องบันทึกเสียง แบบสอบถาม จำนวน 1 ตอน 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และลดทอนข้อมูลที่ซ้ำกัน สถิติบรรยายและ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และองค์ประกอบเชิงสำรวจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพหุวิธี (a multi – method research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธการขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ (2) วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธการขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดกับครูและนักเรียนจำแนกตามภูมิภาคของครู และ (3) วิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย มี 3 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธการขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ ส่วนที่ 2 ผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธการขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ และส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ส่วนที่ 1 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์และกลยุทธการขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่

การนำเสนอผลการวิจัยในตอนนี้นำแบ่งเป็น 2 ตอนย่อยคือ ตอนที่ 1 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ การวิจัยในขั้นตอนนี้ใช้การวิเคราะห์เอกสาร และตอนที่ 2 ความแตกต่างของกลยุทธการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยายโดยใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์ ๓ แบบเดิมและแบบใหม่

การวิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ และแบบเดิมตามประกาศของ ก.ค.ศ. ฉบับ ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2552 และฉบับ ว 25 ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2548 พบว่า รายละเอียดหลักของหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่มีความเหมือนและความแตกต่าง ส่วนที่เหมือนกันคือการประเมินในด้านที่ 1 และ 2 รวมทั้งผลงานทางวิชาการที่ผู้ขอรับการประเมินต้องทำ แต่ในหลักเกณฑ์แบบใหม่จะมีรายละเอียดของเป้าหมายของงานวิจัยที่เจาะลึกชัดเจนกว่าหลักเกณฑ์แบบเดิมสำหรับในส่วนของผลการปฏิบัติงานนั้นหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม จะพิจารณาจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ที่จะเฉพาะเจาะจงไปที่ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือผลการทดสอบจากหน่วยงานที่แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการเรียนรู้และพัฒนาการด้านอื่นๆ จากการศึกษาเอกสารเพิ่มเติมผู้วิจัยพบว่า สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริพร กิจเกื้อกูล(2551) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของหลักเกณฑ์ การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม (ฉบับ ว.17) และแบบใหม่ (ฉบับ ว.25) ไว้ดังนี้ หลักเกณฑ์แบบเดิมจะเน้นที่ทำผลงานเพื่อขอมี หรือขอเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งทำให้ครูใช้เวลาไปกับการทำผลงานวิชาการ ทำให้เกิดปัญหาการทิ้งเด็ก ทิ้งห้องเรียน หลักเกณฑ์แบบเดิมนี้อาจเน้นในเรื่องการทำเอกสารมากกว่าเรื่องปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือผลงานเชิงประจักษ์ ส่วนหลักเกณฑ์แบบใหม่จะเน้นที่ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง โดยพิจารณาจาก ประจักษ์พยานการสอน ได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน แผนการสอน พฤติกรรมของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอน คะแนน O-net ,A-net , NT เป็นต้น รายงานประเมินตนเอง (SAR) ผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลประเมินคุณภาพภายนอกของสมศ. ซึ่งจะพิจารณา ทั้งอิงเกณฑ์และอิงพัฒนาการ เป็นการเทียบกับตัวเองเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่าความแตกต่างในภาพรวมของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอมี หรือเลื่อนวิทยฐานะของบุคคลากรทางการศึกษาสายงานสอนแบบเดิม (ฉบับ ว. 25) และแบบใหม่ (ฉบับ ว.17) คือ ส่วนของผลการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งสองหลักเกณฑ์พิจารณาจากเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เช่นเดียวกัน หลักเกณฑ์แบบใหม่จะเน้นไปที่ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งสังเกตจากประจักษ์พยาน การสอนที่แท้จริง เช่น สื่อ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมิน ภายในและภายนอกของโรงเรียน เป็นต้น แต่ในหลักเกณฑ์แบบเดิมจะเน้นไปที่เอกสารหรือ รายงานที่ผู้ขอรับการประเมินทำการส่งเข้ามาเพื่อขอรับการพิจารณามากกว่า

นอกจากนี้รายละเอียดย่อยของหลักเกณฑ์การประเมินในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน ด้านที่ต้องรับการประเมิน คณะกรรมการประเมิน เกณฑ์การตัดสิน การแก้ไข และพัฒนาผลงาน วิธีการประเมิน และระยะเวลาในการประเมิน ยังมีความแตกต่างกัน รายละเอียดสรุปดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4.1 ความแตกต่างรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ข้าราชการพิเศษ

สาระของหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน		ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมิน ทั้งสองฉบับ
ฉบับ ว 25 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2548	ฉบับ ว 17 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2552	
คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน		
<ul style="list-style-type: none"> ดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ.3 	<ul style="list-style-type: none"> ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ 	หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ได้กำหนดคุณสมบัติในเรื่องของภาระงานขั้นต่ำ แต่ไม่ได้กำหนดระดับของเงินเดือนว่าจะต้องเทียบเท่ากับขั้นต่ำของอันดับ คศ.3 ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมที่กำหนดระดับเงินเดือน แต่ไม่ได้กำหนดภาระงาน

สาระของหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน		ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองฉบับ
ฉบับ ๑ 25 ประการใช้ปี พ.ศ. 2548	ฉบับ ๑ 17 ประการใช้ปี พ.ศ. 2552	
คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน (ต่อ)		
-	<ul style="list-style-type: none"> ภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด 	
<ul style="list-style-type: none"> มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปี ติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นขอ 	<ul style="list-style-type: none"> มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ 	
ด้านที่ต้องรับการประเมิน		
<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (การมีวินัย การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม ความรัก และศรัทธาในวิชาชีพ และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ) 	<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ(ประวัติการรับราชการ คำรับรองของผู้บังคับบัญชา เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ) 	<p>ทั้งสองหลักเกณฑ์การประเมินต้องผ่านการประเมินทั้ง 3 ด้านเช่นกันแต่มีความแตกต่างกัน ดังนี้</p> <p>1. หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมในด้านที่ 2 จะพิจารณาคุณภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาตนเองและผู้เรียน ส่วนหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ในด้านที่ 2 จะพิจารณาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถเฉพาะของครู เช่นความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง ความรู้ทักษะในกลุ่มสาระของตน</p> <p>2. หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ในด้านที่ 3 จะพิจารณาในเรื่องผลที่เกิดขึ้น ซึ่งทั้งสองหลักเกณฑ์เหมือนกันคือจะประกอบด้วยผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และผลงานทางวิชาการแต่ในหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมทั้งสองส่วนจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับประเมินนำเสนอ ส่วนในหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ผลที่เกิดจากผู้เรียนจะตรวจสอบจากผลการทดสอบในระดับประเทศเป็นต้น ส่วนผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานที่ผู้รับประเมินนำเสนอ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 2 คุณภาพการปฏิบัติงาน (พิจารณาจากสมรรถนะหลักคือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และการทำงานเป็นทีม รวมทั้งสมรรถนะรองคือ การออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน) 	<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 2 ความรู้ความสามารถ (ส่วนที่ 1 การเป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนพิจารณาจาก หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/นวัตกรรม แฟ้มสะสมผลงานคิดสรร ส่วนที่ 2 การพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในกลุ่มสาระที่รับผิดชอบพิจารณาจาก การประมวลความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการ ผลการทดสอบความรู้จากสถาบันที่ ก.ค.ศ.รับรอง เป็นต้น) 	
<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 3 ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน (แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ผลการปฏิบัติงาน เช่น การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาการ ผลที่เกิดกับผู้เรียน และผลงานทางวิชาการไม่น้อยกว่า 1 รายการ ซึ่งพิจารณาจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับการประเมินเสนอ) 	<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน (ส่วนที่ 1 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ ผลการทดสอบในวิชาที่สอนในระดับประเทศ และผลการพัฒนาผู้เรียนด้านอื่น ๆ ส่วนที่ 2 ผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นรายงานการศึกษา ค้นคว้า หรือผลการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของผู้เรียนและสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ทางการเรียน) 	
คณะกรรมการประเมิน		
<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานศึกษา และข้าราชการครูนอกสถานศึกษานั้นที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒินอกสถานศึกษา และข้าราชการครูนอกสถานศึกษานั้นที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ 	ทั้งสองหลักเกณฑ์ไม่มีความแตกต่างกัน
<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. กำหนดตามความเหมาะสมเป็นคณะกรรมการประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.ค.ศ. กำหนดตามความเหมาะสมเป็นคณะกรรมการประเมิน 	

สาระของหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน		ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมิน ทั้งสองฉบับ
ฉบับ ว 25 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2548	ฉบับ ว 17 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2552	
เกณฑ์การตัดสิน		
<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนที่ 1 คะแนนด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 • ส่วนที่ 2 คะแนน ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 • คะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1และ2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนที่ 1 คะแนนด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 • ส่วนที่ 2 คะแนนด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 • คะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 	ทั้งสองหลักเกณฑ์ไม่มีความแตกต่างกัน
การแก้ไข และพัฒนาผลงาน		
<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 1 และ 2 พัฒนาในด้านที่ไม่ผ่านและขอรับการประเมินใหม่ • ด้านที่ 3 ในส่วนของผลงานทางวิชาการสามารถปรับปรุงตามข้อสังเกตของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 1 และ 2 พัฒนา/ปรับปรุงได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน • ด้านที่ 3 พัฒนา/ปรับปรุงได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ไม่เกิน 6 เดือน และครั้งที่ 2 ไม่เกิน 3 เดือนเมื่อคณะกรรมการเห็นสมควร 	หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่มีการกำหนดระยะเวลาการพัฒนาและปรับปรุงไว้ชัดเจนกว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม
กำหนดการยื่นคำขอรับการประเมิน		
<ul style="list-style-type: none"> • ยื่นคำขอได้ปีละ 1 ครั้ง ใน 2 ช่วงเวลาคือ วันที่ 1-30 เมษายน หรือวันที่ 1-31 ตุลาคม • ทำการประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ก่อน จากนั้นจึงส่งผลงานเพื่อประเมินด้านที่ 3 	<ul style="list-style-type: none"> • ยื่นคำขอได้ตลอดปี รอบปีละ 1 ครั้ง ไม่จำกัดช่วงเวลา • ทำการประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ก่อน จากนั้นจึงส่งผลงานเพื่อประเมินด้านที่ 3 	หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมกำหนดให้ยื่นคำขอได้ปีละรอบเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ แต่หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ไม่มีการกำหนดช่วงเวลาในการยื่นคำขอรับการประเมินสามารถยื่นได้ตลอดปี ส่วนหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมได้กำหนดช่วงเวลาไว้ 2 ช่วงในหนึ่งปี
ระยะเวลาในการประเมิน		
ไม่มีระบุในรายละเอียด	ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารผลการปฏิบัติงาน	หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่มีการกำหนดรายละเอียดที่ชัดเจนมากกว่า

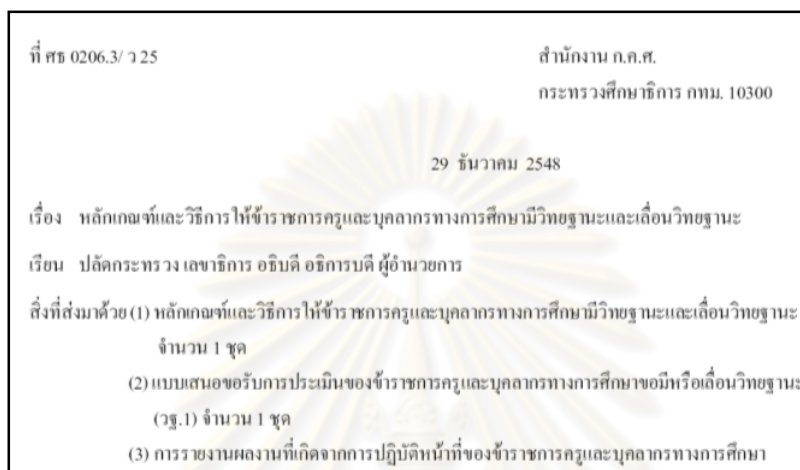
ตอนที่ 2 ความแตกต่างของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่

ผลการวิจัยในส่วนนี้นำเสนอเป็นลำดับคือ (2.1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม (2.2) กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ และ (2.3) ความแตกต่างของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ ผลการวิจัยมีดังนี้

2.1. กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม

กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม (ว. 25/2548) ไปสู่ครูนั้น เมื่อหน่วยงานระดับนโยบายซึ่งในที่นี้คือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้พิจารณาหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะออกมาแล้ว ในขั้นตอนแรกทาง ก.ค.ศ. จะส่งหนังสือเวียนเพื่อชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักเกณฑ์การประเมินไปยังแต่ละหน่วยงานราชการต่างๆ รวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษา ก่อน จากนั้น

จะดำเนินงานชี้แจงถึงรายละเอียดต่าง ๆ โดยจัดทำเป็นแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ รวมถึงขั้นตอนในการดำเนินการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะให้กับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศให้รับทราบโดยจะเชิญมาประชุมพร้อมกันทุกเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศเพียงครั้งเดียว จากนั้นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องดำเนินการชี้แจงให้กับผู้ที่จะต้องปฏิบัติงาน รวมถึงครูที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาของตนได้รับทราบต่อไป

ภาพ 4.1 ตัวอย่างหนังสือชี้แจงฉบับ ว. 25/ 2548

“หลักเกณฑ์ของ ว.25 ทาง ก.ค.ศ. จะชี้แจงกับผอ.เขตเพียงคนเดียว
โดยเรียกมาพร้อมกันทุกเขตพื้นที่การศึกษา จากนั้นเขาก็จะต้องดำเนินการชี้แจงต่อไป”
สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (1), 15 ธ.ค. 2553

นอกจากการชี้แจงของ ก.ค.ศ. ต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว ทาง ก.ค.ศ. จะมีการเผยแพร่รายละเอียดต่าง ๆ ของหลักเกณฑ์การประเมิน โดยจะผลิตออกมาในรูปแบบคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์ ว.25 ซึ่งคู่มือการประเมินฉบับนี้จะเผยแพร่หลังจากที่ประกาศใช้หลักเกณฑ์แล้วประมาณ 7 เดือน โดยแท้จริงจุดประสงค์ที่ ก.ค.ศ. จัดทำคู่มือการประเมินฉบับนี้ออกมานั้นก็เพื่อให้ไว้เป็นแนวทางในการประเมินของคณะกรรมการประเมินเท่านั้น แต่ทางก.ค.ศ.ได้เผยแพร่ให้ครูทุกคนสามารถรับทราบได้ด้วย โดยจะแจกจ่ายไปตามเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงหน่วยงานราชการต่าง ๆ จากนั้นทางเขตพื้นที่การศึกษาจะดำเนินการส่งไปยังโรงเรียนโดยจะส่งไปโรงเรียนละ 1 เล่ม ซึ่งในรายละเอียดของคู่มือการประเมินของหลักเกณฑ์ ว. 25 นั้นจะอธิบายในภาพกว้างเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนต่าง ๆ ที่ใช้ นอกจากการแจกหนังสือไปยังโรงเรียนต่าง ๆ แล้วนั้นทางก.ค.ศ. ได้เผยแพร่รายละเอียดของหลักเกณฑ์ รวมทั้งคู่มือการประเมินลงในอินเทอร์เน็ตด้วย ครูที่สนใจสามารถศึกษาได้ซึ่งจะมีความรวดเร็ว และสะดวกมากกว่ารอหนังสือคู่มือการประเมินที่ทางก.ค.ศ. จะส่งมาถึงโรงเรียน

“หลังจากออกหลักเกณฑ์ไปแล้วก็จะมีคณะกรรมการอีกชุด
เพื่อจัดทำร่างคู่มือซึ่งจะใช้เวลาในการประชุมอีกร่วมๆ 10 ครั้ง”
สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (2), 15 ธ.ค. 2553

“เมื่อเราได้คู่มือมาแล้ว เราจะส่งให้โรงเรียน เล่มละโรงเรียน
ถ้าครูอยากได้ส่วนตัวก็ต้องไปหาซื้อเอง”
สัมภาษณ์, ศึกษานิเทศก์ (1), 17 ธ.ค. 2553

“ครูจะเปิดดูจากทางอินเทอร์เน็ต เพราะสามารถดาวน์โหลดได้เลย สะดวกดี”
สัมภาษณ์, ครูคศ.2 (2), 25 ธ.ค. 2553

สำหรับหน่วยงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อรับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การ
ประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับ ว.25 จากทาง ก.ค.ศ. มาแล้ว ทางสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจะเชิญผู้อำนวยการโรงเรียนมาประชุมเพื่อชี้แจงให้รับทราบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ออกมา
จากนั้นผู้อำนวยการก็จะกลับไปชี้แจงให้ครูในโรงเรียนทราบโดยเอาเข้าพูดในที่ประชุมครู
ประจำเดือน บางโรงเรียนที่ครูมีความสนใจจำนวนมากก็จะเชิญวิทยากรจากสำนักงานเขตพื้นที่
หรือวิทยากรจากเอกชนเข้าไปให้คำแนะนำการทำผลงานกับครูภายในโรงเรียน หรือถ้าครูที่
ต้องการทำผลงานจริง ๆ ก็จะไปเข้ารับการอบรมจากทางเอกชนเองซึ่งจะเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก

“จะเรียกผู้บริหารมา โดยจะพูดว่า ผอ.ต้องทำอะไร ครูต้องทำอะไร
จากนั้นเมื่อกลับไปผอ. เขาจะเอาเข้าที่ประชุมครูของโรงเรียน”
สัมภาษณ์, ศึกษานิเทศก์ (1), 17 ธ.ค. 2553

“ครูจำได้ว่ามีประชุมครูครั้งหนึ่งที่ ผอ.เอาเรื่องหลักเกณฑ์มาพูดให้ฟังว่าต้องทำอะไร”
สัมภาษณ์, ครูคศ.3 (2), 24 ธ.ค. 2553

“โรงเรียนไปเอาคนจากเขตพื้นที่การศึกษามาจัดอบรม มีครูทั่วเขตมาที่โรงเรียน
มาจัดที่โรงเรียนของครูเนียแหละแต่เสียเงินเองนะ รู้สึกว่าพันกว่าบาท”
สัมภาษณ์, ครูคศ.3 (1), 22 ธ.ค. 2553

“เพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัดเค้าไปเข้าอบรมเสียไปเป็นหมื่น แต่ก็ผ่านนะได้เลื่อนตำแหน่ง”

สัมภาษณ์, ครูคศ.2 (1), 23 ธ.ค. 2553

ในส่วนของการตรวจสอบถึงความถูกต้องในการรับรู้ของครูเกี่ยวกับรายละเอียดหลักเกณฑ์การประเมินฉบับ ว. 25 ทางก.ค.ศ. นั้น จะไม่มีการสำรวจหรือติดตามการรับรู้ของครู จะใช้เพียงการสังเกตจากการโทรศัพท์ รวมถึงจดหมายหรือถึงสิ่งที่ไม่เข้าใจในรายละเอียดของหลักเกณฑ์ เมื่อมีครูโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหา ก่อนอื่นทางก.ค.ศ. จะให้ครูที่โทรศัพท์เข้ามาถาม กลับไปถามยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ก่อน ถ้าทางสำนักงานเขตพื้นที่ไม่สามารถให้คำตอบที่ชัดเจนได้ ก็จะทำเป็นจดหมายหนังสือหรือส่งมายัง ก.ค.ศ. จากนั้นจะมีคณะกรรมการพิจารณาถึงประเด็นที่ทางสำนักงานเขตพื้นที่ส่งเข้ามาหลังเมื่อได้คำตอบแล้วจะทำหนังสือชี้แจงส่งกลับไป หรือถ้าครูต้องการความรวดเร็วครูสามารถนำประเด็นข้อสงสัยไปตั้งกระทู้ถามในอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ตอบข้อสงสัยให้วิธีการนี้จะเป็นวิธีที่รวดเร็วในการตอบข้อสงสัยให้กับครู

“เราจะสังเกตจากโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาถาม บางคำถามที่ครูถาม ก็เป็นคำถามที่ไม่น่าจะถาม เราก็จะรู้ว่าการชี้แจง หรือการรับรู้ของครูยังมีส่วนที่ผิดพลาดอยู่”

สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (1), 15 ธ.ค. 2553

“เมื่อเราแจกเล่มหลักเกณฑ์ไปแล้ว ครูจะต้องศึกษาเองก่อนเมื่อเกิดสงสัยอะไร อ่านอะไรไม่เข้าใจ ก็ค่อยมาถาม หรือถามผ่านอินเทอร์เน็ตได้เลย เนื่องจากเราไม่มีบที่จัดให้กับครูทุกคน”

สัมภาษณ์, ศึกษาพิเศษ (2), 15 ธ.ค. 2553

2.2. กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่หรือที่ประกาศใช้ตามหนังสือของ ก.ค.ศ. ฉบับ ว. 17/ 2552 นี้ในหน่วยงานระดับนโยบายได้มองเห็นปัญหาความไม่เข้าใจของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์ฉบับ ว. 25/ 2548 ซึ่งสังเกตจากจากโทรศัพท์เข้ามาถามที่ ก.ค.ศ. รวมถึงคำถามต่าง ๆ ที่ทางสำนักงานเขตพื้นที่ส่งเข้ามาหาหรือที่ ก.ค.ศ. จึงทำให้มีการปรับปรุงวิธีการที่ชี้แจงรายละเอียดของหลักเกณฑ์ที่ออกมาโดยการชี้แจงของหลักเกณฑ์ฉบับ ว. 17/ 2552 ตอนแรกจะส่งหนังสือเวียนไปยังแต่ละหน่วยงานราชการ รวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษา ก่อน จากนั้นจะมีการจัดประชุมชี้แจงไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั้ง 4 ภูมิภาคคือ เหนือ ใต้ กลาง และ ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการชี้แจงนี้ทาง ก.ค.ศ. จะเชิญผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รอง

ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และเจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคลมาร่วมรับฟังถึงรายละเอียดของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินที่จะต้องนำไปปฏิบัติ

ภาพ 4.2 ตัวอย่างหนังสือชี้แจงฉบับ ว. 17/ 2552

“ทาง ก.ค.ศ. คิดว่าการถ่ายทอดให้ ผอ.เขตคนเดียวคงมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากหลักเกณฑ์ ว. 25 มีคำถามบางคำถามที่ไม่น่าจะเข้ามาหารือ เราจึงเปลี่ยนวิธีการใหม่”

สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (1), 15 ธ.ค. 2553

“ครั้งนี้เราใช้การจัดประชุมชี้แจง 4 ครั้งแบ่งไปตามภาคต่าง ๆ 4 ภาค โดยเปลี่ยนจากเรียกแค่ ผอ.เขต คนเดียว เราก็เรียกมาทั้ง 3 คนที่ทำงานด้านนี้จะได้เกิดการรับรู้ร่วมกัน เมื่อมีปัญหาจะได้ช่วยกันได้”

สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (1), 15 ธ.ค. 2553

หลังจากมีการแจ้งให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ ได้ทราบผ่านทางหนังสือเวียน รวมทั้งการจัดประชุมชี้แจงในทั้ง 4 ภูมิภาคแล้วทาง ก.ค.ศ. ก็จะดำเนินการจัดทำคู่มือการประเมินออกมาเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ ว. 25/ 2548 ซึ่งจะใช้เวลาในการจัดทำอีกประมาณ 7 เดือนหลังจากประกาศใช้หลักเกณฑ์ สำหรับในคู่มือของหลักเกณฑ์แบบใหม่จะมีรายละเอียดที่ชัดเจนกว่าคู่มือของหลักเกณฑ์แบบเดิม จะมีการแสดงถึงรายละเอียดของตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ ไว้ดั่งนั้นครูที่ศึกษารายละเอียดของคู่มือนี้ก็เกิดความเข้าใจในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมากขึ้น โดยคู่มือนี้ก็จะจัดส่งไปยังเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ จากนั้นก็จะจัดส่งไปตามโรงเรียน โรงเรียนละ 1 เล่มนอกจากนั้นสามารถดาวน์โหลดได้จากทางอินเทอร์เน็ตซึ่งจะสะดวกและรวดเร็วที่สุด

คู่มือ	คำนำ
<p>การประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ</p> <p>รายงานการสอน</p> <p>ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ (หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศบ 0206.4/ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน 2552)</p>	<p>คู่มือการประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ: รายงานการสอน จัดทำขึ้นเพื่อใช้คณะกรรมการประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นคู่มือในการประเมินด้านที่ 1 ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านที่ 2 ด้านความรู้ความสามารถ และด้านที่ 3 ด้านผลการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง</p> <p>คู่มือการประเมินนี้ ประกอบด้วยหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศบ 0206.4/ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน 2552 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ: แบบเสนอขอรับการประเมินฯ แบบรายงานด้านที่ 1 และแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งคำชี้แจงการประเมิน คำอธิบายตัวบ่งชี้ กรอบการประเมิน และแบบประเมินแต่ละด้าน หรือแบบรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>สำนักงาน ก.ค.ศ. ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และร่วมระดมความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดทำคู่มือการประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ และขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่ร่วมกันดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง ทำให้ได้คู่มือการประเมินที่มีความสมบูรณ์สามารถใช้ในการประเมินได้อย่างถูกต้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>สำนักงาน ก.ค.ศ. 30 เมษายน 2553</p>

ภาพ 4.3 – 4.4 ตัวอย่างคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับ ว. 17/ 2552

“ในคู่มือใหม่นี้จะมีรายละเอียดที่ชัดเจนกว่าคู่มือเดิม เนื่องจากท่านเลขา สพฐ. ได้มีแนวคิดให้
เปลี่ยนมาใช้การให้คะแนนแบบรูบิก พี่ว่าครูเขาจะเข้าใจวิธีประเมินมากกว่านะ”

สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (2), 15 ธ.ค. 2553

การประเมินด้านที่ 1 ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	57
คำชี้แจงการประเมินด้านที่ 1	58
คำอธิบายตัวบ่งชี้การประเมินด้านที่ 1	61
กรอบการประเมินด้านที่ 1	65
แบบประเมินด้านที่ 1 (ก.ค.ศ. 4 และ ก.ค.ศ. 5)	90
การประเมินด้านที่ 2 ด้านความรู้ความสามารถ	109
คำชี้แจงการประเมินด้านที่ 2	110
คำอธิบายรายการและตัวบ่งชี้การประเมินด้านที่ 2	113
กรอบการประเมินด้านที่ 2	116
แบบประเมินด้านที่ 2 (ก.ค.ศ. 6/1.1 ก.ค.ศ. 6/1.2 ก.ค.ศ. 6/1.3 ก.ค.ศ. 7/1 ก.ค.ศ. 8/1 ก.ค.ศ. 9 และ ก.ค.ศ. 10)	153
การประเมินด้านที่ 3 ด้านผลการปฏิบัติงาน	193
คำชี้แจงการประเมินด้านที่ 3	194
คำอธิบายรายการและตัวบ่งชี้การประเมินด้านที่ 3	201
กรอบการประเมินด้านที่ 3	209
แบบประเมินด้านที่ 3 (ก.ค.ศ. 11/1.1 ก.ค.ศ. 11/1.2 ก.ค.ศ. 11/1.3 ก.ค.ศ. 12/1.1 ก.ค.ศ. 12/1.2 ก.ค.ศ. 12/1.3 ก.ค.ศ. 13/1 ก.ค.ศ. 14/1.1 ก.ค.ศ. 14/1.2 ก.ค.ศ. 14/1.3 และ ก.ค.ศ. 15/1)	247

ภาพ 4.5 รายละเอียดของคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะฉบับ ว. 17/ 2552

สำหรับการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ในหน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษานั้น วิธีการที่ได้ดำเนินการไปแล้วคือการประชุมชี้แจงกับผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษานั้น ๆ เนื่องจากหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่เพิ่งประกาศใช้ไม่นานมานี้จึงยังไม่มีครูชำนาญการส่งผลงานเข้ารับการประเมิน เนื่องจากการประเมินของหลักเกณฑ์แบบใหม่นี้จะดู

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งด้วย หลังจากที่ผู้อำนวยการโรงเรียนรับทราบข้อมูลไปแล้ว ก็จะดำเนินการชี้แจงกับครูในโรงเรียนต่อไป ครูบางคนที่มีความสนใจก็จะหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตเนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวก และได้รับทราบข้อมูลที่รวดเร็วมากกว่า หรือบางคนก็จะไปเข้าอบรมกับทางเอกชนซึ่งจะมีการจัดอบรม ให้คำแนะนำการทำผลงาน ซึ่งค่าใช้จ่ายจะค่อนข้างสูงมากทีเดียวโดยจะมีการประชาสัมพันธ์กันตามเว็บไซต์ต่าง ๆ

“หลักเกณฑ์ใหม่นี้ครูบางคนก็เค้านสนใจ เค้านจะไม่รอข้อมูลจากทางเขตพื้นที่ที่จะส่งไปโรงเรียน เพราะค่อนข้างช้า เค้านเปิดอินเทอร์เน็ตจะได้ข้อมูลเร็วกว่า”
สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (2), 15 ธ.ค. 2553

“ตอนที่เขตก็มีการชี้แจงไปยังโรงเรียนต่าง ๆ แล้วเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ตัวใหม่ แต่ยังไม่ค่อยมีอยู่ส่งเข้ามา ตอนนั้นครูก็ยังตรวจผลงานของหลักเกณฑ์เดิมอยู่เลย”
สัมภาษณ์, ศึกษานิเทศก์ (2), 15 ธ.ค. 2553

“อาจารย์ที่อยู่หมวดคณิตศาสตร์เค้าส่งประเมินตอนหลักเกณฑ์เดิมไม่ทัน ตอนนีเขากำลังทำผลงานใหม่ เพราะมาเจอเปลี่ยนหลักเกณฑ์พอดี ครูถามเขา เขาก็บอกว่าเปิดดูจากอินเทอร์เน็ตแล้วก็ทำตามเลย”
สัมภาษณ์, ครูคศ.2 (1), 23 ธ.ค. 2553

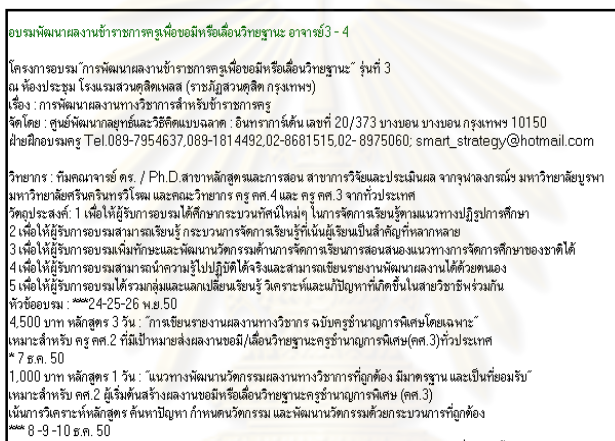
การตรวจสอบความถูกต้องของครูว่ารับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์แบบใหม่นี้ว่าถูกต้องหรือไม่ ทาง ก.ค.ศ. และสำนักงานเขตพื้นที่ยังไม่มีตรวจสอบในส่วนนี้จะใช้เพียงแค่การสังเกตจากคำถามทางโทรศัพท์ รวมทั้งประเด็นต่าง ๆ ที่ส่งเข้ามาหรือเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์แบบเดิม มีวิธีการที่อีกวิธีที่ครูนิยมใช้เมื่อเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ก็คือการถามคำถามผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ตซึ่งสะดวกและรวดเร็วอย่างมาก

“เราก็จะใช้การสังเกตจากโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาเช่นเดียวกัน แต่ตอนนี้ยังไม่ค่อยมากเท่าไร”
สัมภาษณ์, บุคลากรของหน่วยงาน ก.ค.ศ. (1), 15 ธ.ค. 2553

ภาพ 4.6 การถาม – ตอบ ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ฯ เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะบนอินเทอร์เน็ต

(อ้างอิง: <http://www.kroobannok.com>)

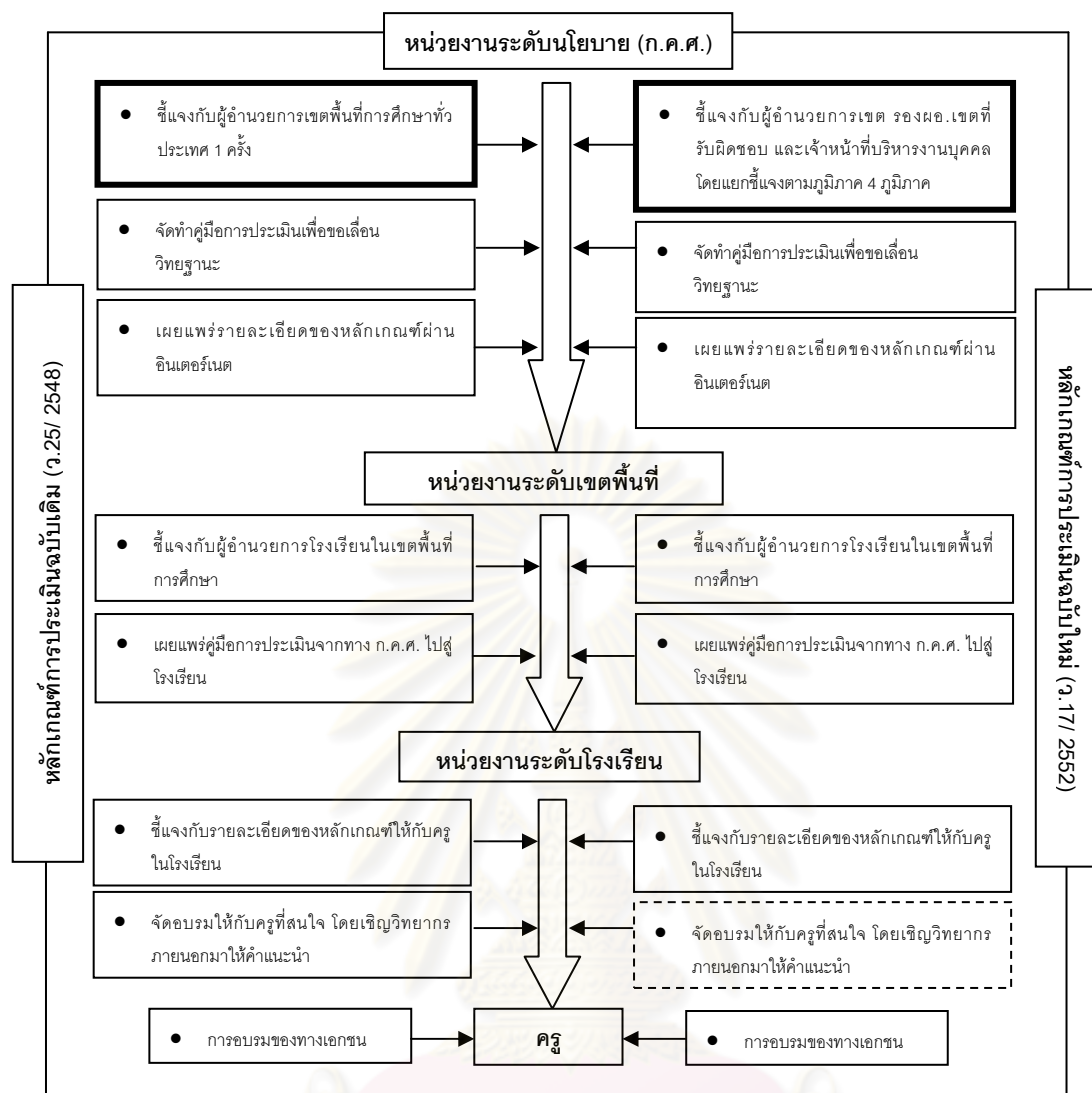
ภาพ 4.7 โฆษณาการอบรมการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะบนอินเทอร์เน็ต

(อ้างอิง: <http://www.kroobannok.com>)

2.3 ความแตกต่างของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ฯ แบบเดิมและแบบใหม่

จากรายละเอียดของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปในนั้นพบว่า วิธีการขับเคลื่อนของหลักเกณฑ์ทั้งสองฉบับมีความแตกต่างกันเฉพาะในหน่วยงานระดับนโยบายเท่านั้น ในหน่วยงานระดับล่างหรือรวมถึงตัวครูเองก็มีวิธีการที่ทำให้เกิดการรับรู้ไม่แตกต่างกัน การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์แบบใหม่ในหน่วยงานระดับโรงเรียนนั้นวิธีการจัดอบรมให้กับครูที่สนใจ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้คำแนะนำผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีกิจกรรมทำในส่วนนี้ แต่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจึงใส่เป็นกรอบร่างเอาไว้ ความแตกต่างของวิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองฉบับ ผู้วิจัยจะนำเสนอดังภาพดังต่อไปนี้

ภาพ 4.8 การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู

สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยในส่วนที่ 1

ประเด็นวิจัย	สาระสำคัญที่ได้จากการวิจัย	
ความแตกต่างของหลักเกณฑ์ ฯ การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่	ในภาพรวมมีความแตกต่างกันในการประเมินในส่วนของผลการปฏิบัติงานคือ หลักเกณฑ์แบบใหม่จะเน้นไปที่ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยสังเกตจากประจักษ์พยานการสอนที่แท้จริง เช่น สื่อ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แต่ในหลักเกณฑ์แบบเก่าจะเน้นไปที่เอกสารหรือรายงานที่ผู้ขอรับการประเมินทำการส่งเข้ามาเพื่อขอรับพิจารณา นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างในรายละเอียดของสาระต่าง ๆ อีกด้วย	
กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่	<p>ความเหมือนของทั้งสองหลักเกณฑ์</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดทำคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ เผยแพร่รายละเอียดของหลักเกณฑ์ผ่านอินเตอร์เน็ต ชี้แจงกับผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา เผยแพร่คู่มือการประเมินจากทาง ก.ค.ศ. ไปสู่โรงเรียน ชี้แจงกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์ให้กับครูในโรงเรียน จัดอบรมให้กับครูที่สนใจ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้คำแนะนำ 	<p>ความแตกต่างของทั้งสองหลักเกณฑ์</p> <ul style="list-style-type: none"> หลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมจะชี้แจงกับเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ 1 ครั้ง (เขตละ 1 คน) หลักเกณฑ์ ฯ แบบใหม่จะชี้แจงกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยแยกชี้แจงตามภูมิภาค 4 ภูมิภาค (เขตละ 3 คน)

ส่วนที่ 2 ผลของการใช้หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่

การวิเคราะห์ผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดครูศึกษาใน 3 ประเด็นคือ (1) การรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินซึ่งแบ่งเป็นสองด้านได้แก่ ด้านความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และด้านความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ (2) พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ แบ่งเป็นสามด้านได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านที่สะท้อนวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และ (3) ผลที่ตามมาจากการปฏิบัติงานของครูแบ่งเป็น 2 ด้านคือ คุณภาพการปฏิบัติงานของครู และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามการรับรู้ของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 409 ฉบับ จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 1,197 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 34.169 ซึ่งเพียงพอกับจำนวนที่คำนวณได้จากการสุ่มตัวอย่างของ Yamane (1970) ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติของตัวแปรผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ตอนที่ 2 การทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2552 และในปัจจุบัน ตอนที่ 3 วิธีการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2552 และในปัจจุบันของครู ตอนที่ 4 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ ตอนที่ 5 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และตอนที่ 6 ผลที่ตามมาจากการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยในแต่ละตอนมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษคิดเป็นร้อยละ 50.856 และชำนาญการร้อยละ 49.144 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 79.707) อายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 64.303) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 62.836) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ร้อยละ 62.347) และสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (ร้อยละ 56.724) พบว่าเป็นครูที่สอนในวิชาภาษาไทยมากที่สุด รองลงมาคือวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ตามลำดับ (ร้อยละ 23.515, 15.594 และ 14.851 ตามลำดับ) และครูที่สอนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.475) รายละเอียดดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลภูมิหลัง	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	51	25.373	32	15.385	83	20.293
หญิง	150	74.627	176	84.615	326	79.707
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
อายุ						
น้อยกว่า 31 ปี	8	3.980	2	0.962	10	2.445
31 - 40 ปี	19	9.453	3	1.442	22	5.379
41 - 50 ปี	73	36.318	41	19.712	114	27.873
มากกว่า 50 ปี	101	50.249	162	77.885	263	64.303
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ระดับการศึกษา						
ปริญญาตรี	135	67.164	122	58.654	257	62.836
ปริญญาโท	66	32.836	86	41.346	152	37.164
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ขนาดของโรงเรียน						
ขนาดกลาง (121 - 600 คน)	16	7.960	12	5.769	28	6.846
ขนาดใหญ่ (601-1,500 คน)	58	28.856	68	32.692	126	30.807
ขนาดใหญ่พิเศษ (1,500 คนขึ้นไป)	127	63.184	128	61.538	255	62.347
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ระดับสูงสุดที่สอน						
ประถมศึกษาปีที่ 1-3	16	7.960	19	9.135	35	8.557
ประถมศึกษาปีที่ 4-6	23	11.443	23	11.058	46	11.247
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	52	25.871	44	21.154	96	23.472
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6	110	54.726	122	58.654	232	56.724
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
รายวิชาที่สอน						
คณิตศาสตร์	36	18.182	24	11.650	60	14.851
วิทยาศาสตร์	28	14.141	35	16.990	63	15.594
ภาษาไทย	42	21.212	53	25.728	95	23.515
สังคมฯ	22	11.111	21	10.194	43	10.644
ภาษาต่างประเทศฯ	27	13.636	21	10.194	48	11.881
การงานฯ	18	9.091	22	10.680	40	9.901
สุขศึกษาฯ	10	5.051	16	7.767	26	6.436
ศิลปะฯ	11	5.556	8	3.883	19	4.703
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4	2.020	6	2.913	10	2.475
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

ตอนที่ 2 การทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู

การทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในช่วงปีพ.ศ. 2548 - 2552 นั้นครูจะต้องใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่า ในช่วงปีพ.ศ. 2548 - 2552 ครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ (ร้อยละ 78.025) และมีครูที่ได้ทำผลงานทั้งสิ้นร้อยละ 82.921 ครูค.ศ.3 ทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในช่วงปีพ.ศ. 2548 - 2552 แสดงว่าครูค.ศ.3 ทั้งหมดนั้นผ่านการให้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม การทำผลงานของครูพบว่าส่วนใหญ่ศึกษารายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 67.237) แต่ในส่วนของคู่มือการประเมินนั้นมีครูที่ศึกษาและไม่ศึกษาในจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 50.611 และ 49.389 ตามลำดับ) ครูค.ศ.3 มีการศึกษารายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินและคู่มือการประเมินมากกว่าครูค.ศ.2 จากจำนวนครูทั้งหมดที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ พบว่าผ่านการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะจำนวนร้อยละ 62.090 ไม่ผ่านการพิจารณาร้อยละ 36.716 และยังรอผลการพิจารณาจำนวนร้อยละ 1.194 รายละเอียดดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในช่วงปี พ.ศ. 2548 - 2552

วิธีการ	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีความต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่						
ไม่ต้องการ	36	18.000	53	25.854	89	21.975
ต้องการ	164	82.000	152	74.146	316	78.025
รวม	200	100.000	205	100.000	405	100.000
ท่านได้ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่						
ไม่ได้ทำ	69	35.204	0	0.000	69	17.079
ทำ	127	64.796	208	100.000	335	82.921
รวม	196	100.000	208	100.000	404	100.000
ศึกษารายละเอียดของหลักเกณฑ์						
ใช่	122	60.697	153	73.558	275	67.237
ไม่ใช่	79	39.303	55	26.442	134	32.763
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ศึกษาคู่มือการประเมิน						
ใช่	87	43.284	120	57.692	207	50.611
ไม่ใช่	114	56.716	88	42.308	202	49.389
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ท่านผ่านการพิจารณาให้เลื่อนวิทยฐานะหรือไม่						
ไม่ผ่าน	123	96.850	0	0.000	123	36.716
ผ่าน	0	0.000	208	100.000	208	62.090
รอผลการพิจารณา	4	3.150	0	0.000	4	1.194
รวม	127	100.000	208	100.000	335	100.000

สำหรับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในปัจจุบันนั้นครูจะต้องใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่า ปัจจุบันครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ (ร้อยละ 65.087) ครูคศ.2 ที่ต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นคศ.3 มีจำนวนร้อยละ 83.333 และครูคศ. 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนกำลังทำหรือมีความคิดที่จะทำผลงาน ในส่วนของครูคศ.3 พบว่าเป็นครูที่ต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นคศ.4 มีจำนวนร้อยละ 47.291 ปัจจุบันได้ทำผลงานอยู่เพียงร้อยละ 16.583 การศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่ใช้ในปัจจุบันพบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาทั้งรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน และคู่มือการประเมิน (ร้อยละ 55.257 และร้อยละ 74.083) รายละเอียดดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในปัจจุบัน

วิธีการ	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านมีความต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่						
ไม่ต้องการ	33	16.667	107	52.709	140	34.913
ต้องการ	165	83.333	96	47.291	261	65.087
รวม	198	100.000	203	100.000	401	100.000
ท่านได้ทำหรือมีความคิดจะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่						
ไม่ได้ทำ / ไม่คิดจะทำ	0	0.000	166	83.417	166	41.500
ทำ / คิดจะทำ	201	100.000	33	16.583	234	58.500
รวม	201	100.000	199	100.000	400	100.000
ศึกษารายละเอียดของหลักเกณฑ์						
ใช่	85	42.289	98	47.115	183	44.743
ไม่ใช่	116	57.711	110	52.885	226	55.257
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ศึกษาคู่มือการประเมิน						
ใช่	53	26.368	53	25.481	106	25.917
ไม่ใช่	148	73.632	155	74.519	303	74.083
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

ตอนที่ 3 วิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์สู่ครู

จากผลการวิจัยในตอนต้นที่ 1.2 ผู้วิจัยพบว่าวิธีการที่ใช้ในการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู และวิธีการที่ครูใช้เพื่อให้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน มีอยู่ด้วยกัน 5 วิธีก็คือ (1) รับรู้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเช่น บุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นวิทยากรบรรยายที่โรงเรียน เป็นต้น (2) รับรู้จากบุคลากรใน

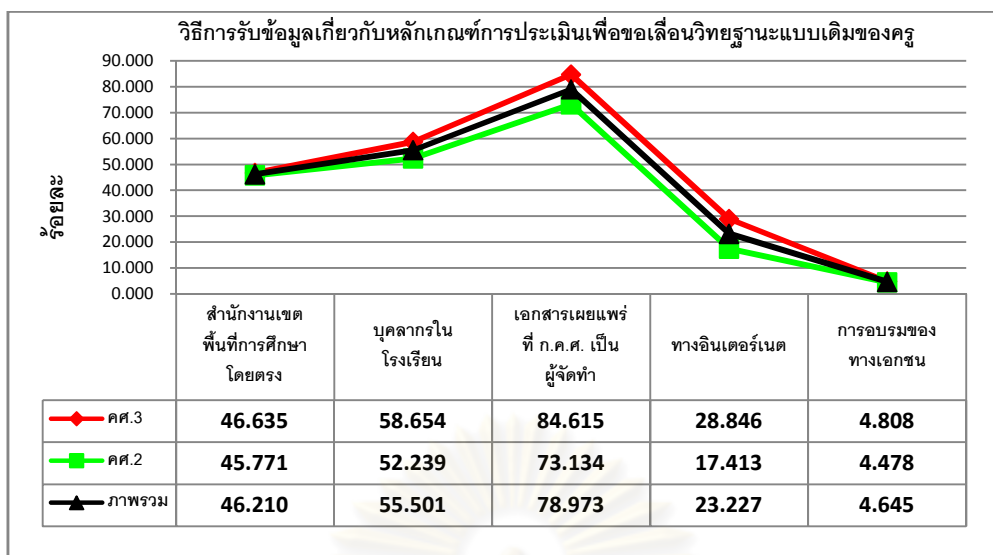

โรงเรียน (3) เอกสารที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้เผยแพร่ได้แก่ หลักเกณฑ์การประเมิน และคู่มือการประเมิน เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ (4) เอกสารที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต และ (5) การเข้าอบรมจากทาง เอกชน ผู้วิจัยได้นำวิธีการทั้งหมดไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างว่ารับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การ ประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ได้อย่างไร ผลการวิจัยมีดังนี้

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม ครูมีวิธีการที่ใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับ สาระของหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมจากเอกสารที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้เผยแพร่มากที่สุด รองลงมา คือจากบุคลากรในโรงเรียน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทางอินเทอร์เน็ต และการ เข้าอบรมของทางเอกชนตามลำดับ (ร้อยละ 78.973, 55.501, 46.210, 23.227 และ 4.645 ตามลำดับ) ครูคศ.3 ซึ่งเป็นครูที่ผ่านการพิจารณาด้วยหลักเกณฑ์การประเมินนี้ใช้การศึกษา เอกสารที่ทาง ก.ค.ศ. เป็นผู้เผยแพร่มากที่สุด (ร้อยละ 84.615) ซึ่งเป็นวิธีการเดียวกับที่ครูคศ. 2 ใช้ ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมิน (ร้อยละ 73.134) และพบว่าครูคศ.3 มีการรับรู้เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การประเมินผ่านวิธีการขับเคลื่อนทั้ง 5 รูปแบบมากกว่าครูคศ.2 รายละเอียดดังตาราง 4.5 และภาพที่ 4.9

ตาราง 4.5 วิธีการที่ครูใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม

วิธีการ	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง						
ใช่	92	45.771	97	46.635	189	46.210
ไม่ใช่	109	54.229	111	53.365	220	53.790
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
บุคลากรในโรงเรียน						
ใช่	105	52.239	122	58.654	227	55.501
ไม่ใช่	96	47.761	86	41.346	182	44.499
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
เอกสารเผยแพร่ที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้จัดทำ						
ใช่	147	73.134	176	84.615	323	78.973
ไม่ใช่	54	26.866	32	15.385	86	21.027
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
ทางอินเทอร์เน็ต						
ใช่	35	17.413	60	28.846	95	23.227
ไม่ใช่	166	82.587	148	71.154	314	76.773
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
การอบรมของทางเอกชน						
ใช่	9	4.478	10	4.808	19	4.645
ไม่ใช่	192	95.522	198	95.192	390	95.355
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

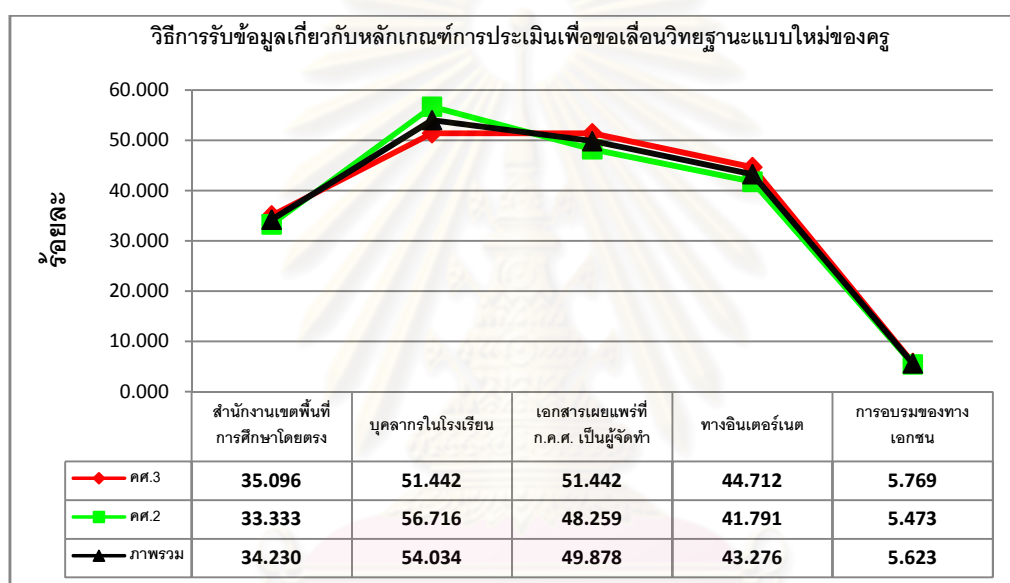
ภาพ 4.9 วิธีการที่ครูคศ.2 และคศ.3 ใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ ครูใช้วิธีการรับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินผ่านทางบุคลากรอื่นภายในโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือศึกษาจากเอกสารที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้เผยแพร่ ศึกษาจากทางอินเทอร์เน็ต รับรู้ผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และการเข้าอบรมจากทางเอกชน ตามลำดับ (ร้อยละ 54.034, 49.878, 43.276, 34.230 และ 5.623 ตามลำดับ) ครูคศ.3 ใช้วิธีการรับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินมากกว่าครูคศ.2 ในทุกวิธี ยกเว้นวิธีการรับรู้ผ่านทางบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนซึ่งเป็นวิธีที่ครูคศ.2 ใช้มากกว่าครูคศ. 3 รายละเอียดดังตาราง 4.6 และภาพที่ 4.10

ตาราง 4.6 วิธีการที่ครูใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่

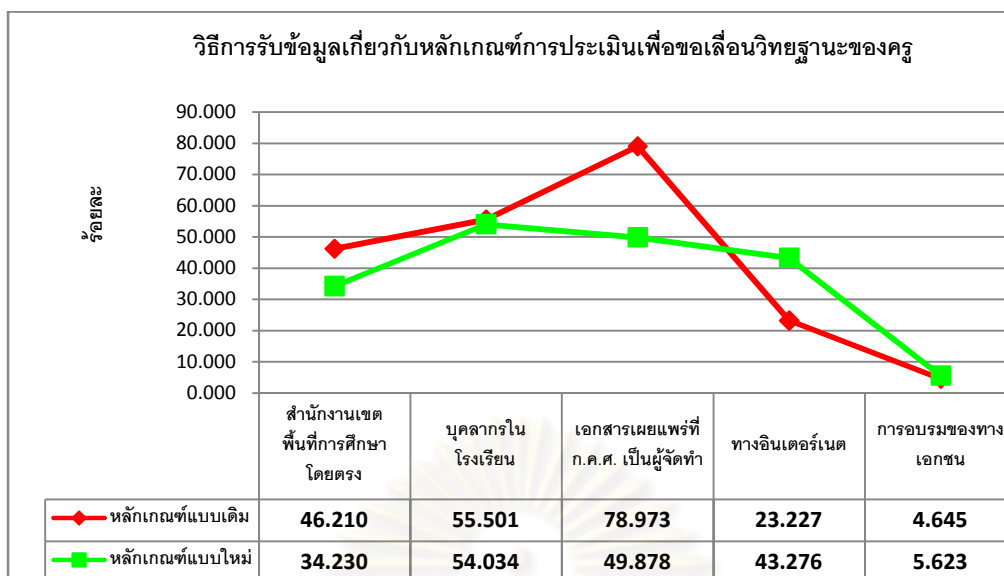
วิธีการ	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง						
ใช่	67	33.333	73	35.096	140	34.230
ไม่ใช่	134	66.667	135	64.904	269	65.770
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
บุคลากรในโรงเรียน						
ใช่	114	56.716	107	51.442	221	54.034
ไม่ใช่	87	43.284	101	48.558	188	45.966
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
เอกสารเผยแพร่ที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้จัดทำ						
ใช่	97	48.259	107	51.442	204	49.878
ไม่ใช่	104	51.741	101	48.558	205	50.122
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

วิธีการ	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทางอินเทอร์เน็ต						
ใช่	84	41.791	93	44.712	177	43.276
ไม่ใช่	117	58.209	115	55.288	232	56.724
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
การอบรมของทางเอกชน						
ใช่	11	5.473	12	5.769	23	5.623
ไม่ใช่	190	94.527	196	94.231	386	94.377
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

ภาพ 4.10 วิธีการที่ครูคศ.2 และคศ.3 ใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่

การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนั้นครูจะใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้เผยแพร่ การรับรู้จากบุคลากรในโรงเรียน และรับรู้จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมมากกว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ สำหรับการรับรู้ข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต และการอบรมของทางเอกชน ครูจะใช้ในหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ มากกว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม รายละเอียดดังภาพที่ 4.11

ภาพ 4.11 เปรียบเทียบวิธีการที่ครูใช้ในการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่

ตอนที่ 4 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ

ผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษแบ่งเป็นสองส่วนตามตัวแปรการรับรู้ที่ผู้วิจัยได้กำหนดคือ (1) การรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และ (2) ความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในการนำไปปฏิบัติ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็น ครู คศ.3 จะใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม และครูคศ.2 จะใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ ในการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ ผลการวิจัยทั้งสองส่วนผู้วิจัยวิเคราะห์ และเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีวิทยฐานะ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน ต่างกัน รวมทั้งเปรียบเทียบการรับรู้ของครูตามความต้องการเลื่อนวิทยฐานะ และวิธีการที่ครูใช้ในการรับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

4.1 ความถูกต้องของการรับรู้ของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิม และแบบใหม่

การวิเคราะห์การรับรู้ที่ถูกต้องของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ผู้วิจัยได้จำแนกตามหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ โดยข้อคำถามในข้อที่ 1 5 8 12 15 และ 16 จะเป็นหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ ครูที่ต้องใช้หลักเกณฑ์นี้ในการเลื่อนวิทยฐานะคือครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ (คศ.2) ข้อคำถามข้อที่ 2 4 6 7 13 และ 14 จะเป็นหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม ครูที่ต้องใช้หลักเกณฑ์นี้ในการเลื่อนวิทย

ฐานะคือครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3) และข้อคำถามที่ 3 9 10 และ 11 เป็นหลักเกณฑ์การประเมินที่ใช้ในทั้งแบบเดิมและแบบใหม่

จากข้อมูลพบว่าครู คศ. 2 มีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินในข้อที่ต้องใช้คือข้อที่ 1 3 5 8 9 10 11 12 15 และ 16 มากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อคำถาม และ ครู คศ. 3 มีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินในข้อที่ต้องใช้คือข้อที่ 2 3 4 6 7 9 10 11 13 และ 14 มากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อคำถามเช่นเดียวกัน การรับรู้ที่ไม่ถูกต้องของครู คศ. 2 และ คศ. 3 เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้นั้นพบว่า หลักเกณฑ์ในข้อที่ 1 5 8 12 15 และ 16 ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ ครู คศ. 3 มีการรับรู้ที่คลาดเคลื่อนคือเข้าใจผิดว่าตนเองจะต้องใช้ในการทำผลงานจำนวนมากว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อคำถาม เช่นเดียวกับครู คศ. 2 ที่มีการรับรู้ที่คลาดเคลื่อนคือเข้าใจผิดว่าตนเองจะต้องใช้หลักเกณฑ์การประเมินในข้อที่ 2 4 6 7 13 และ 14 ซึ่งเป็นสาระของหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมซึ่งมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ในทุกข้อคำถาม รายละเอียดดังตาราง 4.7 และภาพ 4.12

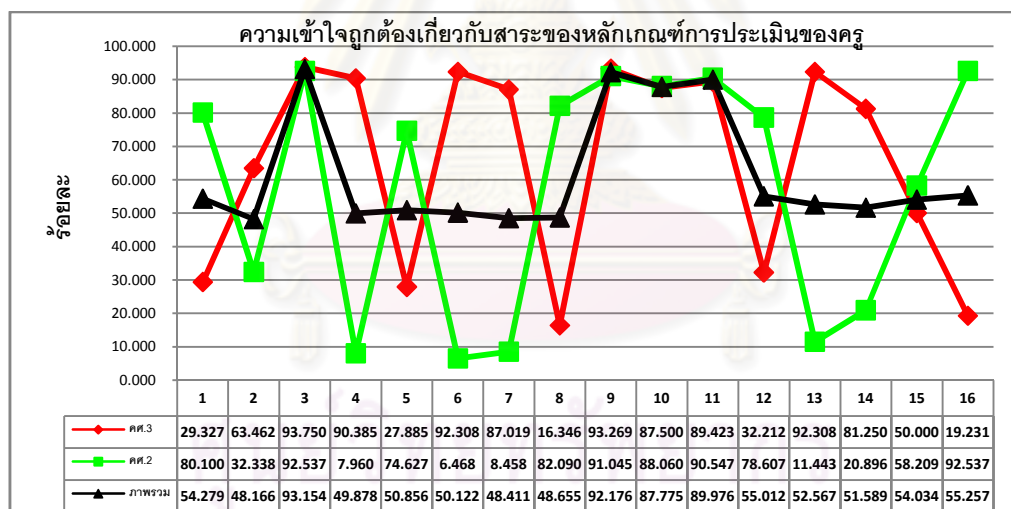
ตาราง 4.7 การรับรู้ที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ

ข้อคำถาม	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด (หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	40	19.900	147	70.673	187	45.721
รับรู้ถูกต้อง	161	80.100	61	29.327	222	54.279
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
2. ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ. 3 (หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	136	67.662	76	36.538	212	51.834
รับรู้ถูกต้อง	65	32.338	132	63.462	197	48.166
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
3. ผู้ขอรับการประเมินต้องมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ (ใช้ทั้งหลักเกณฑ์แบบเดิมและแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	15	7.463	13	6.250	28	6.846
รับรู้ถูกต้อง	186	92.537	195	93.750	381	93.154
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
4. ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ 2) ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน (หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	185	92.040	20	9.615	205	50.122
รับรู้ถูกต้อง	16	7.960	188	90.385	204	49.878
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

ชื่อคำถาม	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	คศ.2		คศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถ และ 3) ด้านผลการปฏิบัติงาน (หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	51	25.373	150	72.115	201	49.144
รับรู้ถูกต้อง	150	74.627	58	27.885	208	50.856
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
6. การพิจารณาด้านคุณภาพการปฏิบัติงานจะพิจารณาจาก 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การออกแบบการเรียนรู้ 6) การพัฒนาผู้เรียน และ 7) การบริหารจัดการชั้นเรียน (หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	188	93.532	16	7.692	204	49.878
รับรู้ถูกต้อง	13	6.468	192	92.308	205	50.122
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับประเมินนำเสนอ (หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	184	91.542	27	12.981	211	51.589
รับรู้ถูกต้อง	17	8.458	181	87.019	198	48.411
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
8. การประเมินผลที่เกิดจากผู้เรียนจะตรวจสอบจากประวัติวิทยานิพนธ์การสอน เช่น สื่อ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินภายในและภายนอกของโรงเรียน ผลการทดสอบในระดับประเทศ เป็นต้น ส่วนผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานที่ผู้รับประเมินนำเสนอ (หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	36	17.910	174	83.654	210	51.345
รับรู้ถูกต้อง	165	82.090	34	16.346	199	48.655
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
9. คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน และคณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน (ใช้ทั้งหลักเกณฑ์แบบเดิมและแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	18	8.955	14	6.731	32	7.824
รับรู้ถูกต้อง	183	91.045	194	93.269	377	92.176
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
10. ด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 และคะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 (ใช้ทั้งหลักเกณฑ์แบบเดิมและแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	24	11.940	26	12.500	50	12.225
รับรู้ถูกต้อง	177	88.060	182	87.500	359	87.775
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
11. ต้องผ่านการประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ก่อน ผู้ขอรับการประเมินจึงจะสามารถส่งผลการประเมินในด้านที่ 3 ได้ (ใช้ทั้งหลักเกณฑ์แบบเดิมและแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	19	9.453	22	10.577	41	10.024
รับรู้ถูกต้อง	182	90.547	186	89.423	368	89.976
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
12. กรณีที่การประเมินด้านที่ 1 และหรือด้านที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการชุดที่ 1 มีความเห็นว่าผลการประเมินอยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้ผู้ขอรับการประเมินพัฒนาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน (หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	43	21.393	141	67.788	184	44.988
รับรู้ถูกต้อง	158	78.607	67	32.212	225	55.012
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

ชื่อคำถาม	ตำแหน่งวิทยฐานะ				รวม	
	ค.ศ.2		ค.ศ.3			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
13. กรณีในส่วนของผลงานทางวิชาการไม่ผ่านเกณฑ์ และอ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเห็นสมควรให้ปรับปรุงผลงานทางวิชาการ ผู้ขอรับการประเมินสามารถปรับปรุงตามข้อสังเกตของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน (หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	178	88.557	16	7.692	194	47.433
รับรู้ถูกต้อง	23	11.443	192	92.308	215	52.567
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
14. ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาคือ วันที่ 1-30 เมษายน หรือวันที่ 1-31 ตุลาคม (หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	159	79.104	39	18.750	198	48.411
รับรู้ถูกต้อง	42	20.896	169	81.250	211	51.589
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
15. ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ขอรับการประเมินสามารถยื่นคำขอได้ตลอดทั้งปี (หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	84	41.791	104	50.000	188	45.966
รับรู้ถูกต้อง	117	58.209	104	50.000	221	54.034
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000
16. ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารผลการปฏิบัติงาน (หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่)						
รับรู้ไม่ถูกต้อง	15	7.463	168	80.769	183	44.743
รับรู้ถูกต้อง	186	92.537	40	19.231	226	55.257
รวม	201	100.000	208	100.000	409	100.000

หมายเหตุ : ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด
2. ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต้นของอันดับ ค.ศ. 3
3. ผู้ขอรับการประเมินต้องมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ
4. ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ 2) ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน
5. ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถ และ 3) ด้านผลการปฏิบัติงาน
6. การพิจารณาตำแหน่งวิทยฐานะจะพิจารณาจาก 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การออกแบบการเรียนรู้ 6) การพัฒนาผู้เรียน และ 7) การบริหารจัดการชั้นเรียน
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้ประเมินนำส่ง
8. การประเมินผลที่เกิดจากผู้ประเมินจะตรวจสอบจากประวัติวิทยฐานะของยื่น สือ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินภายในและภายนอกของโรงเรียน ผลการทดสอบในระดับเขตพื้นที่ ส่วนผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานที่ผู้ประเมินนำส่ง
9. คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน และคณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน
10. ด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแง่ผลส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 และคะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70
11. ต้องผ่านการประเมินในตำแหน่งที่ 1 และ 2 ก่อน ผู้ขอรับการประเมินจึงจะสามารถส่งผลการประเมินในตำแหน่งที่ 3 ได้
12. กรณีที่การประเมินด้านที่ 1 และหรือด้านที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการชุดที่ 1 มีความเห็นว่าการประเมินอยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้ผู้ขอรับการประเมินพัฒนาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน
13. กรณีในส่วนของผลงานทางวิชาการไม่ผ่านเกณฑ์ และอ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเห็นสมควรให้ปรับปรุงผลงานทางวิชาการ ผู้ขอรับการประเมินสามารถปรับปรุงตามข้อสังเกตของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน
14. ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาคือ วันที่ 1-30 เมษายน หรือวันที่ 1-31 ตุลาคม
15. ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ขอรับการประเมินสามารถยื่นคำขอได้ตลอดทั้งปี
16. ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารผลการปฏิบัติงาน

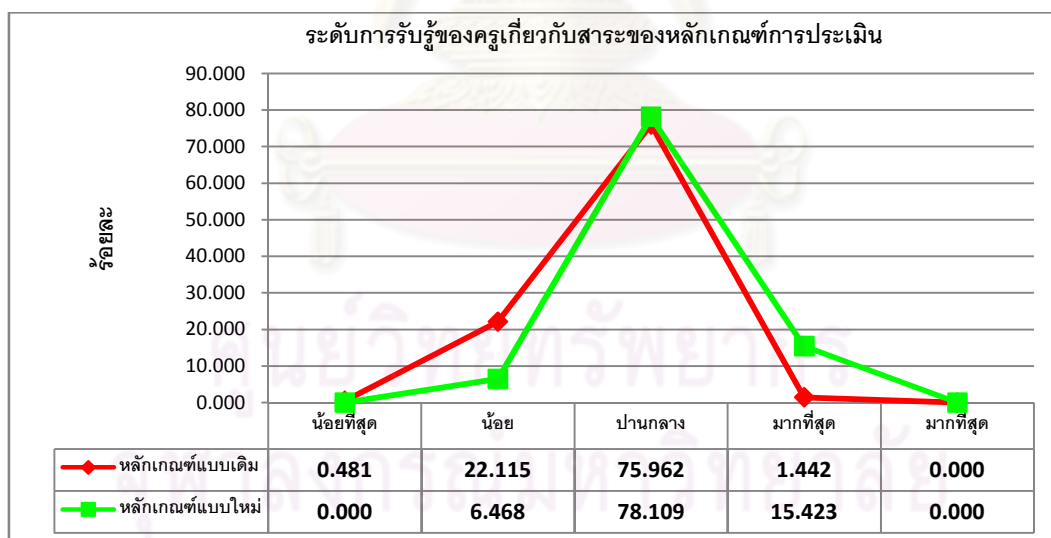
ภาพที่ 4.12 ความเข้าใจที่ถูกต้องของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

ระดับความถูกต้องของการรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมและแบบใหม่

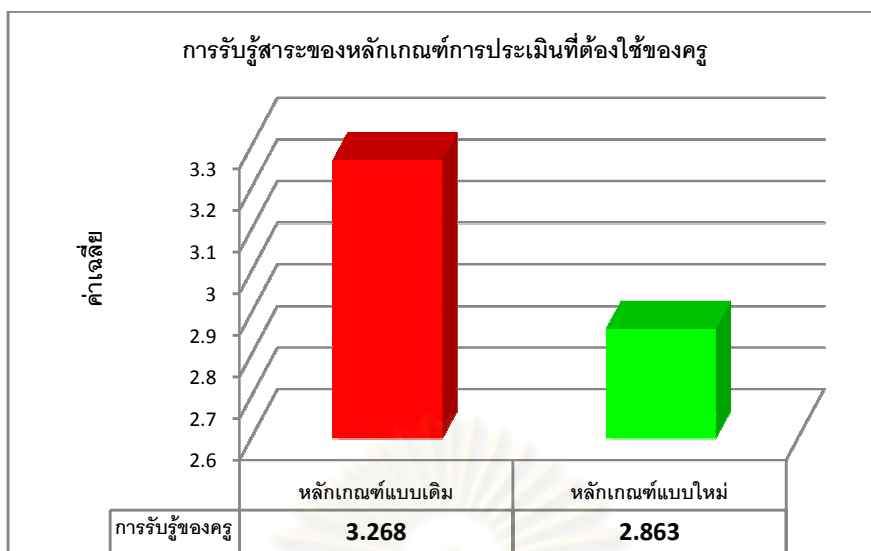
การรับรู้ของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษพบว่า การรับรู้ของครูในหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 75.962) รองลงมาคือระดับน้อย (ร้อยละ 22.115) สำหรับการรับรู้ของครูในหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 78.109) รองลงมาในระดับมาก (ร้อยละ 15.423) และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่มีการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่อยู่ในระดับปานกลาง (แบบเดิม: $\bar{X} = 3.268$, $SD. = 0.581$, แบบใหม่: $\bar{X} = 2.863$, $SD. = 0.444$) รายละเอียดดังตาราง 4.8 และภาพที่ 4.13 และ 4.14

ตาราง 4.8 ระดับการรับรู้สาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู

หลักเกณฑ์	ระดับความถูกต้องการรับรู้ของครู (ร้อยละ)					รวม	N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
แบบเดิม	0.481	22.115	75.962	1.442	0.000	100.000	208	3.268	0.581
แบบใหม่	0.000	6.468	78.109	15.423	0.000	100.000	201	2.863	0.444

ภาพ 4.13 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ

ภาพ 4.14 การรับรู้ที่ถูกต้องของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ต้องใช้เมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ

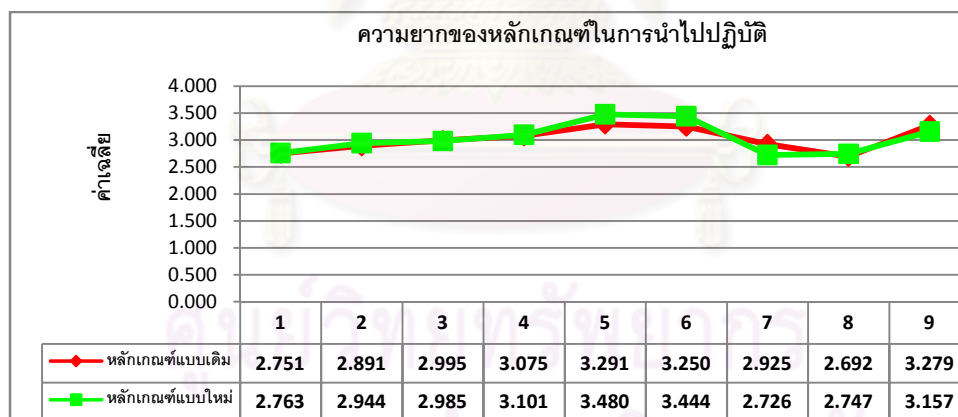
4.2 ความยากของหลักเกณฑ์ ฯ ในการนำไปปฏิบัติ

ความรู้สึกรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในการนำไปปฏิบัติ พบว่าครูรู้สึกว่าการประเมินแบบเดิมและแบบใหม่มีความยากในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ ทุกข้ออยู่ระหว่าง 2.700 – 3.450) ครู คศ. 2 จำนวน 198 คนรู้สึกว่าการประเมินแบบใหม่เกณฑ์การพิจารณาให้ผ่านนั้นสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.101$, $SD. = 1.294$) วิธีการที่ใช้ในการประเมินไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.480$, $SD. = 1.265$) ระบบการประเมินที่กำหนดไว้ไม่รัดกุม ไม่เป็นธรรมต่อผู้ขอรับการประเมิน ($\bar{X} = 3.444$, $SD. = 1.300$) ในส่วนของครูคศ. 3 จำนวน 201 คนมีความรู้สึกต่อหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมว่า ช่วงเวลาที่สามารถส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินกำหนดไว้น้อยเกินไป ทำให้ทำผลงานไม่ทัน ($\bar{X} = 2.925$, $SD. = 1.165$) รายละเอียดดังตาราง 4.9 และภาพที่ 4.15

ตาราง 4.9 ความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)					รวม	N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
1. ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีรายละเอียดไม่ชัดเจน คลุมเครือ เข้าใจยาก									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	16.915	22.886	35.821	16.915	7.463	100.000	201	2.751	1.148
หลักเกณฑ์แบบใหม่	18.687	20.202	35.354	17.677	8.081	100.000	198	2.763	1.183
2. ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีความยุ่งยากซับซ้อนในการนำไปปฏิบัติ									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	15.423	18.905	34.328	23.881	7.463	100.000	201	2.891	1.157
หลักเกณฑ์แบบใหม่	13.131	19.192	36.364	22.727	8.586	100.000	198	2.944	1.136

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
3. เกณฑ์ในการพิจารณามากเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	11.500	21.500	31.500	27.000	8.500	100.000	200	2.995	1.136
หลักเกณฑ์แบบใหม่	16.837	16.327	31.633	21.939	13.265	100.000	196	2.985	1.263
4. เกณฑ์การพิจารณาให้ผ่านนั้นสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	11.055	19.598	31.156	27.136	11.055	100.000	199	3.075	1.163
หลักเกณฑ์แบบใหม่	16.162	12.626	33.838	19.697	17.677	100.000	198	3.101	1.294
5. วิธีการที่ใช้ในการประเมินไม่เหมาะสม ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	11.055	13.065	32.161	23.116	20.603	100.000	199	3.291	1.245
หลักเกณฑ์แบบใหม่	9.091	11.111	31.313	19.697	28.788	100.000	198	3.480	1.265
6. ระบบการประเมินที่กำหนดไว้ไม่รัดกุม ไม่เป็นธรรมต่อผู้ขอรับการประเมิน									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	9.000	14.500	36.000	23.500	17.000	100.000	200	3.250	1.168
หลักเกณฑ์แบบใหม่	10.606	11.616	28.788	20.707	28.283	100.000	198	3.444	1.300
7. ช่วงเวลาที่สามารถส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินกำหนดไว้น้อยเกินไป ทำให้ทำผลงานไม่ทัน									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	13.000	22.500	33.500	21.000	10.000	100.000	200	2.925	1.165
หลักเกณฑ์แบบใหม่	16.751	20.812	42.640	12.690	7.107	100.000	197	2.726	1.105
8. เวลาที่ใช้ในการขอรับการประเมินมากเกินไป ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	17.910	24.876	34.328	15.920	6.965	100.000	201	2.692	1.146
หลักเกณฑ์แบบใหม่	18.687	20.202	38.384	13.131	9.596	100.000	198	2.747	1.187
9. ไม่มีการประชาสัมพันธ์ หรือชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
หลักเกณฑ์แบบเดิม	10.448	13.930	33.831	20.896	20.896	100.000	201	3.279	1.238
หลักเกณฑ์แบบใหม่	9.137	17.259	40.102	15.736	17.766	100.000	197	3.157	1.178

หมายเหตุ : ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

- ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีรายละเอียดชัดเจน ครบถ้วน เข้าใจได้ยาก
- ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีความยุ่งยากซับซ้อนในการนำไปปฏิบัติ
- เกณฑ์ในการพิจารณามากเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน
- เกณฑ์การพิจารณาให้ผ่านนั้นสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน
- วิธีการที่ใช้ในการประเมินไม่เหมาะสม ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ
- ระบบการประเมินที่กำหนดไว้ไม่รัดกุม ไม่เป็นธรรมต่อผู้ขอรับการประเมิน
- ช่วงเวลาที่สามารถส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินกำหนดไว้น้อยเกินไป ทำให้ทำผลงานไม่ทัน
- เวลาที่ใช้ในการขอรับการประเมินมากเกินไป ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ
- ไม่มีการประชาสัมพันธ์ หรือชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน

ภาพ 4.15

ความยากของหลักเกณฑ์ในการนำไปปฏิบัติ

4.3 ความแตกต่างของการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ในสองด้านคือ ด้านความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และ

ด้านความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียนของครู รวมทั้งเปรียบเทียบตามความต้องการเลื่อนวิทยฐานะ และวิธีการที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินโดยจะจำแนกตามปีที่ออกหลักเกณฑ์ การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้การทดสอบทีแบบเป็นอิสระต่อกัน (t - test independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

4.3.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูในเรื่องสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติของหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองฉบับ พบว่า การรับรู้ของครู คศ. 3 และครู คศ. 2 เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่ต้องใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 7.949$, $df = 386.481$, $P = 0.000$) โดยครู คศ. 3 มีการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินสูงกว่าครู คศ. 2 ($\bar{X} = 3.268$ และ $\bar{X} = 2.863$) แสดงว่าครู คศ. 3 มีความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมมากกว่าครู คศ. 2

ในส่วนของความรู้สึกยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติพบว่าครูทั้งสองวิทยฐานะมีความรู้สึกว่าหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้มีความยากในการนำไปปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\bar{X} = 3.020$ และ $\bar{X} = 3.038$) แสดงว่าหลักเกณฑ์ ฯ ทั้งสองฉบับครูมีความรู้สึกว่ายากในการนำไปปฏิบัติเท่ากัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตาราง 4.10 การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูต้องใช้เมื่อทำผลงาน

การรับรู้	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p
				F	Sig.	Equal variances			
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ครู คศ. 3	208	3.268	0.581	6.368	0.012	Not assumed	7.949	386.481	0.000*
ครู คศ. 2	201	2.863	0.444						
2. ด้านความยากในการนำไปปฏิบัติ									
ครู คศ. 3	196	3.020	0.896	0.050	0.824	assumed	0.198	388	0.843
ครู คศ. 2	194	3.038	0.898						

หมายเหตุ: * = $p < .05$

4.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษาของครู

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษาของครู ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t พบว่าหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งสองฉบับมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูทั้งสองด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (แบบเดิม: $t_{\text{ด้านสาระ}} = 0.811$, $df = 206$, $p = 0.418$ และ $t_{\text{ด้านความรู้สึกยาก}} = 0.018$, $df = 194$, $p = 0.986$ และแบบใหม่:

$t_{\text{ด้านสาระฯ}} = 0.395$, $df = 153.212$, $p = 0.693$ และ $t_{\text{ด้านความรู้สึกลึกซึ้ง}} = 1.090$, $df = 192$, $p = 0.277$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองฉบับไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตาราง 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่จำแนกตามระดับการศึกษา

การรับรู้	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p
				F	Sig.	Equal variances			
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม									
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ปริญญาตรี	122	3.240.	0.596	0.016	0.899	assumed	0.811	206	0.418
ปริญญาโท	86	3.307	0.560						
2. ด้านความรู้สึกลึกซึ้งในการนำไปปฏิบัติ									
ปริญญาตรี	112	3.019	0.876	0.400	0.528	assumed	0.018	194	0.986
ปริญญาโท	84	3.021	0.928						
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่									
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ปริญญาตรี	135	2.870	0.469	4.059	0.045	Not assumed	.395	153.212	.693
ปริญญาโท	66	2.846	0.388						
2. ด้านความรู้สึกลึกซึ้งในการนำไปปฏิบัติ									
ปริญญาตรี	129	2.988	1.29	1.099	0.296	assumed	1.090	192	0.277
ปริญญาโท	65	3.137	65						

หมายเหตุ: * = $p < .05$

4.3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ครูสังกัด ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ F พบว่าหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูด้านความรู้สึกลึกซึ้งในการนำไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 6.554$, $p = 0.002$) ผลการทดสอบภายหลัง (post-hoc analysis) ด้วยวิธีของ Scheffe พบว่าครูที่สังกัดในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ด้านความรู้สึกลึกซึ้งในการนำไปปฏิบัติสูงกว่าครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แสดงว่าเมื่อมีการใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม ครูที่สังกัดในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความรู้สึกว่าการประเมินนั้นยากในการนำไปปฏิบัติมากกว่าครูในโรงเรียนขนาดอื่น ๆ รายละเอียดดังตาราง 4.12

ตาราง 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ครูสังกัด

การรับรู้	N	Mean	SD	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	p	ทดสอบรายคู่
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม										
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน										
1) ขนาดกลาง	12	3.125	0.952	ระหว่างกลุ่ม	1.741	2	0.871	2.619	0.075	
2) ขนาดใหญ่	68	3.157	0.538	ภายในกลุ่ม	68.143	205	0.332			
3) ขนาดใหญ่พิเศษ	128	3.340	0.553	รวม	69.884	207				
รวม	208	3.268	0.581	Levene's test: F=5.155, df1=2, df2=205, p=.007						
2. ด้านความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติ										
1) ขนาดกลาง	10	2.333	1.036	ระหว่างกลุ่ม	9.960	2	4.980	6.554	0.002*	2 > 1
2) ขนาดใหญ่	64	3.283	0.855	ภายในกลุ่ม	146.666	193	0.760			2 > 3
3) ขนาดใหญ่พิเศษ	122	2.938	0.867	รวม	156.627	195				
รวม	196	3.020	0.896	Levene's test: F=0.951, df1=2, df2=193, p=.388						
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่										
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน										
1) ขนาดกลาง	16	2.988	0.470	ระหว่างกลุ่ม	0.446	2	0.233	1.185	0.308	
2) ขนาดใหญ่	58	2.899	0.463	ภายในกลุ่ม	38.881	198	0.196			
3) ขนาดใหญ่พิเศษ	127	2.830	0.430	รวม	39.346	200				
รวม	201	2.862	0.444	Levene's test: F=.152, df1=2, df2=198, p=.859						
2. ด้านความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติ										
1) ขนาดกลาง	16	3.090	1.000	ระหว่างกลุ่ม	0.057	2	0.029	0.035	0.965	
2) ขนาดใหญ่	55	3.022	0.995	ภายในกลุ่ม	155.517	191	0.814			
3) ขนาดใหญ่พิเศษ	123	3.038	0.845	รวม	155.575	193				
รวม	194	3.038	0.898	Levene's test: F=.827, df1=2, df2=191, p=.439						

หมายเหตุ: * = $p < .05$

4.3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ จำแนกตามกลุ่มครูที่ต้องการจะขอเลื่อนวิทยฐานะ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ จำแนกตามกลุ่มครูที่ต้องการจะขอเลื่อนวิทยฐานะ ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t พบว่า หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม ครูที่ไม่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ด้านความรู้สึกยากของหลักเกณฑ์การประเมินในการนำไปปฏิบัติสูงกว่าครูที่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 2.769$, $df = 192$, $p = 0.006$) แสดงว่าเหตุผลที่ครูที่ไม่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นก็เพราะมีความรู้สึกว่าการประเมินนั้นมีความยากในการนำไปปฏิบัติ ในส่วนของความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมินพบว่า ครูที่ไม่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ด้านความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมินต่ำกว่าครูที่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 ($t = -2.429$, $df = 203$, $p = 0.016$) ซึ่งแสดงว่าครูที่มีความต้องการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น จะให้ความสนใจในสาระและรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมินมากกว่าครูที่ไม่มีความต้องการเลื่อนวิทยฐานะ

สำหรับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t พบว่า ครูที่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะมีการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองด้านไม่แตกต่างกับครูที่ไม่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่กลุ่มครูที่ต้องการ และไม่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะ มีความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน และมีความรู้สึกว่าการนำนั้นยากในการนำไปปฏิบัติเท่า ๆ กัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.13

ตาราง 4.13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่จำแนกตามกลุ่มครูที่ต้องการจะขอเลื่อนวิทยฐานะ

การรับรู้	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p.
				F	Sig.	Equal variances			
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม									
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ไม่ต้องการ	53	3.113	0.538	0.321	0.571	assumed	-2.439	203	0.016*
ต้องการ	152	3.334	0.580						
2. ด้านความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติ									
ไม่ต้องการ	49	3.313	0.810	1.963	0.163	assumed	2.769	192	0.006*
ต้องการ	145	2.910	0.904						
หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่									
1. ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ไม่ต้องการ	33	2.945	0.481	0.193	0.661	assumed	1.106	196	0.270
ต้องการ	165	2.852	0.431						
2. ด้านความรู้สึกยากในการนำไปปฏิบัติ									
ไม่ต้องการ	31	3.043	0.895	0.154	0.695	assumed	0.051	189	0.960
ต้องการ	160	3.034	0.902						

หมายเหตุ: * = $p < .05$

4.3.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม จำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม จำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t พบว่า กลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะทั้ง 6 วิธีนั้นมีเพียงวิธีการรับรู้ของครูผ่านสำนักเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงเท่านั้นที่จะทำให้ครูเกิดการรับรู้ในด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมินแตกต่างกับครูที่ไม่ได้รับข้อมูลผ่านสำนักเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 2.867$, $df = 206$, $p = 0.005$) ซึ่งแสดงว่าหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมนั้น กลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะที่ดีที่สุดคือ การเผยแพร่ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

สำหรับการรับรู้ในด้านของความยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติพบว่า ครูที่ไม่ได้ศึกษารายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน และคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ด้านความรู้สึกลำบากของหลักเกณฑ์การประเมินในการนำไปปฏิบัติสูงกว่าครูที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าครูที่ศึกษาเอกสารที่ ก.ค.ศ. เผยแพร่ทั้งสองชนิดจะมีความรู้สึกลำบากว่าหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไม่ยากในการนำไปปฏิบัติ ซึ่งต่างจากครูที่ไม่ได้ศึกษาซึ่งจะคิดว่าหลักเกณฑ์การประเมินนั้นยากต่อการนำไปปฏิบัติ รายละเอียดดังตาราง 4.14

ตาราง 4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมจำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อน

วิธีการ	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p.
				F	Sig.	Equal variances			
ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง									
ใช่	97	3.389	0.499	1.898	0.170	assumed	2.867	206	0.005*
ไม่ใช่	111	3.161	0.627						
2. บุคลากรในโรงเรียน									
ใช่	122	3.258	0.593	0.547	0.460	assumed	-0.281	206	0.779
ไม่ใช่	86	3.281	0.566						
3. รายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ใช่	153	3.312	0.585	0.347	0.556	assumed	1.882	206	0.061
ไม่ใช่	55	3.142	0.555						
4. คู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ									
ใช่	120	3.333	0.579	0.005	0.941	assumed	1.914	206	0.057
ไม่ใช่	88	3.178	0.575						
5. อินเทอร์เน็ต									
ใช่	60	3.307	0.661	0.887	0.347	assumed	0.624	206	0.533
ไม่ใช่	148	3.251	0.547						
6. การอบรมของทางเอกชน									
ใช่	10	3.063	0.672	0.436	0.510	assumed	-1.146	206	0.253
ไม่ใช่	198	3.278	0.576						
ด้านความรู้สึกลำบากในการนำไปปฏิบัติ									
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง									
ใช่	94	3.014	0.868	0.655	0.419	assumed	0.085	194	0.933
ไม่ใช่	102	3.025	0.925						
2. บุคลากรในโรงเรียน									
ใช่	115	3.038	0.912	0.039	0.843	assumed	0.331	194.000	0.741
ไม่ใช่	81	2.995	0.878						

วิธีการ	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p.
				F	Sig.	Equal variances			
ด้านความรู้สึกลึกซึ้งในการนำไปปฏิบัติ									
3. รายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ใช่	147	2.927	0.927	3.182	0.076	assumed	2.556	194	0.011*
ไม่ใช่	49	3.299	0.735						
4. คู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ									
ใช่	115	2.913	0.944	2.007	0.158	assumed	2.003	194	0.047*
ไม่ใช่	81	3.171	0.805						
5. อินเทอร์เน็ต									
ใช่	56	2.825	0.926	0.129	0.720	assumed	1.935	194	0.055
ไม่ใช่	140	3.098	0.875						
6. การอบรมของทางเอกชน									
ใช่	9	2.753	0.949	0.241	0.624	assumed	0.914	194	0.362
ไม่ใช่	187	3.033	0.894						

หมายเหตุ: * = $p < .05$

4.3.6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ จำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ จำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะ ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t พบว่า กลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะทั้ง 6 วิธีทำให้ครูเกิดการรับรู้ในด้านความรู้สึกลึกซึ้งในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับค่าเฉลี่ยการรับรู้ในด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมินพบว่า ครูที่ศึกษาข้อมูลหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีค่าเฉลี่ยการรับรู้มากกว่าครูที่ไม่ได้ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -2.593$, $df = 199$, $p = 0.010$) แสดงว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่นั้น กลยุทธ์การขับเคลื่อนวิทยฐานะที่ดีที่สุดคือ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต รายละเอียดดังตาราง 4.15

ตาราง 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่จำแนกตามกลยุทธ์การขับเคลื่อน

วิธีการ	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p.
				F	Sig.	Equal variances			
ด้านสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน									
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง									
ใช่	67	2.878	0.469	0.469	0.494	assumed	0.351	199	0.726
ไม่ใช่	134	2.854	0.431						

วิธีการ	N	Mean	SD.	Levene's Test for Equality of Variances			t	df	p.
				F	Sig.	Equal variances			
2. บุคลากรในโรงเรียน									
ใช่	114	2.815	0.471	4.654	0.032	Not assumed	-1.768	196.852	0.079
ไม่ใช่	87	2.923	0.399						
3. รายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ใช่	85	2.901	0.430	0.133	0.716	assumed	1.053	199	0.293
ไม่ใช่	116	2.834	0.453						
4. คู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ									
ใช่	53	2.854	0.463	0.031	0.861	assumed	-0.162	199	0.872
ไม่ใช่	148	2.865	0.438						
5. อินเทอร์เน็ต									
ใช่	84	2.930	0.458	0.656	0.419	assumed	-2.593	199	0.010*
ไม่ใช่	117	2.768	0.422						
6. การอบรมของทางเอกชน									
ใช่	11	2.756	0.415	0.287	0.593	assumed	-0.819	199	0.414
ไม่ใช่	190	2.868	0.445						
ด้านความรู้สึกรักในงานนำไปปฏิบัติ									
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง									
ใช่	67	3.033	1.008	4.819	0.029	not assumed	0.049	114.946	0.961
ไม่ใช่	127	3.040	0.838						
2. บุคลากรในโรงเรียน									
ใช่	110	3.058	0.945	1.345	0.248	assumed	0.350	192	0.727
ไม่ใช่	84	3.012	0.836						
3. รายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน									
ใช่	83	3.059	0.804	3.196	0.075	assumed	0.282	192	0.778
ไม่ใช่	111	3.022	0.965						
4. คู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ									
ใช่	53	3.119	0.811	1.406	0.237	assumed	0.776	192	0.439
ไม่ใช่	141	3.007	0.929						
5. อินเทอร์เน็ต									
ใช่	83	2.941	0.827	0.481	0.489	assumed	1.300	192	0.195
ไม่ใช่	111	3.110	0.944						
6. การอบรมของทางเอกชน									
ใช่	11	2.889	1.000	0.197	0.657	assumed	0.565	192	0.572
ไม่ใช่	183	3.047	0.894						

หมายเหตุ: * = $p < .05$

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

การวิเคราะห์ และเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษแบ่งเป็นสามด้านได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ 3) ด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยครู คศ. 3 ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะจะใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม และครูคศ. 2 ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะจะใช้หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่ ผลการวิจัย

นี้วิเคราะห์ และเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูที่ใช้หลักเกณฑ์การประเมิน ระดับ การศึกษา และลักษณะของโรงเรียน ต่างกัน ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

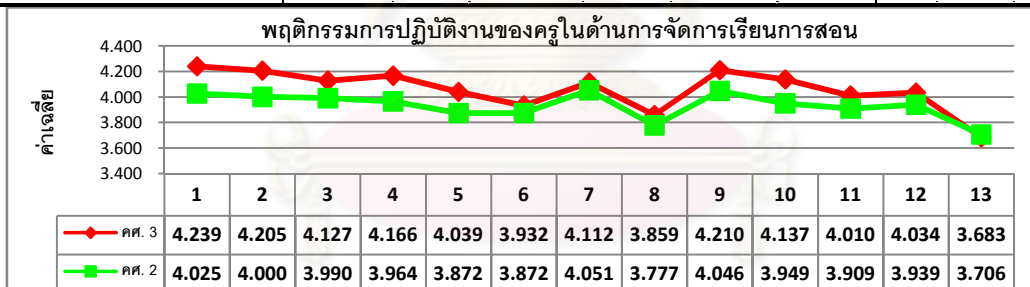
5.1 การปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในด้านต่าง ๆ ด้านการจัดการเรียนการสอน

การปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ครูกำลังทำผลงานเพื่อขอ เลื่อนวิทยฐานะพบว่า ครู คศ. 3 ที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมีพฤติกรรมในด้านการจัดการ เรียนการสอนในทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการวางแผนและออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาได้แก่มีการประเมินผลการ เรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21$) และมีการสอนเสริมความรู้ให้นักเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.68$) สำหรับครู คศ. 2 ที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทย ฐานะมีพฤติกรรมในด้านการจัดการเรียนการสอนในทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันโดย มีพฤติกรรมในเรื่องของการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะจัด กิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาได้แก่มีการประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.04$) และมีการสอนเสริมความรู้ให้นักเรียน นอกเหนือจากเวลา เรียนปกติน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.70$) และพบว่าส่วนใหญ่พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 สูงกว่า พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู คศ. 2 รายละเอียดดังตาราง 4.16 และภาพ 4.16

ตาราง 4.16 พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
1. มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร									
ครู คศ. 3	0.976	2.439	13.171	38.537	44.878	100.000	205	4.239	0.844
ครู คศ. 2	0.508	4.569	20.812	40.102	34.010	100.000	197	4.025	0.883
2. มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน									
ครู คศ. 3	0.976	1.951	14.634	40.488	41.951	100.000	205	4.205	0.833
ครู คศ. 2	0.508	6.091	19.797	40.102	33.503	100.000	197	4.000	0.909
3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนที่จะสอนจริง และมีการปรับปรุงแผนการสอนอยู่เสมอ									
ครู คศ. 3	0.488	3.415	18.049	39.024	39.024	100.000	205	4.127	0.859
ครู คศ. 2	1.015	2.030	26.904	37.056	32.995	100.000	197	3.990	0.881
4. ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียน และความสามารถของผู้เรียน									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	15.122	44.878	37.561	100.000	205	4.166	0.805
ครู คศ. 2	0.000	3.061	27.041	40.306	29.592	100.000	196	3.964	0.831
5. ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียน และความสามารถของผู้เรียน									
ครู คศ. 3	1.463	1.951	19.512	45.366	31.707	100.000	205	4.039	0.851
ครู คศ. 2	0.510	6.633	26.020	38.776	28.061	100.000	196	3.872	0.917
6. ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้									
ครู คศ. 3	0.976	2.439	23.902	47.805	24.878	100.000	205	3.932	0.820
ครู คศ. 2	0.510	4.082	28.061	42.347	25.000	100.000	196	3.872	0.853

พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
ครู คศ. 3	0.488	2.439	21.951	35.610	39.512	100.000	205	4.112	0.864
ครู คศ. 2	0.000	6.091	19.289	38.071	36.548	100.000	197	4.051	0.896
8. จัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้ดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน									
ครู คศ. 3	1.463	3.902	27.805	40.976	25.854	100.000	205	3.859	0.899
ครู คศ. 2	1.015	5.076	30.457	42.132	21.320	100.000	197	3.777	0.875
9. ประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้									
ครู คศ. 3	0.976	0.976	15.122	41.951	40.976	100.000	205	4.210	0.804
ครู คศ. 2	1.015	3.046	20.305	41.624	34.010	100.000	197	4.046	0.871
10. ใช้เทคนิคและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	17.561	42.927	37.073	100.000	205	4.137	0.823
ครู คศ. 2	0.508	3.553	27.411	37.563	30.964	100.000	197	3.949	0.879
11. ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน									
ครู คศ. 3	1.463	1.463	21.463	45.854	29.756	100.000	205	4.010	0.840
ครู คศ. 2	0.000	6.599	25.381	38.579	29.442	100.000	197	3.909	0.899
12. ใช้ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
ครู คศ. 3	1.463	1.951	18.537	47.805	30.244	100.000	205	4.034	0.837
ครู คศ. 2	0.508	5.584	19.797	47.716	26.396	100.000	197	3.939	0.855
13. สอนเสริมความรู้ให้นักเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติ									
ครู คศ. 3	0.976	7.805	35.122	34.146	21.951	100.000	205	3.683	0.935
ครู คศ. 2	0.508	7.614	35.025	34.518	22.335	100.000	197	3.706	0.917

หมายเหตุ: ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	8. จัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้ดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
2. มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	9. ประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องและมีการปรับปรุงแผนการสอนอยู่เสมอ	10. ใช้เทคนิคและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน
4. ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียน และความสามารถของผู้เรียน	11. ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
5. ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียน และความสามารถของผู้เรียน	12. ใช้ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้	13. สอนเสริมความรู้ให้นักเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติ
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	

ภาพ 4.16 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามวิทยฐานะ

ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

การปฏิบัติงานของครูในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นขณะที่ครูกำลังทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะพบว่า ครูคศ. 3 ที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมีพฤติกรรมในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการดำเนินชีวิตมากที่สุด ($\bar{X} = 4.371$) รองลงมาได้แก่การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.341$) และมีพฤติกรรมขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในการจัด

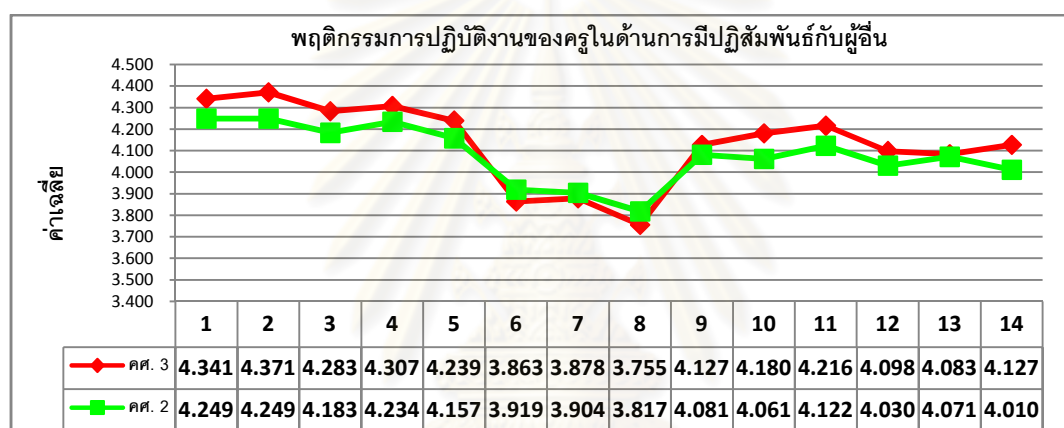
กิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.755$) สำหรับครู คศ. 2 ที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมีพฤติกรรมในด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันโดยมีพฤติกรรมการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการดำเนินชีวิตและการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.371$) รองลงมาได้แก่ทำความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของนักเรียน ($\bar{X} = 4.234$) และมีพฤติกรรมการขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.817$) และพบว่าส่วนใหญ่พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 และครู คศ. 2 ไม่ต่างกันมากนัก รายละเอียดดังตาราง 4.17 และภาพ 4.17

ตาราง 4.17 พฤติกรรมด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
1. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน									
ครู คศ. 3	0.976	0.488	13.171	34.146	51.220	100.000	205	4.341	0.799
ครู คศ. 2	0.000	3.553	16.751	30.964	48.731	100.000	197	4.249	0.860
2. ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการดำเนินชีวิต									
ครู คศ. 3	1.463	0.488	9.756	36.098	52.195	100.000	205	4.371	0.798
ครู คศ. 2	0.508	2.030	16.751	33.503	47.208	100.000	197	4.249	0.842
3. ใช้เหตุและผลในการตัดสินปัญหาของนักเรียน									
ครู คศ. 3	0.976	1.951	10.244	41.463	45.366	100.000	205	4.283	0.803
ครู คศ. 2	0.000	5.076	15.228	36.041	43.655	100.000	197	4.183	0.873
4. ทำความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของนักเรียน									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	10.732	39.512	47.317	100.000	205	4.307	0.797
ครู คศ. 2	1.015	1.523	18.274	31.472	47.716	100.000	197	4.234	0.873
5. รับฟังความคิดเห็น และเคารพสิทธิของนักเรียน									
ครู คศ. 3	1.463	1.463	11.220	43.415	42.439	100.000	205	4.239	0.820
ครู คศ. 2	0.000	6.599	16.244	31.980	45.178	100.000	197	4.157	0.926
6. ประสานงานกับครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกันเพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้									
ครู คศ. 3	0.000	6.341	22.439	49.756	21.463	100.000	205	3.863	0.823
ครู คศ. 2	1.523	6.091	23.350	37.056	31.980	100.000	197	3.919	0.965
7. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ กับครูที่สอนในรายวิชาเดียวกัน									
ครู คศ. 3	0.000	2.927	28.293	46.829	21.951	100.000	205	3.878	0.779
ครู คศ. 2	0.000	5.584	26.396	40.102	27.919	100.000	197	3.904	0.872
8. ขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้									
ครู คศ. 3	0.490	5.392	28.431	49.510	16.176	100.000	204	3.755	0.806
ครู คศ. 2	3.046	2.538	29.949	38.579	25.888	100.000	197	3.817	0.951
9. ให้ความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเมื่อต้องการความช่วยเหลือ									
ครู คศ. 3	0.488	2.927	18.049	40.488	38.049	100.000	205	4.127	0.842
ครู คศ. 2	0.508	5.584	16.244	40.609	37.056	100.000	197	4.081	0.894
10. ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ทางโรงเรียน									
ครู คศ. 3	0.488	2.439	17.073	38.537	41.463	100.000	205	4.180	0.835
ครู คศ. 2	1.015	5.076	17.766	39.086	37.056	100.000	197	4.061	0.918

พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
11. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน									
ครู คศ. 3	0.980	1.471	17.157	35.784	44.608	100.000	204	4.216	0.850
ครู คศ. 2	2.538	3.553	17.766	31.472	44.670	100.000	197	4.122	0.993
12. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือ เมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	20.976	40.000	36.585	100.000	205	4.098	0.846
ครู คศ. 2	4.061	2.030	19.797	35.025	39.086	100.000	197	4.030	1.020
13. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน									
ครู คศ. 3	0.976	2.927	19.024	40.976	36.098	100.000	205	4.083	0.868
ครู คศ. 2	0.508	5.584	19.289	35.533	39.086	100.000	197	4.071	0.923
14. ให้ข้อมูลของนักเรียนที่เป็นประโยชน์ กับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ									
ครู คศ. 3	1.951	0.976	17.561	41.463	38.049	100.000	205	4.127	0.871
ครู คศ. 2	0.000	6.599	20.305	38.579	34.518	100.000	197	4.010	0.903

หมายเหตุ: ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. มีความสัมพันธ์ดีกับนักเรียน
2. ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการดำเนินชีวิต
3. ใช้เหตุและผลในการตัดสินปัญหาของนักเรียน
4. ทำความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของนักเรียน
5. รับฟังความคิดเห็น และเคารพสิทธิของนักเรียน
6. ประสานงานกับผู้สอนในรายวิชาเดียวกันเพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้
7. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ กับครูที่สอนในรายวิชาเดียวกัน
8. ขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้
9. ให้ความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเมื่อต้องการความช่วยเหลือ
10. ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ทางโรงเรียน
11. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน
12. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือ เมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
13. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
14. ให้ข้อมูลของนักเรียนที่เป็นประโยชน์ กับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

ภาพ 4.17 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรปฏิบัติงานของครูในด้านกรมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำแนกตามวิทยฐานะ

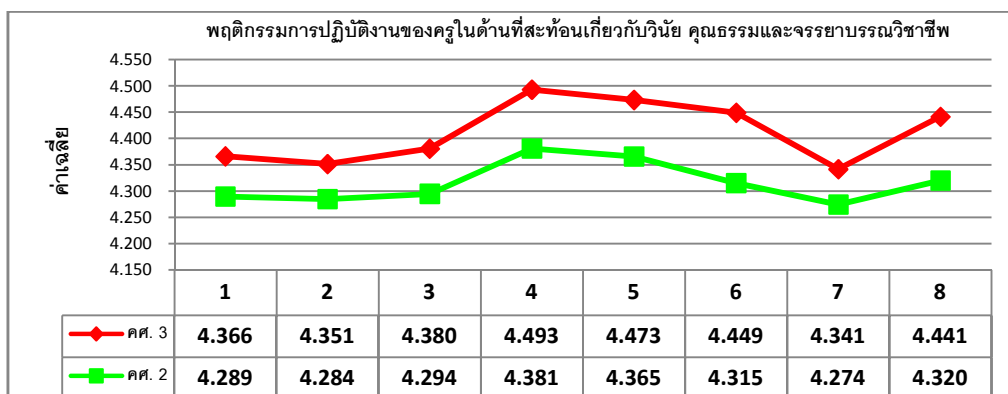
ด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

การปฏิบัติงานของครูในด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ขณะที่ครูกำลังทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะพบว่า ครูคศ. 3 ที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมกรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ของทางราชการมากที่สุด ($\bar{X} = 4.493$) รองลงมาได้แก่การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้อื่น รวมทั้งให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมอย่างทุ่มเทและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.473$) และมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.341$) สำหรับครูคศ. 2 ที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมีพฤติกรรมในด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและ

จรรยาบรรณวิชาชีพในทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันโดยมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษามลประโยชน์ของทางราชการมากที่สุด ($\bar{X} = 4.381$) รองลงมาได้แก่การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้อื่น รวมทั้งให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมอย่างทุ่มเทและสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.365$) และมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.274$) และพบว่าส่วนใหญ่พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 มีค่าสูงกว่าครู คศ. 2 โดยที่มีแนวโน้มพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน รายละเอียดดังตาราง 4.18 และภาพ 4.18

ตาราง 4.18 พฤติกรรมด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

พฤติกรรม	ระดับการปฏิบัติของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
1. ยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการและทางโรงเรียน									
ครู คศ. 3	0.976	1.951	13.171	27.317	56.585	100.000	205	4.366	0.856
ครู คศ. 2	0.000	5.584	13.198	27.919	53.299	100.000	197	4.289	0.899
2. มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมวินัย และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่น									
ครู คศ. 3	0.976	0.488	12.195	35.122	51.220	100.000	205	4.351	0.788
ครู คศ. 2	2.030	3.553	13.198	26.396	54.822	100.000	197	4.284	0.964
3. ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงต่อเวลา									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	9.268	35.122	53.171	100.000	205	4.380	0.793
ครู คศ. 2	0.508	4.569	13.706	27.411	53.807	100.000	197	4.294	0.906
4. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษามลประโยชน์ของทางราชการ									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	8.293	25.854	63.415	100.000	205	4.493	0.790
ครู คศ. 2	0.508	4.569	12.183	21.827	60.914	100.000	197	4.381	0.905
5. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้อื่น รวมทั้งให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมอย่างทุ่มเทและสม่ำเสมอ									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	8.293	27.805	61.463	100.000	205	4.473	0.789
ครู คศ. 2	0.000	6.091	11.168	22.843	59.898	100.000	197	4.365	0.908
6. มีความศรัทธา และปฏิบัติตามหลักทางศาสนา									
ครู คศ. 3	0.976	1.951	11.220	22.927	62.927	100.000	205	4.449	0.842
ครู คศ. 2	1.523	5.076	12.690	21.827	58.883	100.000	197	4.315	0.981
7. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	12.683	32.195	52.683	100.000	205	4.341	0.829
ครู คศ. 2	0.000	5.584	13.198	29.442	51.777	100.000	197	4.274	0.896
8. ปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน									
ครู คศ. 3	0.980	0.980	11.765	25.490	60.784	100.000	204	4.441	0.813
ครู คศ. 2	2.030	3.046	13.706	23.350	57.868	100.000	197	4.320	0.961

หมายเหตุ: ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. ยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการและทางโรงเรียน
2. มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมวินัย และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่น
3. ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงต่อเวลา
4. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ
5. มีน้ำใจเสียเพื่อเพื่อนร่วมงาน ร่วมทั้งให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมอย่างทุ่มเทและสม่ำเสมอ
6. มีความศรัทธา และปฏิบัติตามหลักทางศาสนา
7. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง
8. ปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน

ภาพ 4.18 ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) การการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ 3) ด้านที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามตัวแปรภูมิหลังได้แก่ ระดับวิทยฐานะ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรพหุนาม (one-Way MANOVA) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับวิทยฐานะ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้านจำแนกตามระดับวิทยฐานะพบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู ค.ศ. 3 มีค่าสูงกว่าครูค.ศ. 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน ระหว่างครูที่ใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะต่างกันพบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Box's M = 19.591 F = 3.238 df1 = 6 df2 = 1119777.784 p. = .003) แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้านไม่เท่ากัน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมแต่ Tabachnick and Fidell (2001) กล่าวว่าถ้ากลุ่มตัวอย่างมากกว่า 20 หน่วยขึ้นไปสามารถที่จะฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นนี้ได้

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Levene's Test พบว่าความแปรปรวนของข้อมูลพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานด้านที่ 1 เท่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์จาก Bartlett's test พบว่าความแปรปรวนของพฤติกรรมครูทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Likelihood =

0.000 Approx. Chi-Square = 1192.741 df = 5 p. = .000) ซึ่งแสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 3 ตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม รายละเอียดดังตาราง 4.19

ตาราง 4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับวิทยฐานะ

หลักเกณฑ์การประเมิน	N	พฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครู					
		การจัดการเรียนการสอน		การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น		ความมีวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	
		Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.
ครู คศ. 3	202	4.051	0.672	4.152	0.663	4.411	0.742
ครู คศ. 2	194	3.936	0.741	4.096	0.784	4.320	0.870
รวม	396	3.995	0.708	4.124	0.724	4.366	0.807

หมายเหตุ: Box's M = 19.591 F = 3.238 df1 = 6 df2 = 1119777.784 p. = .003

Levene's Test: ด้านที่ 1 F = 1.462 df1 = 1 df2 = 394 p.=.227, ด้านที่ 2 F = 6.605 df1 = 1 df2 = 394 p.=.011, ด้านที่ 3 F = 6.131 df1 = 1 df2 = 394 p.=.014

Bartlett's: Likelihood Ratio = .000 Approx. Chi-Square = 1192.741 df = 5 p. = .000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามพบว่าค่ากลางของพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับวิทยฐานะพบว่า มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าครูที่มีระดับวิทยฐานะต่างกัน ก็จะมีพฤติกรรมกาปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 4.20

ตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับวิทยฐานะ

	Value	F	Hypothesis df	Error df	p.
Pillai's Trace	0.012	1.540	3	392	0.204
Wilks' Lambda	0.988	1.540	3	392	0.204
Hotelling's Trace	0.012	1.540	3	392	0.204
Roy's Largest Root	0.012	1.540	3	392	0.204

5.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทมีค่าสูงกว่าครูที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน ระหว่างครูระดับการศึกษาต่างกันพบว่า

เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมกรปฏิบัติการทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Box's M = 9.147 F = 1.511 df1 = 6 df2 = 634804.270 p. = .170) แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมกรปฏิบัติการของครูทั้ง 3 ด้านเท่ากัน ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงของการวิเคราะห์

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Levene's Test พบว่าความแปรปรวนของข้อมูลเท่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์จาก Bartlett's test พบว่าความแปรปรวนของพฤติกรรมครูทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Likelihood = .000 Approx. Chi-Square = 1193.419 df = 5 p. = .000) ซึ่งแสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 3 ตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนามรายละเอียดดังตาราง 4.21

ตาราง 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรปฏิบัติการของครูจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	พฤติกรรมกรปฏิบัติการของครู					
		การจัดการเรียนการสอน		การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น		ความมีวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	
		Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.
ปริญญาตรี	248	3.946	0.740	4.101	0.773	4.343	0.860
ปริญญาโท	148	4.077	0.646	4.163	0.634	4.406	0.711
รวม	396	3.995	0.708	4.124	0.724	4.366	0.807

หมายเหตุ: Box's M = 9.147 F = 1.511 df1 = 6 df2 = 634804.270 p. = .170

Levene's Test: ด้านที่ 1 F = 1.362 df1 = 1 df2 = 394 p.=.244, ด้านที่ 2 F = 3.478 df1 = 2 df2 = 394 p.=.063, ด้านที่ 3 F = 3.885 df1 = 2 df2 = 394 p.=.049

Bartlett's: Likelihood Ratio = .000 Approx. Chi-Square = 1193.419 df = 5 p. = .000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามพบว่าค่ากลางของพฤติกรรมกรปฏิบัติการของครูทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาของครูพบว่า มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าระดับการศึกษาของครูที่ต่างกันไม่ทำให้ครูมีพฤติกรรมกรปฏิบัติการทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 4.22

ตาราง 4.22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของพฤติกรรมกรปฏิบัติการของครูจำแนกตามระดับการศึกษา

	Value	F	Hypothesis df	Error df	p.
Pillai's Trace	0.013	1.690	3	392	0.169
Wilks' Lambda	0.987	1.690	3	392	0.169
Hotelling's Trace	0.013	1.690	3	392	0.169
Roy's Largest Root	0.013	1.690	3	392	0.169

5.2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าสูงกว่าครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดกลาง และพบว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Box's M = 10.858 F = .880 df1 = 12 df2 = 20798.415 p. = .567) แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมไปตามข้อตกลงของการวิเคราะห์

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Levene's Test พบว่าความแปรปรวนของข้อมูลเท่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์จาก Bartlett's test พบว่าความแปรปรวนของพฤติกรรมครูทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Likelihood = .000 Approx. Chi-Square = 1189.261 df = 5 p. = .000) ซึ่งแสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 3 ตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นรายละเอียดดังตาราง 4.23

ตาราง 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	N	พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู					
		การจัดการเรียนการสอน		การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น		ความมีวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	
		Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.
ขนาดกลาง	26	3.837	0.697	4.105	0.681	4.356	0.753
ขนาดใหญ่	124	4.092	0.678	4.205	0.700	4.438	0.781
ขนาดใหญ่พิเศษ	246	3.962	0.721	4.086	0.740	4.332	0.827
รวม	396	3.995	0.708	4.124	0.724	4.366	0.807

หมายเหตุ: Box's M = 10.858 F = .880 df1 = 12 df2 = 20798.415 p. = .567

Levene's Test: ด้านที่ 1 F = .438 df1 = 2 df2 = 393 p.=.646, ด้านที่ 2 F = .290 df1 = 2 df2 = 393 p.=.748,

ด้านที่ 3 F = .769 df1 = 2 df2 = 393 p.=.464

Bartlett's: Likelihood Ratio = .000 Approx. Chi-Square = 1189.261 df = 5 p. = .000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามพบว่าค่ากลางของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ครูสังกัดพบว่า มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันรายละเอียดดังตาราง 4.24

ตาราง 4.24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

	Value	F	Hypothesis df	Error df	p.
Pillai's Trace	0.018	1.215	6	784	0.296
Wilks' Lambda	0.982	1.214	6	782	0.297
Hotelling's Trace	0.019	1.213	6	780	0.297
Roy's Largest Root	0.014	1.892	3	392	0.130

ตอนที่ 6 ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

การวิเคราะห์ และเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษแบ่งเป็นสองด้านได้แก่ ด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของครู และด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ผลที่เกิดขึ้นทั้งสองส่วนนี้เป็นผลมาจากพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยนี้วิเคราะห์ และเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูจำแนกตามระดับวิทยฐานะของครู ระดับการศึกษา และลักษณะของโรงเรียน ต่างกัน ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

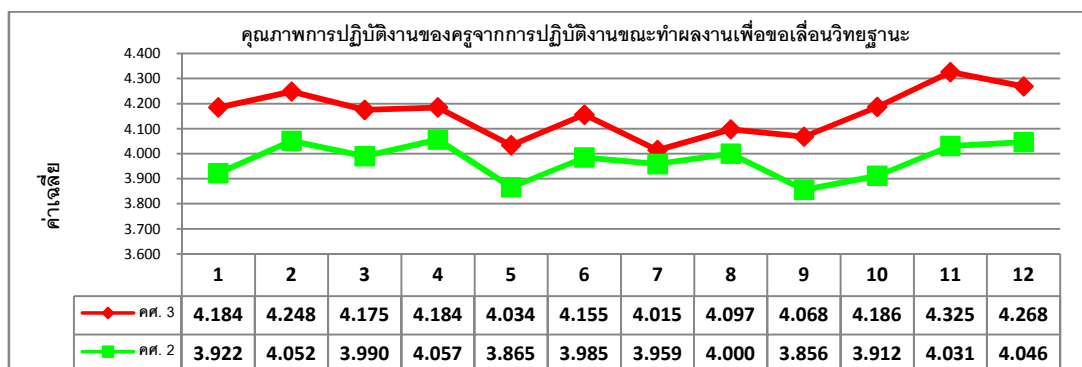
6.1 ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะด้านต่าง ๆ

ด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของครู

คุณภาพการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะพบว่า ครู คศ. 3 มีคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการที่ครูมีความรักและศรัทธาวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.325$) รองลงมาได้แก่การปฏิบัติตามระเบียบวินัย และเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.268$) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.248$) และมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อนำมาใช้คู่กับการประเมินผลการเรียนรู้น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.015$) สำหรับครู คศ. 2 มีคุณภาพการปฏิบัติงานในทุกข้อคำถามในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องของการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.057$) รองลงมาได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.052$) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่องของการได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.856$) และพบว่าส่วนใหญ่คุณภาพการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 มีคุณภาพการปฏิบัติงานสูงกว่าครู คศ. 2 รายละเอียดดังตาราง 4.25 และภาพ 4.19

ตาราง 4.25 คุณภาพการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
1. การจัดการเรียนการสอนของท่านมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	11.650	51.456	34.951	100.000	206	4.184	0.749
ครู คศ. 2	1.554	6.218	17.098	48.705	26.425	100.000	193	3.922	0.907
2. การจัดการเรียนการสอนของท่านช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	9.223	50.000	38.835	100.000	206	4.248	0.740
ครู คศ. 2	2.062	4.639	13.402	45.876	34.021	100.000	194	4.052	0.920
3. การจัดการเรียนการสอนของท่านดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	11.165	53.398	33.495	100.000	206	4.175	0.738
ครู คศ. 2	1.031	5.670	14.948	50.000	28.351	100.000	194	3.990	0.870
4. ท่านใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.485	12.136	51.942	34.466	100.000	206	4.184	0.736
ครู คศ. 2	1.546	2.062	18.557	44.845	32.990	100.000	194	4.057	0.859
5. ท่านใช้เวลาส่วนใหญ่ในการวางแผนจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.485	20.874	49.515	28.155	100.000	206	4.034	0.774
ครู คศ. 2	1.554	3.109	23.316	51.295	20.725	100.000	193	3.865	0.831
6. ท่านให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.485	14.078	50.971	33.495	100.000	206	4.155	0.749
ครู คศ. 2	3.093	2.577	15.979	49.485	28.866	100.000	194	3.985	0.913
7. มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	17.961	55.825	24.272	100.000	206	4.015	0.742
ครู คศ. 2	1.546	4.639	20.103	43.814	29.897	100.000	194	3.959	0.910
8. ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	1.456	15.534	50.971	31.068	100.000	206	4.097	0.778
ครู คศ. 2	1.546	4.639	21.134	37.629	35.052	100.000	194	4.000	0.944
9. ท่านได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	17.961	50.485	29.612	100.000	206	4.068	0.775
ครู คศ. 2	2.062	2.062	28.351	43.299	24.227	100.000	194	3.856	0.881
10. ท่านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.980	1.961	8.824	53.922	34.314	100.000	204	4.186	0.752
ครู คศ. 2	2.577	4.124	20.103	45.876	27.320	100.000	194	3.912	0.932
11. ท่านรักและศรัทธาวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	1.456	1.456	7.767	41.748	47.573	100.000	206	4.325	0.800
ครู คศ. 2	3.608	4.124	15.464	39.175	37.629	100.000	194	4.031	1.012
12. ท่านปฏิบัติตามระเบียบ วินัย และเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	1.463	0.976	12.195	40.000	45.366	100.000	205	4.268	0.823
ครู คศ. 2	1.546	5.670	16.495	39.175	37.113	100.000	194	4.046	0.951

หมายเหตุ: หมายเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของทำนบประสิทธิ์ภาพมากยิ่งขึ้น 2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น 4. ท่านใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียน 5. ท่านใช้เวลาส่วนใหญ่ในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น 6. ท่านให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น	7. มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ 8. ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น 9. ท่านได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น 10. ท่านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น 11. ท่านรักและศรัทธาวีรชาติครูมากยิ่งขึ้น 12. ท่านปฏิบัติงานระเบียบ วินัย และเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมมากยิ่งขึ้น

ภาพ 4.19 ค่าเฉลี่ยคุณภาพการปฏิบัติงานของครูจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

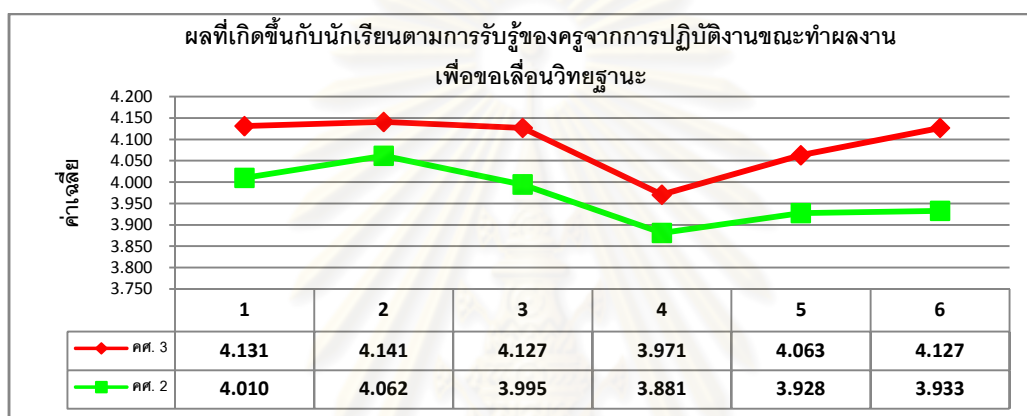
ด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ขณะที่ครูกำลังทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะพบว่า ครูคศ. 3 มีผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ในทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องนักเรียนมีทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.141$) รองลงมาได้แก่นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.131$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่องนักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.971$) สำหรับครูคศ. 2 มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ในทุกข้อคำถามในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องของการที่นักเรียนมีทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.062$) รองลงมาได้แก่นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.010$) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่องของการที่นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.881$) และพบว่าส่วนใหญ่ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู คศ. 3 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู คศ. 2 รายละเอียดดังตาราง 4.26 และภาพ 4.20

ตาราง 4.26 ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู ขณะที่ครูทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
1. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	13.107	53.883	31.068	100.000	206	4.131	0.744
ครู คศ. 2	1.031	3.608	20.103	43.814	31.443	100.000	194	4.010	0.870
2. นักเรียนมีทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	15.049	49.029	33.981	100.000	206	4.141	0.774
ครู คศ. 2	1.031	2.577	17.010	47.938	31.443	100.000	194	4.062	0.825
3. นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.976	1.463	16.098	46.829	34.634	100.000	205	4.127	0.800
ครู คศ. 2	1.031	3.093	21.649	43.814	30.412	100.000	194	3.995	0.861

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)					รวม	N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
4. นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.971	0.971	21.359	53.398	23.301	100.000	206	3.971	0.758
ครู คศ. 2	1.031	4.124	25.773	43.814	25.258	100.000	194	3.881	0.871
5. นักเรียนมีเจตคติในการเรียนมากยิ่งขึ้น									
ครู คศ. 3	0.485	1.456	19.417	48.544	30.097	100.000	206	4.063	0.772
ครู คศ. 2	1.546	2.577	24.227	44.845	26.804	100.000	194	3.928	0.867
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น									
ครู คศ. 3	0.976	0.976	14.634	51.220	32.195	100.000	205	4.127	0.763
ครู คศ. 2	2.062	2.062	24.742	42.784	28.351	100.000	194	3.933	0.894

หมายเหตุ: ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น
2. นักเรียนมีทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น
3. นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น
4. นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น
5. นักเรียนมีเจตคติในการเรียนมากยิ่งขึ้น
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

ภาพ 4.20 ค่าเฉลี่ยผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครูจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

6.2 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรปฏิบัติงานของครู ทั้ง 2 ด้านได้แก่ ด้านคุณภาพการปฏิบัติงานของครู และด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครูจำแนกตามตัวแปรภูมิหลังได้แก่ ระดับวิทยฐานะของครู ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของตัวแปรพหุนาม (one-Way MANOVA) ผลการวิจัยมีดังนี้

6.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับวิทยฐานะของครู

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านจำแนกตามระดับวิทยฐานะของครู พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู คศ. 3 มีค่าสูงกว่าครู คศ. 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลที่

เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้าน ระหว่างครูที่ระดับวิทยฐานะต่างกันพบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้ง 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Box's M = 14.894 F = 4.937 df1 = 3 df2 = 29477769 p. = .002) แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านไม่เท่ากัน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมแต่ Tabachnick and Fidell (2001) กล่าวว่าถ้ากลุ่มตัวอย่างมากกว่า 20 หน่วยขึ้นไปสามารถที่จะฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นนี้ได้

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Levene's Test พบว่าความแปรปรวนของข้อมูลคุณภาพการปฏิบัติงานของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์จาก Bartlett's test พบว่าความแปรปรวนของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Likelihood = .000 Approx. Chi-Square = 626.478 df = 2 p. = .000) ซึ่งแสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม รายละเอียดดังตาราง 4.27

ตาราง 4.27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามระดับวิทยฐานะของครู

หลักเกณฑ์การประเมิน	N	ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู			
		คุณภาพการปฏิบัติงานของครู		ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	
		Mean	SD.	Mean	SD.
ครู คศ. 3	201	4.167	0.635	4.101	0.705
ครู คศ. 2	192	3.974	0.805	3.967	0.810
รวม	393	4.073	0.729	4.036	0.760

หมายเหตุ: Box's M = 14.894 F = 4.937 df1 = 3 df2 = 29477769 p. = .002

Levene's Test: ด้านที่ 1 F = 8.426 df1 = 1 df2 = 391 p.=.004, ด้านที่ 2 F = 3.354 df1 = 1 df2 = 391 p.=.068

Bartlett's: Likelihood Ratio = .000 Approx. Chi-Square = 626.478 df = 2 p. = .000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามพบว่าค่ากลางของคุณภาพการปฏิบัติงานของครู มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่แล้วพบว่าคุณภาพการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 สูงกว่าครู คศ. 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การปฏิบัติงานของครูที่มีระดับวิทยฐานะต่างกันส่งผลให้ครูมีคุณภาพการปฏิบัติงานต่างกันด้วย รายละเอียดดังตาราง 4.28

ตาราง 4.28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู
จำแนกตามระดับวิทยฐานะของครู

	Value	F	Hypothesis df	Error df	p.
Pillai's Trace	0.022	4.392	2	390	0.013
Wilks' Lambda	0.978	4.392	2	390	0.013
Hotelling's Trace	0.023	4.392	2	390	0.013
Roy's Largest Root	0.023	4.392	2	390	0.013

Tests of Between-Subjects Effects							
Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	ผลการเปรียบเทียบ รายคู่
ระดับวิทยฐานะของครู	คุณภาพการปฏิบัติงานของครู	3.647	1	3.647	6.976	0.009	คศ. 3 > คศ. 2
	ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	1.767	1	1.767	3.076	0.080	
Error	คุณภาพการปฏิบัติงานของครู	204.411	391	0.523			
	ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	224.623	391	0.574			
Corrected Total	คุณภาพการปฏิบัติงานของครู	208.058	392				
	ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	226.390	392				

6.2.2 การวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทมีค่าสูงกว่าครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้าน ระหว่างครูที่มีการศึกษาต่างกันพบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้ง 2 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Box's M = 14.191 F = 4.702 df1 = 3 df2 = 3826373.449 p. = .003) แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านไม่เท่ากัน ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นที่ว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมแต่

Tabachnick and Fidell (2001) กล่าวว่าถ้ากลุ่มตัวอย่างมากกว่า 20 หน่วยขึ้นไปสามารถที่จะฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นนี้ได้

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Levene's Test พบว่าความแปรปรวนของข้อมูลคุณภาพการปฏิบัติงานของครูไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์จาก Bartlett's test พบว่าความแปรปรวนของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Likelihood = .000 Approx. Chi-Square = 627.730 df = 2 p. = .000) ซึ่งแสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม รายละเอียดดังตาราง 4.29

ตาราง 4.29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามระดับการศึกษาของครู

ระดับการศึกษา	N	ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู			
		คุณภาพการปฏิบัติงานของครู		ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	
		Mean	SD.	Mean	SD.
ปริญญาตรี	244	4.063	0.790	4.032	0.830
ปริญญาโท	149	4.088	0.618	4.041	0.631
รวม	393	4.073	0.729	4.036	0.760

หมายเหตุ: Box's M = 14.191 F = 4.702 df1 = 3 df2 = 3826373.449 p. = .003

Levene's Test: ด้านที่ 1 F = 2.642 df1 = 1 df2 = 391 p.=.105, ด้านที่ 2 F = 5.811 df1 = 1 df2 = 391 p.=.016

Bartlett's: Likelihood Ratio = .000 Approx. Chi-Square = 627.730 df = 2 p. = .000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามพบว่าค่ากลางของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาของครูพบว่า มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการปฏิบัติงานของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันทำให้ครูมีผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานเหมือนกัน รายละเอียดดังตาราง 4.30

ตาราง 4.30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามระดับการศึกษาของครู

	Value	F	Hypothesis df	Error df	p.
Pillai's Trace	0.001	0.140	2	390	0.869
Wilks' Lambda	0.999	0.140	2	390	0.869
Hotelling's Trace	0.001	0.140	2	390	0.869
Roy's Largest Root	0.001	0.140	2	390	0.869

6.2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ค่าเฉลี่ยของคุณภาพการปฏิบัติงานของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าสูงที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีค่าสูงที่สุด ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้าน ระหว่างครูสังกัดในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันพบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Box's M = 10.825 F = 1.772 df1 = 6 df2 = 37141.308 p. = .100) แสดงว่าเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านเท่ากัน ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์

ผลการตรวจสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Levene's Test พบว่าความแปรปรวนของข้อมูลผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์จาก Bartlett's test พบว่าความแปรปรวนของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Likelihood = .000 Approx. Chi-Square = 628.400 df = 2 p. = .000) ซึ่งแสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม รายละเอียดดังตาราง 4.31

ตาราง 4.31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	N	ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู			
		คุณภาพการปฏิบัติงานของครู		ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู	
		Mean	SD.	Mean	SD.
ขนาดกลาง	27	3.994	0.634	3.883	0.690
ขนาดใหญ่	122	4.104	0.725	4.034	0.783
ขนาดใหญ่พิเศษ	244	4.066	0.742	4.053	0.757
รวม	393	4.073	0.729	4.036	0.760

หมายเหตุ: Box's M = 10.825 F = 1.772 df1 = 6 df2 = 37141.308 p. = .100

Levene's Test: ด้านที่ 1 F = 0.674 df1 = 2 df2 = 390 p.=.510, ด้านที่ 2 F = 0.145 df1 = 2 df2 = 390 p.=.865

Bartlett's: Likelihood Ratio = .000 Approx. Chi-Square = 628.400 df = 2 p. = .000

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามพบว่าค่ากลางของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู 2 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า มีค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งแสดงว่าการปฏิบัติงานของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันทำให้ครูมีผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเหมือนกันรายละเอียดดังตาราง 4.32

ตาราง 4.32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

	Value	F	Hypothesis df	Error df	p.
Pillai's Trace	0.011	1.064	4	780	0.373
Wilks' Lambda	0.989	1.063	4	778	0.374
Hotelling's Trace	0.011	1.062	4	776	0.374
Roy's Largest Root	0.010	1.855	2	390	0.158

สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยในส่วนที่ 2

ประเด็นวิจัย	สาระสำคัญ
การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ	<ul style="list-style-type: none"> การรับรู้สาระหลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมและแบบใหม่ของครูพบว่า มีการรับรู้ที่ถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีการรับรู้หลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมสูงกว่าหลักเกณฑ์แบบใหม่ เมื่อจำแนกตามภูมิภาค หลังพบว่าการรับรู้สาระของหลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมและแบบใหม่ไม่มีความแตกต่างกัน ความยากของหลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมและแบบใหม่ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และความยากของทั้งสองหลักเกณฑ์ในการนำไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามภูมิภาค หลังพบว่าความยากของทั้งสองหลักเกณฑ์ในการนำไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้มากที่สุดคือ การเผยแพร่ข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาเช่น การจัดอบรมชี้แจงโดยเจ้าหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาให้กับครูโดยตรง และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๔ แบบใหม่ที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้มากที่สุดคือการเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต
พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ	<ul style="list-style-type: none"> พฤติกรรมการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้ง 3 ด้านได้แก่ (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ (3) ด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านแล้วพบว่า การปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้งสองระดับวิทยฐานะไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคหลังพบว่า ครูที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน
ผลที่ตามมาจากการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ	<ul style="list-style-type: none"> ผลที่ตามมาจากการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้ง 2 ด้านคือ คุณภาพการปฏิบัติงานของครู และผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นของนักเรียนตามการรับรู้ของครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ในมุมมองของครูพบว่า คุณภาพการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 สูงกว่าครู คศ. 2 และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคหลังพบว่า ครูที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันจะมีผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ผลการวิจัยในส่วนนี้แบ่งเป็น 3 ตอนย่อยได้แก่ (1) ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ (2) องค์ประกอบของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ และ (3) แนวคิด แนวปฏิบัติของหลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๔

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์๔และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

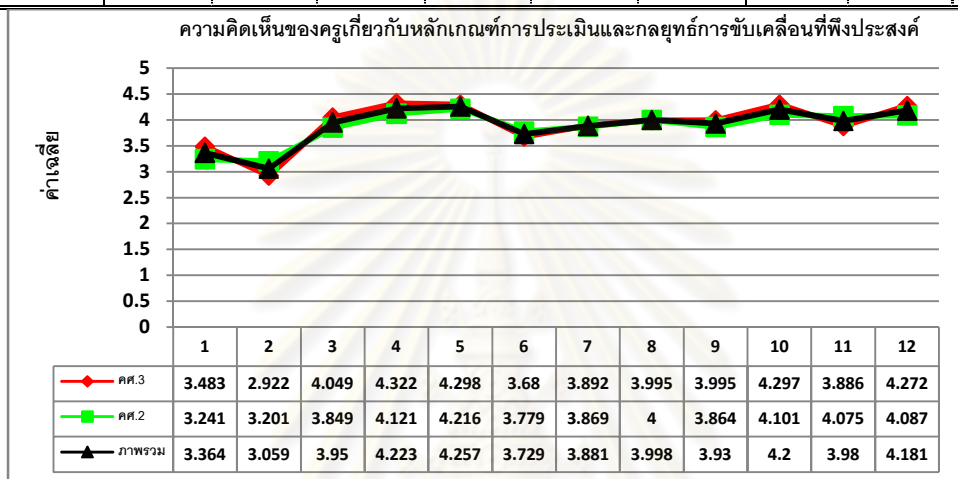
การจากสำรวจความคิดเห็นของครูจำนวน 409 คน แบ่งเป็นครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ 201 คนและครูชำนาญการพิเศษจำนวน 208 คน เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า ครูมีความคิดเห็นในระดับมากในเรื่องที่ทางผู้เกี่ยวข้องควรจัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านให้แก่ครู ($\bar{X} = 4.257$) และควรเน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู ($\bar{X} = 4.223$) ควรให้คณะกรรมการให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำงานทางวิชาการของครูที่ขอรับการประเมิน ($\bar{X} = 4.200$) เป็นต้น และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางในเรื่องของการจำกัดความสามารถของครูที่สามารถขอรับการประเมินได้ว่าต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ ($\bar{X} = 3.364$) และการประเมินที่ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ($\bar{X} = 3.059$)

สำหรับความคิดเห็นของครู คศ. 2 พบว่าครูมีความคิดเห็นในระดับมากเกี่ยวกับควรจัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านให้แก่ครู ($\bar{X} = 4.121$) และควรกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.087$) ครู คศ. 3 มีความคิดเห็นในระดับมากในเรื่องของการให้คณะกรรมการการประเมินสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดเวลาขณะที่ครูทำผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.297$) รวมทั้งควรให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีกรให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย ($\bar{X} = 4.075$) และมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับครู คศ. 2 ในเรื่องควรจัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านให้แก่ครู ($\bar{X} = 4.322$) รายละเอียดดังตาราง 4.33 และภาพ 4.21

ตาราง 4.33 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
1. ผู้ที่สามารถขอรับการประเมินได้จะต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ									
ครู คศ.3	9.756	8.293	29.268	29.268	23.415	100.000	205	3.483	1.215
ครู คศ.2	15.075	16.583	23.116	19.598	25.628	100.000	199	3.241	1.393
ภาพรวม	12.376	12.376	26.238	24.505	24.505	100.000	404	3.364	1.310
2. ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ									
ครู คศ.3	22.439	10.732	30.732	24.390	11.707	100.000	205	2.922	1.311
ครู คศ.2	9.548	15.578	34.673	25.628	14.573	100.000	199	3.201	1.159
ภาพรวม	16.089	13.119	32.673	25.000	13.119	100.000	404	3.059	1.245
3. ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด									
ครู คศ.3	0.980	3.922	21.078	37.255	36.765	100.000	204	4.049	0.908
ครู คศ.2	0.503	9.045	23.116	39.698	27.638	100.000	199	3.849	0.947
ภาพรวม	0.744	6.452	22.084	38.462	32.258	100.000	403	3.950	0.932
4. เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู									
ครู คศ.3	0.488	1.951	14.634	30.732	52.195	100.000	205	4.322	0.831
ครู คศ.2	0.503	4.020	19.598	34.673	41.206	100.000	199	4.121	0.896
ภาพรวม	0.495	2.970	17.079	32.673	46.782	100.000	404	4.223	0.868
5. จัดให้มีหน่วยงานที่ให้บริการ และนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู									
ครู คศ.3	0.976	2.927	15.122	27.317	53.659	100.000	205	4.298	0.899
ครู คศ.2	2.010	3.518	13.568	32.663	48.241	100.000	199	4.216	0.947
ภาพรวม	1.485	3.218	14.356	29.950	50.990	100.000	404	4.257	0.923
6. ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ									
ครู คศ.3	10.837	2.463	24.631	32.020	30.049	100.000	203	3.680	1.235
ครู คศ.2	4.523	7.035	26.131	30.653	31.658	100.000	199	3.779	1.106
ภาพรวม	7.711	4.726	25.373	31.343	30.846	100.000	402	3.729	1.173
7. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ									
ครู คศ.3	2.463	3.941	21.675	45.813	26.108	100.000	203	3.892	0.922
ครู คศ.2	0.503	7.035	29.146	31.658	31.658	100.000	199	3.869	0.960
ภาพรวม	1.493	5.473	25.373	38.806	28.856	100.000	402	3.881	0.940
8. ลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูทำให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน									
ครู คศ.3	1.970	0.985	25.616	38.424	33.005	100.000	203	3.995	0.898
ครู คศ.2	1.005	4.523	27.638	27.136	39.698	100.000	199	4.000	0.974
ภาพรวม	1.493	2.736	26.617	32.836	36.318	100.000	402	3.998	0.936
9. มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำผลงาน จนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด									
ครู คศ.3	0.985	2.956	23.153	41.379	31.527	100.000	203	3.995	0.870
ครู คศ.2	2.513	4.020	31.156	29.146	33.166	100.000	199	3.864	1.008
ภาพรวม	1.741	3.483	27.114	35.323	32.338	100.000	402	3.930	0.942
10. คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำผลงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน									
ครู คศ.3	0.495	0.495	16.832	33.168	49.010	100.000	202	4.297	0.799
ครู คศ.2	1.005	4.020	17.085	39.698	38.191	100.000	199	4.101	0.893
ภาพรวม	0.748	2.244	16.958	36.409	43.641	100.000	401	4.200	0.852

ข้อความ	ระดับความคิดเห็นของครู (ร้อยละ)						N	Mean	SD.
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม			
11. ให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ช้คำถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีกรให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย									
ครู คศ.3	0.990	3.465	30.198	36.634	28.713	100.000	202	3.886	0.899
ครู คศ.2	1.508	3.015	20.101	37.186	38.191	100.000	199	4.075	0.915
ภาพรวม	1.247	3.242	25.187	36.908	33.416	100.000	401	3.980	0.911
12. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน									
ครู คศ.3	0.000	0.990	17.822	34.158	47.030	100.000	202	4.272	0.786
ครู คศ.2	1.531	5.102	16.327	37.245	39.796	100.000	196	4.087	0.949
ภาพรวม	0.754	3.015	17.085	35.678	43.467	100.000	398	4.181	0.874

หมายเหตุ: ตัวเลขต่าง ๆ หมายถึง

1. ผู้ที่สมัครขอรับการประเมินได้จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ
2. ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ
3. ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด
4. เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู
5. จัดให้มีหน่วยงานที่ให้บริการ และนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู
6. ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเขียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ
7. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเขียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ
8. ลดความสำคัญของการทำงานวิชาการ โดยเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูมีทำให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน
9. มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำงาน จนกระทั่งทำงานวิชาการสิ้นสุด
10. คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน
11. ให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ช้คำถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีกรให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย
12. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน

ภาพที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของครูจำนวน 409 คนไปวิเคราะห์เพื่อสำรวจองค์ประกอบของความคิดเห็นครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ โดยจะนำเสนอผลการวิจัยแบ่งเป็น การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ 12 ตัวแปร และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.34

ตาราง 4.34 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์	ความหมาย
DES_1	ผู้ที่สามารถขอรับการประเมินได้จะต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ
DES_2	ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ
DES_3	ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด
DES_4	เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู
DES_5	จัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู
DES_6	ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ
DES_7	นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ
DES_8	ลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูทำให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน
DES_9	มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำผลงาน จนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด
DES_10	คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำผลงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน
DES_11	ให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีการให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย
DES_12	กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน
DES_A	หลักเกณฑ์และวิธีการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์
DES_B	วิธีการประเมินที่พึงประสงค์
DES_C	วิธีการประเมินรูปแบบพิเศษ

2.1 ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 409 คนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็น อยู่ระหว่าง 3.059 - 4.257 และการกระจายของทุกตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.852 - 1.310 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจำนวน 12 ตัวแปร คือ DES_1 – DES_12 พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.076 - 0.739 และส่วนใหญ่ค่าสหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ DES_10 (คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำผลงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน) และ DES_12 (กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน) มีค่าเท่ากับ 0.739 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และคู่ที่มีระดับนัยสำคัญและมีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ DES_2 (ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ) และ DES_4 (เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู) มีค่าเท่ากับ 0.098

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์หองค์ประกอบด้วยสถิติ Kaiser – Meyer – Olkin พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.874 ซึ่งแสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมเพียงพอในการนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และการทดสอบความเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ด้วยสถิติ Bartlett's Test พบว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์แตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้ รายละเอียดดังตาราง 4.35

ตาราง 4.35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสถิติทดสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของหลักเกณฑ์การประเมินและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

	DES_1	DES_2	DES_3	DES_4	DES_5	DES_6	DES_7	DES_8	DES_9	DES_10	DES_11	DES_12
DES_1	1.000											
DES_2	0.461**	1.000										
DES_3	0.432**	0.359**	1.000									
DES_4	0.195**	0.098**	0.542**	1.000								
DES_5	0.113**	0.108**	0.382**	0.684**	1.000							
DES_6	0.263**	0.464**	0.290**	0.184**	0.180**	1.000						
DES_7	0.249**	0.291**	0.474**	0.389**	0.391**	0.633**	1.000					
DES_8	0.143**	0.270**	0.339**	0.396**	0.344**	0.686**	0.660**	1.000				
DES_9	0.242**	0.211**	0.456**	0.509**	0.496**	0.497**	0.630**	0.588**	1.000			
DES_10	0.115**	0.066	0.498**	0.633**	0.619**	0.329**	0.560**	0.524**	0.662**	1.000		
DES_11	0.152**	0.228**	0.298**	0.422**	0.454**	0.517**	0.511**	0.534**	0.619**	0.599**	1.000	
DES_12	0.076	0.011	0.421**	0.586**	0.559**	0.236**	0.486**	0.488**	0.559**	0.739**	0.637**	1.000
Mean	3.364	3.059	3.950	4.223	4.257	3.729	3.881	3.998	3.930	4.200	3.980	4.181
SD.	1.310	1.245	0.932	0.868	0.923	1.173	0.940	0.936	0.942	0.852	0.911	0.874
N	409	409	409	409	409	409	409	409	409	409	409	409

หมายเหตุ: K-M-O = .874, Bartlett's Test Approx. Chi-Square = 2751.922, df = 66 p. = .000

หมายเหตุ: ** = p < .01

2.1 องค์ประกอบของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีหมุนแกนแบบ varimax พบว่าตัวแปรทั้งหมด 12 ตัว สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบได้ 12 องค์ประกอบแต่มีเพียง 3 องค์ประกอบที่มีค่าความผันแปรของตัวแปร (eigen value) ทั้งหมดมากกว่า 1 และทั้ง 3 องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 72.092 รายละเอียดดังตารางที่ 4.36

องค์ประกอบที่ 1 หลักเกณฑ์และวิธีการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 1 พบว่ามีตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวที่น้ำหนักองค์ประกอบมีค่ามากกว่า 0.300 ประกอบด้วยตัวแปร DES_4 (เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู)

DES_5 (จัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะใน
 ทุกๆ ด้านแก่ครู) DES_10 (คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำงาน
 ทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน) DES_12 (กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของ
 คณะกรรมการให้ชัดเจน) และ DES_3 (ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณ
 วิชาชีพมากที่สุด) จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 1 ตามความสัมพันธ์ของ
 ตัวแปรทั้ง 5 ตัว โดยได้กำหนดชื่อขององค์ประกอบที่ 1 ว่าหลักเกณฑ์และวิธีการขับเคลื่อนที่พึง
 ประสงค์ และองค์ประกอบที่ 1 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 30.434

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการประเมินที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 2 พบว่ามีตัวแปรทั้งสิ้น 5 ตัวแปรเช่นเดียวกับองค์ประกอบที่ 1 ที่น้ำหนัก
 องค์ประกอบมีค่ามากกว่า 0.300 ประกอบด้วย DES_6 (ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การ
 สังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการ
 ประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ) DES_8 (ลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้น
 ที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูทำให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน) DES_11 (ให้ผู้
 ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ซักถาม
 ข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีกาให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย) DES_7 (นำข้อมูล
 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเรียน เพื่อนร่วมงาน
 ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ) และ DES_9 (มีการ
 ประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำงาน จนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด) จาก
 ตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว ผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบที่ 2 ตามความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 5 ตัว โดยได้
 กำหนดชื่อขององค์ประกอบที่ 2 ว่าวิธีการประเมินที่พึงประสงค์ และองค์ประกอบที่ 2 สามารถ
 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 26.272

องค์ประกอบที่ 3 วิธีการประเมินรูปแบบพิเศษ

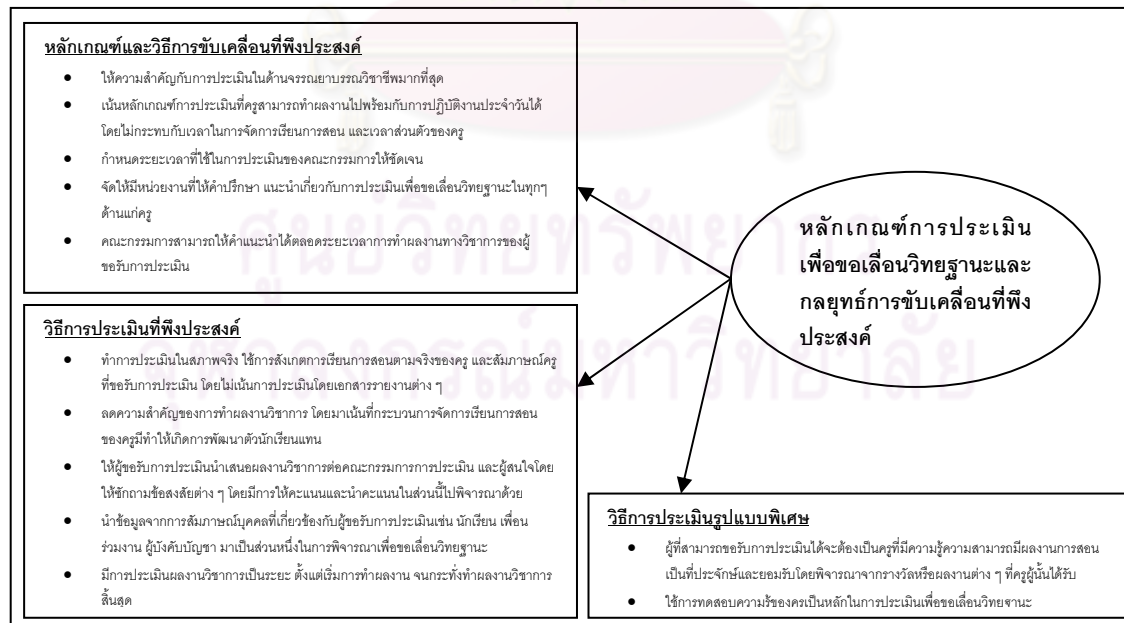
องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 2 ตัวแปรที่น้ำหนักองค์ประกอบมีค่ามากกว่า
 0.300 ประกอบด้วย DES_1 (ผู้ที่สามารถขอรับการประเมินได้จะต้องเป็นครูที่มีความรู้
 ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง
 ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ) และ DES_2 (ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อน
 วิทยฐานะ) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดชื่อองค์ประกอบนี้ว่า วิธีการประเมินรูปแบบพิเศษ ซึ่งองค์ประกอบ
 ที่ 3 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 15.387

ตาราง 4.36 น้ำหนักและสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบหมุนแกนด้วยวิธี varimax

ตัวแปร	องค์ประกอบที่ 1		องค์ประกอบที่ 2		องค์ประกอบที่ 3	
	น.น. องค์ประกอบ	ส.ป.ส. องค์ประกอบ	น.น. องค์ประกอบ	ส.ป.ส. องค์ประกอบ	น.น. องค์ประกอบ	ส.ป.ส. องค์ประกอบ
DES_4	0.843	0.314	-	-	-	-
DES_5	0.800	0.290	-	-	-	-
DES_10	0.791	0.224	-	-	-	-
DES_12	0.773	0.230	-	-	-	-
DES_3	0.561	0.182	-	-	-	-
DES_6	-	-	0.869	0.402	-	-
DES_8	-	-	0.814	0.338	-	-
DES_7	-	-	0.722	0.248	-	-
DES_11	-	-	0.643	0.216	-	-
DES_9	-	-	0.594	0.148	-	-
DES_1	-	-	-	-	0.840	0.525
DES_2	-	-	-	-	0.753	0.425
Eigenvalues	3.652		3.153		1.846	
% of Variance	30.434		26.272		15.387	
Cumulative %	30.434		56.705		72.092	

องค์ประกอบหลักเกณฑ์ ๓ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจข้างต้นผู้วิจัยได้สร้างเป็นภาพหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

ภาพ 4.22 องค์ประกอบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

หลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ และที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้นพบว่ามีความแตกต่างกับหลักเกณฑ์การประเมินและกลยุทธการขับเคลื่อนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันคือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าการประเมินควรจะเน้นในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด ซึ่งการประเมินในปัจจุบันความสำคัญยังไม่ได้อยู่ในส่วนนี้ ควรใช้การประเมินผู้ขอรับการประเมินตามสภาพจริงเช่น ให้คณะกรรมการลงมาสังเกตวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งตัวผู้ประเมินด้วยเพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปประกอบการพิจารณา ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้ในปัจจุบันจะใช้การประเมินจากเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ เป็นหลัก ในส่วนของผลงานวิชาการควรจัดให้มีการประเมินเป็นระยะเพื่อที่ผู้ประเมินจะได้ทราบข้อบกพร่องของตนเองและแก้ไขผลงานวิชาการไปเป็นระยะ ในหลักเกณฑ์ปัจจุบันจะใช้การประเมินตอนท้ายสุดที่เดียวเมื่อมีการให้แก้ไขผู้ขอรับการประเมินจะต้องแก้ไขทั้งหมดเพียงครั้งเดียว ในส่วนของการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ไปสู่ครูพบว่า ผู้เกี่ยวข้องอยากให้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครูโดยตรงครูก็จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและประสบความสำเร็จในการขอเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินในปัจจุบันนั้นมีการขับเคลื่อนกันเป็นช่วง ๆ ตั้งแต่ระดับนโยบายไปถึงครูซึ่งอาจทำให้สาระของหลักเกณฑ์เกิดความคลาดเคลื่อนได้ นอกจากนั้นหลักเกณฑ์ที่พึงประสงค์ผู้เกี่ยวข้องยังอยากให้มีการทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งหลักเกณฑ์การประเมินในปัจจุบันไม่มีในส่วนนี้ รายละเอียดทั้งหมดสรุปได้ดังภาพที่ 4.22

หลักเกณฑ์ที่ควรให้ความสำคัญ	
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และลดความสำคัญด้านผลงานวิชาการ	ด้านผลการปฏิบัติงาน (ผลที่เกิดกับนักเรียน และผลงานวิชาการ)
วิธีการประเมิน	
ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และใช้การประเมินที่หลากหลายเช่น การสัมภาษณ์ การนำเสนอผลงานวิชาการ มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ และกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน	การประเมินจากเอกสารหรือหลักฐานต่างๆเป็นหลัก ส่วนผลงานวิชาการทำการประเมินตอนที่ครูส่งผลงานเพียงครั้งเดียว โดยไม่มีการกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการใช้ประเมิน
กลยุทธการขับเคลื่อน	
จัดตั้งหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ	ใช้การชี้แจงรวมทั้งการอบรมจากระดับนโยบาย จนถึงครู
หมายเหตุ: กรอบเส้นประคือ หลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ กรอบเส้นทึบคือ หลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธการขับเคลื่อนในปัจจุบัน	

ภาพที่ 4.23 ความแตกต่างของหลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ กับที่ใช้ในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 แนวคิด แนวปฏิบัติของหลักเกณฑ์ ๗ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๗

จากผลการวิจัยทั้งหมด สามารถสรุปแนวคิด แนวปฏิบัติของหลักเกณฑ์ ๗ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งแบบเดิม แบบใหม่ และที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในปรับปรุง และพัฒนาหลักเกณฑ์ ๗ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนในอนาคตได้ดังตารางที่ 4.37

ตาราง 4.37 แนวคิด แนวปฏิบัติของหลักเกณฑ์ ๗ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๗

หลักเกณฑ์ ๗ แบบเดิม	หลักเกณฑ์ ๗ แบบใหม่	หลักเกณฑ์ ๗ ที่พึงประสงค์
แนวคิดในการประเมิน		
คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน		
ดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ หรือเทียบเท่า มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน และได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ.3	ดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ หรือเทียบเท่า มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน และภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด	ผู้ที่สามารถขอรับการประเมินได้ จะต้องเป็น ครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอน เป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ
ด้านที่ต้องรับการประเมิน		
<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> • ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด
<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 2 คุณภาพการปฏิบัติงาน (การพัฒนาตนเอง และการจัดการเรียนรู้) 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 2 ความรู้ความสามารถ (การพัฒนาตนเอง และการจัดการเรียนรู้) 	<ul style="list-style-type: none"> • เน้นการประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู
<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 3 ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอน (ผลที่เกิดกับผู้เรียน และผลงานวิชาการ) 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 3 ผลการปฏิบัติงาน (ผลที่เกิดกับผู้เรียน และผลงานวิชาการ) 	<ul style="list-style-type: none"> • ลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูมีทำให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน

หลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิม	หลักเกณฑ์ ๔ แบบใหม่	หลักเกณฑ์ ๔ ที่พึงประสงค์
แนวปฏิบัติในการประเมิน		
วิธีการประเมิน		
<ul style="list-style-type: none"> พิจารณาจากเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้ขอรับการประเมินส่งเข้ามา และรายงานการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> พิจารณาจากหลักฐานที่เป็นเชิงประจักษ์เช่น แผนการสอน สื่อการสอน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และรายงานการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินในสภาพจริง ใช้การประเมินที่หลากหลายเช่น การสังเกตการจัดเรียนการสอน, การสัมภาษณ์ โดยไม่เน้นการประเมินจากเอกสาร นำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการการประเมิน มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำงานจนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด
บทบาทของคณะกรรมการ		
<ul style="list-style-type: none"> ประเมินเมื่อผู้ขอรับการประเมินส่งผลงานสมบูรณ์เข้ามา จากนั้นพิจารณาผลงานและให้กลับไปแก้ไข 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินเมื่อผู้ขอรับการประเมินส่งผลงานสมบูรณ์เข้ามา จากนั้นพิจารณาผลงานและให้กลับไปแก้ไข 	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน
กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๔ ไปสู่ครู		
<ul style="list-style-type: none"> ใช้การสื่อสารข้อมูลจากระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.) ลงไปสู่ครูโดยผ่านเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนเป็นขั้น ๆ กลยุทธ์ที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ๔ มากที่สุด คือ การชี้แจงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้กับครูโดยตรง 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้การสื่อสารข้อมูลจากระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.) ลงไปสู่ครูโดยผ่านเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนเป็นขั้น ๆ กลยุทธ์ที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ๔ มากที่สุด คือ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> จัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู

การสังเคราะห์หลักเกณฑ์ ๙ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

จากแนวคิด แนวปฏิบัติของหลักเกณฑ์ ๙ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๙ ทั้งแบบเดิม แบบใหม่ และที่พึงประสงค์ข้างต้น เมื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ร่วมกันพบว่าแนวคิดในการประเมินนั้นผู้ที่ขอรับการประเมินจะต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน มีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์และยอมรับ ทำการประเมินโดยให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนา โดยที่การประเมินนั้นต้องสามารถทำไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันโดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เป็นเชิงประจักษ์เช่น แผนการสอน สื่อการสอน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู รวมถึงการสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน ในส่วนผลงานวิชาการควรให้มีการนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการประเมินเป็นระยะตั้งแต่เริ่มการทำผลงาน จนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด บทบาทของคณะกรรมการที่ทำการประเมินควรที่จะสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำผลงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมินเพื่อที่ผู้ขอรับการประเมินจะได้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น

กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินไปสู่ครูที่พึงประสงค์นั้น จากการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๙ ทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้ได้ก็คือ การชี้แจงผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ดังนั้นสองวิธีการนี้ก็ควรที่จะใช้ต่อไปและอาจจะมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้บริการด้านคำปรึกษาเกี่ยวกับการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะขึ้นโดยเฉพาะเพื่อให้ครูเกิดการรับรู้ที่ถูกต้อง และประสบความสำเร็จในการทำผลงานต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์เป็นการวิจัยแบบพหุวิธีมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ (1) เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ (2) เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียนจำแนกตามภูมิภาคของครู และ (3) เพื่อวิเคราะห์หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง

การวิจัยประกอบด้วยสามขั้นตอน ขั้นตอนแรกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยายโดยการวิเคราะห์เอกสารเพื่อวิเคราะห์รายละเอียดและความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ไปสู่ครู ขั้นตอนที่สองใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นเกี่ยวกับผลของการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียนมาสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเพื่อตอบคำถามของการวิจัย ขั้นตอนที่สามใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมโดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มที่ทำการศึกษาในเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบคำถามของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การวิเคราะห์เอกสารหลักจำนวน 2 ฉบับได้แก่ (1) คู่มือการประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะสำนักงานสอบแบบเดิม และแบบใหม่ และใช้เอกสารเพิ่มเติมประกอบในการวิเคราะห์ได้แก่ เอกสารมติชนออนไลน์ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2552 และเอกสารบันทึกการสนทนารายการบ่ายนี้มีคำตอบของวันจันทร์ที่ 24 มีนาคม 2551 และ วันจันทร์ที่ 22 กันยายน 2551 เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิมและแบบใหม่ และใช้การสัมภาษณ์กลุ่มที่ทำการศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๓ ไปสู่ครู โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การจำแนกข้อมูล การตีความ และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยการตรวจสอบสามแหล่งของแหล่งข้อมูลทั้ง 3 แหล่ง

ขั้นตอนที่ 2 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 409 คนที่ได้จากสุ่มแบบสองขั้นตอน ซึ่งเป็นครูในกรุงเทพมหานครที่มีวิทยฐานะชำนาญการและชำนาญการพิเศษ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 นี้แบ่งเป็น 4 ตอนได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่ 1 การรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูต้องใช้เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ และส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความยากในการนำหลักเกณฑ์การประเมินไปปฏิบัติ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ตอนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ โดยเครื่องมือมีคุณภาพในด้านความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาทุกข้อคำถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.500 – 1.000 รวมทั้งมีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.9634 และ โมเดลการวัดตัวแปรการรับรู้เกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู และผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติอนุมาน เช่น การวิเคราะห์สถิติทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (one – way MANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ขั้นตอนที่ 3 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมโดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มที่ทำการศึกษาในเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบคำถามของการวิจัย โดยกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่สัมภาษณ์คือบุคคลกลุ่มเดียวกับการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 เมื่อได้ประเด็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์มาแล้ว ทำการลดทอนข้อมูลที่ซ้ำกันจากนั้นสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ด้วยค่าสถิติได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ ตอนที่ 2 ผลของการใช้หลักเกณฑ์ ๔ ที่มีต่อครูและนักเรียน และตอนที่ 3 หลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่

1.1 หลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมและแบบใหม่

ความแตกต่างในภาพรวมของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะของบุคลากรทางการศึกษายางงานสอนแบบเก่า (ฉบับ ว. 25) และแบบใหม่ (ฉบับ ว.17) คือ ส่วนของผลการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งสองหลักเกณฑ์พิจารณาจากการจัดการเรียนรู้เช่นเดียวกัน หลักเกณฑ์แบบใหม่จะเน้นไปที่ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยสังเกตจากประจักษ์พยานการสอนที่แท้จริง เช่น สื่อ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินภายในและภายนอกของโรงเรียน เป็นต้น แต่ในหลักเกณฑ์แบบเก่าจะเน้นไปที่เอกสารหรือรายงานที่ผู้ขอรับการประเมินทำการส่งเข้ามาเพื่อขอรับพิจารณามากกว่า นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5.1 ความเหมือน และแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

สาระของหลักเกณฑ์	สาระของหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน	
	ฉบับ ว 25 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2548	ฉบับ ว 17 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2552
ความเหมือน		
คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> ดำรงตำแหน่งครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการ มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันที่ยื่นคำขอ มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นขอ 	
ด้านที่ต้องรับการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> ด้านที่ 1 วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 	
คณะกรรมการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน คณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน 	
เกณฑ์การตัดสิน	<ul style="list-style-type: none"> ส่วนที่ 1 คะแนนด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ส่วนที่ 2 คะแนนด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 คะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 	
การยื่นขอรับการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> ต้องประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ก่อน จากนั้นจึงส่งผลงานเพื่อประเมินด้านที่ 3 	
ความแตกต่าง		
คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดระดับเงินเดือน แต่ไม่ได้กำหนดภาระงาน 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดคุณสมบัติในเรื่องของภาระงานขั้นต่ำ แต่ไม่ได้กำหนดระดับของเงินเดือน

สาระของหลักเกณฑ์	สาระของหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน	
	ฉบับ ว 25 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2548	ฉบับ ว 17 ประกาศใช้ปี พ.ศ. 2552
ความแตกต่าง		
ด้านที่ต้องรับการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 2 จะพิจารณาคุณภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาตนเองและผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 2 จะพิจารณาเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถเฉพาะของครู เช่น ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง ความรู้ทักษะในกลุ่มสาระของตน
	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 3 ตรวจสอบจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับประเมินนำเสนอ 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 3 จะตรวจสอบจากผลการทดสอบในระดับประเทศเป็นต้น ส่วนผลงานวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานที่ผู้รับประเมินนำเสนอ
การแก้ไข และพัฒนาผลงาน	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 1 และ 2 พัฒนาในด้านที่ไม่ผ่านและขอรับการประเมินใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 1 และ 2 พัฒนา/ปรับปรุงได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน
	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 3 ในส่วนของผลงานทางวิชาการสามารถปรับปรุงภายใน 6 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> • ด้านที่ 3 พัฒนา/ปรับปรุงได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ไม่เกิน 6 เดือน และครั้งที่ 2 ไม่เกิน 3 เดือน
การยื่นขอรับการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> • ยื่นคำขอได้ปีละรอบภายใน 2 ช่วงเวลาคือ วันที่ 1-30 เมษายน หรือวันที่ 1-31 ตุลาคม 	<ul style="list-style-type: none"> • ยื่นคำขอได้ปีละรอบสามารถยื่นได้ตลอดทั้งปี
ระยะเวลาในการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ได้กำหนดระยะเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> • ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา 1 ปี

1.2 กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่

การวิเคราะห์ความเหมือน และความแตกต่างของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบเดิม และแบบใหม่จากระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.) ไปถึงตัวครูมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้ต่อไป

ตาราง 5.2 ความเหมือน และแตกต่างของกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่

หน่วยงาน	กลยุทธ์การขับเคลื่อน	
	หลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิม	หลักเกณฑ์ ฯ แบบใหม่
ความเหมือน		
ระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.)	<ul style="list-style-type: none"> • จัดทำคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ • เผยแพร่รายละเอียดของหลักเกณฑ์ผ่านอินเทอร์เน็ต 	
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> • ชี้แจงกับผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา • เผยแพร่คู่มือการประเมินจากทาง ก.ค.ศ. ไปสู่โรงเรียน 	
ระดับโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> • ชี้แจงกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์ให้กับครูในโรงเรียน • จัดอบรมให้กับครูที่สนใจ โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้คำแนะนำ 	

หน่วยงาน	กลยุทธ์การขับเคลื่อน	
	หลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิม	หลักเกณฑ์ ฯ แบบใหม่
ความแตกต่าง		
ระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.)	<ul style="list-style-type: none"> ชี้แจงกับเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ 1 ครั้ง (เขตละ 1 คน) 	<ul style="list-style-type: none"> ชี้แจงกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยแยกชี้แจงตามภูมิภาค 4 ภูมิภาค (เขตละ 3 คน)
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> กลยุทธ์ของทั้งสองหลักเกณฑ์ไม่แตกต่างกัน 	
ระดับโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> กลยุทธ์ของทั้งสองหลักเกณฑ์ไม่แตกต่างกัน 	

ตอนที่ 2 ผลของการใช้หลักเกณฑ์ ฯ ที่มีต่อครูและนักเรียน

2.1 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

(1) การรับรู้สาระหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่ของครูพบว่า มีการรับรู้ที่ถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง ครูมีการรับรู้หลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมสูงกว่าหลักเกณฑ์แบบใหม่ เมื่อจำแนกตามภูมิภาคหลังพบว่าการรับรู้สาระของหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่ไม่มีความแตกต่างกัน

(2) ความยากของหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมและแบบใหม่ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และความยากของทั้งสองหลักเกณฑ์ในการนำไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามภูมิภาคหลังพบว่าการรับรู้ความยากของทั้งสองหลักเกณฑ์ในการนำไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

(3) กลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบเดิมที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้มากที่สุดคือ การเผยแพร่ข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาเช่น การจัดอบรมชี้แจงโดยเจ้าหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษาให้กับครูโดยตรง และกลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ แบบใหม่ที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้มากที่สุดคือการเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต

2.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

(1) พฤติกรรมการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และ (3) ด้านที่สะท้อนเกี่ยวกับวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูที่ใช้หลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองแบบมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก

(2) เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านแล้วพบว่า การปฏิบัติงานของครู คศ. 3 และครู คศ. 2 ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคหลังพบว่าการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลที่ตามมาจากการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

(1) ผลที่ตามมาจากการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้ง 2 ด้านคือ คุณภาพการปฏิบัติงานของครู และผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นของนักเรียนตามการรับรู้ของครู มีค่าอยู่ในระดับมาก

(2) ในมุมมองของครูพบว่า คุณภาพการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครู คศ. 3 สูงกว่าครู คศ. 2 และเมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่า ครูที่มีภูมิภาคแตกต่างกัน จะมีผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้ง 2 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 หลักเกณฑ์ ๙ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ ตามมุมมองของผู้เกี่ยวข้องสรุปรายละเอียด สาระสำคัญได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5.3 หลักเกณฑ์ ๙ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ประเด็น	รายละเอียด
หลักเกณฑ์ ๙ พึงประสงค์	
หลักเกณฑ์ที่ควรให้ความสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> ให้ความสำคัญด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และลดความสำคัญด้านผลงานวิชาการ เน้นหลักเกณฑ์ ๙ ที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู
วิธีการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู ใช้การประเมินที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การนำเสนอผลงานวิชาการ มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน
กลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์	
กลยุทธ์การขับเคลื่อน	<ul style="list-style-type: none"> จัดตั้งหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ การชี้แจงจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การชี้แจงผ่านอินเทอร์เน็ต

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายจำนวน 6 ประเด็น ประเด็นแรกคือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประเด็นที่สอง ความแตกต่างของหลักเกณฑ์การประเมิน และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่ ประเด็นที่สาม การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ ประเด็นที่สี่ พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ประเด็นที่ห้า ผลที่เกิดขึ้นจากการ

ปฏิบัติงาน ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และประเด็นสุดท้าย หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ รายละเอียดแต่ละประเด็นมีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 409 คนนั้น จากการเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกับ สถิติจำนวนข้าราชการครูจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ปีการศึกษา 2552 (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ในเรื่องของภูมิหลังเกี่ยวกับระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียนแล้วพบว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนของผู้ที่จบปริญญาตรี มากกว่าปริญญาโท ซึ่งจากข้อมูลทางสถิติแล้วพบว่ามีความสอดคล้องกันคือประชากรที่เป็นครูทั้งหมดในกรุงเทพมหานครมีผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท และในส่วนของสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างกับขนาดโรงเรียนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมาจากโรงเรียนในขนาดใหญ่พิเศษมากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางน้อยที่สุด จากข้อมูลทางสถิตินั้นในเขตกรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในขนาดใหญ่พิเศษมากที่สุด และจำนวนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษก็มีมากที่สุดเช่นกัน รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางตามลำดับ จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับขนาดโรงเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจึงสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยได้

2. ความแตกต่างของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนแบบเดิมและแบบใหม่

หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งสองฉบับนั้น ผู้วิจัยพบว่าโดยแท้จริงแล้วความแตกต่างอยู่ที่วิธีการที่ใช้ในการประเมิน ส่วนสาระของหลักเกณฑ์ที่ครูต้องใช้เพื่อขอรับการประเมินนั้นไม่ได้แตกต่างกันมากเท่าไรนัก เนื่องมาจากสิ่งที่ครูต้องปฏิบัติในหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิม และแบบใหม่ครูยังต้องทำทุกอย่างเหมือนเดิม ไม่ว่าจะเป็นการประเมินด้านวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การประเมินการพัฒนาตนเอง หรือไม่ว่าจะเป็นการทำผลงานทางวิชาการ เพียงแต่หลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่จะเน้นให้ครูแสดงหลักฐานในเชิงประจักษ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์การประเมินแบบเก่าที่ให้ครูแสดงเพียงรายงานเท่านั้น ซึ่งตรงกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริพร กิจเกื้อกูล (2551) ได้แสดงทัศนะว่าหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมจะเน้นในเรื่องการทำเอกสารมากกว่าเรื่องปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือผลงานเชิงประจักษ์ ส่วนหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่จะเน้นที่ผลที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาจาก ประจักษ์พยานการสอนแทน

ในส่วนของกลยุทธ์การขับเคลื่อนจากหน่วยงานระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.) ผ่านไปยังหน่วยงานระดับเขตพื้นที่ จนมาถึงหน่วยงานระดับล่างที่นายนโยบายไปปฏิบัติซึ่งก็คือตัวครูนั้น ทั้งหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมและแบบใหม่ยังไม่มีความแตกต่างที่มากนัก ผลการวิจัยของผู้วิจัยพบว่าแตกต่างกันเฉพาะในหน่วยงานระดับนโยบายเท่านั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการขับเคลื่อน

หลักเกณฑ์การประเมินนี้ยังไม่ได้ลงไปสู่ตัวครูโดยตรง ยังคงมีการถ่ายทอดกันมาเป็นช่วง ๆ ซึ่งอาจจะทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่คาดเคลื่อนก็เป็นได้ ทางหน่วยงานระดับนโยบายควรจะมีการชี้แจงหรือจัดอบรมให้กับทางครู หรือตั้งหน่วยงานเฉพาะทางขึ้นมาให้ครูโดยตรงเพื่อให้นโยบายหรือหลักเกณฑ์การประเมินนี้ลงไปสู่ครูโดยตรง ซึ่งผลการวิจัยของ Tuytens (2009) พบว่าการรับรู้ของครูนั้นมีผลทำให้นโยบายประสบความสำเร็จได้ และถ้าทำตามแนวคิดของ Ripley and Franklin (1986) ที่เสนอแนะว่าหน่วยงานระดับนโยบายนั้นควรจะมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานระดับล่างเพื่อให้หน่วยงานระดับล่างเกิดการรับรู้และเข้าใจที่ถูกต้องเมื่อนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๔ แบบเดิมที่ดีที่สุดคือการเผยแพร่ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงเพราะเป็นวิธีการเดียวที่ทำให้ครูที่ได้รับและไม่ได้รับข้อมูลด้วยวิธีนี้เกิดการรับรู้ที่แตกต่างกัน การเผยแพร่ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงนั้นผู้วิจัยพบว่า จะมีการจัดอบรมการทำผลงานให้กับครูภายในโรงเรียนโดยทางโรงเรียนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญมาจากสำนักงานเขตพื้นที่ จะเห็นได้ว่าวิธีการนี้ ครูซึ่งเป็นหน่วยงานระดับล่างจะเกิดปฏิสัมพันธ์กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่รองรับนโยบายมาโดยตรงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards (1980), Ripley and Franklin (1986) และเรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2551) ที่มีมุมมองว่าการที่จะทำให้หน่วยงานระดับล่างเกิดการรับรู้และเข้าใจในนโยบายนั้นนั้นจะต้องอาศัยวิธีการที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ การประสานงานระหว่างหน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยงานระดับล่าง

วิธีการขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ๔ แบบใหม่ที่ดีที่สุดคือการเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต เนื่องจากหลักเกณฑ์ ๔ แบบใหม่นั้นเพิ่งประกาศใช้ได้ไม่นาน และทางหน่วยงานระดับนโยบายยังใช้เวลาในการจัดทำคู่มือรายละเอียดของหลักเกณฑ์เป็นเวลานานถึง 7 เดือน ช่วงเวลาใน 7 เดือนนี้ครูที่ต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะจะมีวิธีการที่ดีที่สุดในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ๔ แบบใหม่ก็คือ ศึกษาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ดังนั้นผลการวิจัยจึงปรากฏว่าหลักเกณฑ์ ๔ แบบใหม่วิธีการที่ดีที่สุดในการทำให้ครูเกิดการรับรู้ก็คืออินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ Fullan (2001) ที่มีแนวคิดว่าความพยายามในการทำความเข้าใจ หรือการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่ถูกต้อง

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการศึกษาคู่มือการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูในปัจจุบันนั้นมีครูจำนวนมากกว่าครั้งที่ไม่ได้ศึกษารายละเอียดของคู่มือนี้ที่ทาง ก.ค.ศ. จัดทำเผยแพร่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่าเอกสารนี้จะใช้ระยะเวลาในการจัดทำและเผยแพร่อย่างเป็นทางการภายหลังจากการประกาศใช้หลักเกณฑ์แล้วประมาณ 7 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาอันยาวนาน จึงอาจทำให้ครูไม่สนใจในเอกสารนี้ จึงมีครูจำนวนน้อยที่ศึกษาคู่มือการประเมิน ครูที่ศึกษาก็จะเป็นผู้ที่สนใจในการทำผลงานเพียงเท่านั้น

3. การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ๓ ทั้งแบบเดิมและแบบใหม่

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของครูที่แตกต่างกัน รวมทั้งขนาดของโรงเรียนที่ครูสังกัด ไม่ทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่แตกต่างกันได้ ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ Dowling (2007) ที่ได้พบว่าลักษณะของหน่วยงานระดับล่างจะส่งผลทำให้ครูเกิดการยอมรับและเกิดการรับรู้ที่แตกต่างกัน สิ่งที่ทำให้เกิดความไม่แตกต่างนี้น่าจะเป็นเพราะว่าวิธีการที่ทำให้หน่วยงานระดับล่างเกิดการรับรู้และเข้าใจในหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะทั้งสองฉบับแทบจะไม่แตกต่างกันเลย มีความแตกต่างกันแค่เพียงในหน่วยงานระดับนโยบายเท่านั้น ซึ่งหน่วยงานระดับนโยบายก็ไม่ได้มีการชี้แจงโดยตรงกับตัวครู ทำเพียงการชี้แจงผ่านเขตพื้นที่การศึกษาเท่านั้น สิ่งนี้จึงน่าจะเป็นผลทำให้ลักษณะของหน่วยงานระดับล่างเกิดการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกันได้ นอกจากนั้นแนวคิดของ Edwards (1980) และเรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2551) การที่จะทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่ดีนั้นจะต้องมีการประสานประโยชน์ระหว่างหน่วยงานเจ้าของนโยบายกับหน่วยงานระดับล่างที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงาน ซึ่งจากผลการวิจัยผู้วิจัยพบว่าหน่วยงานระดับนโยบาย (ก.ค.ศ.) กับหน่วยงานระดับล่างที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (ครู) ยังไม่มีการประสานงานกัน

นอกจากนั้นผู้วิจัยพบว่าความต้องการจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่ดีขึ้นเห็นได้จากผลการวิจัยที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมซึ่งครูที่มีความต้องการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น จะมีความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมินสูงกว่าครูที่ไม่ต้องการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2001) ที่แสดงทัศนะว่าความต้องการ จะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในสิ่งที่รับรู้ นั่น ดังนั้นถ้าครูมีความต้องการในการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นแล้ว ครูก็จะเป็นผู้แสวงหาหรือทำให้ตัวเองมีความรู้ เกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเอง

4. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

ผลการวิจัยของผู้วิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ทั้งครู คศ. 3 และ คศ. 2 ไม่แตกต่างกัน รวมทั้งครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน และสังกัดในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ก็มีการปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกันด้วย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเนื่องจากหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นจริง ๆ แล้วไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระมากเท่าไรนัก สิ่งที่คุณครูต้องปฏิบัติประจำยังคงเหมือนเดิมไม่ว่าจะเป็นการทำผลงานทางวิชาการ รวมถึงการพัฒนาตัวนักเรียน นอกจากนั้นน่าจะเป็นผลมาจากการดีความของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่ต้องใช้ เนื่องจากวิธีการที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ทั้ง 2 แบบนั้นไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง ครูจึงเกิดการดีความเกี่ยวกับสาระของหลักเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้องเท่าใดนักซึ่ง วรเดช จันทรศร (2552) มี

ความคิดเห็นว่าการปฏิบัติตามนโยบายของแต่ละกลุ่มคนหรือแต่ละบุคคลนั้นจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ การตีความของคน ๆ นั้น ดังนั้นในเมื่อหลักเกณฑ์การประเมินทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ ยังไม่มีวิธีการที่ทำให้ครูเกิดการตีความที่ถูกต้อง ครูจึงมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานออกมาในลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน

พฤติกรรมของครูในส่วนของกรณีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนพบว่า พฤติกรรมทั้งหมดอยู่ในระดับมากทุกพฤติกรรมยกเว้น พฤติกรรมประสานงานกับครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกันเพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ กับครูที่สอนในรายวิชาเดียวกัน และการขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งสามพฤติกรรมนี้ครูมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งสามพฤติกรรมนี้จะสามารถช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเนื่องจากการเป็นการร่วมมือกับบุคคลต่าง ๆ ในการวางแผนและพัฒนาการเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนั้นควรส่งเสริมให้ครูมีการปฏิบัติพฤติกรรมในส่วนนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

5. ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

ผลการวิจัยพบว่า ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 มีคุณภาพมากกว่าครู คศ. 2 อาจเกิดจากครู คศ. 2 กำลังทำผลงานอยู่จึงมีความรู้สึกที่ผลที่เกิดขึ้นจากการทำผลงานยังเกิดขึ้นไม่มากเท่าไรนัก และผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู คศ. 3 นั้นมีค่าสูงกว่าน่าจะเป็นเพราะว่าครูที่ให้ข้อมูลนั้นเป็นครูที่ได้รับการเลื่อนวิทยฐานะแล้วและเป็นการปฏิบัติงานที่ผ่านระยะเวลาภาระหนึ่งแล้วครูจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นสูงกว่า ซึ่งงานวิจัยของบุญช่วย ภักดี (2551) ก็พบว่าครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการ

6. หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะและกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ซึ่งประกอบด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ วิธีการประเมินที่พึงประสงค์ และวิธีการประเมินรูปแบบพิเศษคือ ซึ่งความคิดเห็นส่วนใหญ่พบว่า หลักเกณฑ์การประเมินที่พึงประสงค์นั้นควรจะทำให้ไม่กระทบเวลาในการปฏิบัติงานประจำวัน รวมถึงเวลาส่วนตัวของครู เน้นการประเมินด้านวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู ควรจะต้องทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ ควรลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่ทำ

ให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน อีกทั้งยังควรที่จะนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

นอกจากนั้นควรใช้การทดสอบความรู้ รวมถึงพิจารณาผลงานของครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์ จากองค์ประกอบหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ผลมานั้น จะพบว่ากลยุทธ์การขับเคลื่อนจะลงมาสู่ตัวครูโดยตรง ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่รวดเร็วและถูกต้อง นอกจากนี้วิธีการของผู้วิจัยจะไม่กระทบเวลาในการปฏิบัติงานปกติของครูมากนักเนื่องจากการสังเกต สัมภาษณ์ กับบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการพิจารณาอีกด้วย ซึ่งองค์ประกอบของผู้วิจัยนี้จะมีบางส่วนที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของประเทศอเมริกา (MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT, 2008 – 2009) ที่จะเน้นความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายของครู มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รวมถึงการแสดงออกที่เป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนและสังคมในการพัฒนาอาชีพของตนเอง ซึ่งจะนำข้อมูลบางส่วนมาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของประเทศอังกฤษ ซึ่งโธมัส อุดมบุญญานุกาพ (2551) ได้ศึกษาพบว่าหลักเกณฑ์การประเมินของประเทศอังกฤษจะพิจารณาถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวครูอีกด้วย

จากหลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์นั้นจะเห็นได้ว่า สามารถช่วยลดปัญหาในการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะของครูได้ เช่นปัญหาการว่างทำผลงาน ปัญหาการทิ้งห้องเรียน เพราะว่าหลักเกณฑ์ ๔ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์นั้นจะมีการให้คำแนะนำกับครูในการทำผลงานเป็นระยะ เมื่อครูเกิดปัญหาก็จะสามารถรับคำชี้แจงจากคณะกรรมการได้ และนอกจากนั้นยังมีการประเมินในสภาพจริง ใช้ข้อมูลที่หลากหลายมาประกอบการพิจารณาเช่นการสัมภาษณ์ ดังนั้นครูที่ขอรับการประเมินก็จะลดภาระในส่วนของการเตรียมเอกสารต่าง ๆ เพื่อนำมาขอรับการประเมินได้ ผลที่ตามมาก็คือครูสามารถใช้เวลาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ประจำวันได้อย่างเต็มที่เช่น การจัดการเรียนการสอน การดูแลนักเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าสามารถลดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะที่ครูมีการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ควรพัฒนาหรือมีการชี้แจงเพื่อให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ โดยตรงจากทาง ก.ค.ศ. เองหรือจากทางเขตพื้นที่การศึกษาเนื่องจากผลการวิจัยพบว่าจากการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินของครูในปัจจุบันยังมีความคลาดเคลื่อนอยู่มาก และทาง ก.ค.ศ. ควรเร่งปรับปรุงในส่วนนี้ ครูที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะจะได้มีแนวทาง หรือมีการปฏิบัติที่ถูกต้องซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพในการทำงานของครูต่อไป ผลการวิจัยในส่วนของพฤติกรรม การปฏิบัติงานของครูพบว่าหลักเกณฑ์การประเมินทั้งสองฉบับนั้นครูมีพฤติกรรม การปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมินแบบใหม่นี้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้ครูมาเน้นที่ตัวนักเรียนมากขึ้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทาง ก.ค.ศ. ควรนำข้อมูลใน ส่วนนี้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์การขับเคลื่อน หรือวิธีการสื่อสารที่จะทำให้ครูเกิดการรับรู้ที่ ถูกต้องเพื่อให้ครูมีพฤติกรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประเมิน

(2) หน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้คำแนะนำหรือชี้แจงเกี่ยวกับสาระของ หลักเกณฑ์การประเมินโดยตรงกับครูที่ขอรับการประเมิน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสามารถสื่อสารให้ครูรับรู้หลักเกณฑ์การประเมินแบบเดิมได้ดี ดังนั้น สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาควรจะต้องให้มีการออกอบรมหรือชี้แจงกับครู

(3) หน่วยงานระดับโรงเรียน ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรู้ของครูในหลักเกณฑ์ การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดตัวครูมากที่สุด ควรให้ความ ส่งเสริม ให้ความร่วมมือกับครู รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้กับครูเมื่อทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทย ฐานะ เนื่องจากถ้าครูผ่านการพิจารณาให้เลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้นแล้ว ผลที่เกิดขึ้นอีกหลาย ๆ ส่วนไม่ว่าจะเป็นคุณภาพการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็จะ ได้รับการพิจารณาเช่นเดียวกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะยังเป็นประโยชน์กับทางโรงเรียนต่อไป

(4) กลยุทธ์การขับเคลื่อนที่ทำให้ครูเกิดการรับรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ฯ มากที่สุดคือ การ ชี้แจงของเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ดังนั้นทาง ก.ค.ศ. จึง ควรใช้ และพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนหลักเกณฑ์ ฯ ทั้งสองวิธีนี้ให้ดียิ่งขึ้นต่อไปเพื่อให้ครูมีการ รับรู้ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

(5) ผลการวิจัยพบว่า หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะแบบใหม่ ครูยังมิ ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับด้านที่จะต้องรับการประเมินทั้ง 3 ด้าน ดังนั้นหน่วยงานในทุก ระดับควรชี้แจง และทำความเข้าใจให้ครูเกิดการรับรู้และเข้าใจที่ถูกต้อง

(6) นำผลการวิจัยในส่วนของหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่พึงประสงค์ไปร่วมเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนที่ทาง ก.ค.ศ. จะประกาศใช้ในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูในอนาคตต่อไป เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในการใช้หลักเกณฑ์ ฯ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

(1) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และกลยุทธ์การขับเคลื่อนในเรื่องของการรับรู้ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน รวมทั้งคุณภาพที่เกิดขึ้นตามมา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นผลมาจากหลักเกณฑ์ ฯ เพียงอย่างเดียวพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูนั้นยังมีตัวแปรอีกหลายตัวเช่น จิตสำนึกในการเป็นครู สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น ที่จะทำให้ครูเกิดพฤติกรรมการปฏิบัติงานในรูปแบบที่ต่างกัน ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปควร จะศึกษาตัวแปร ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานเพิ่มเติมเพื่อให้ได้สารสนเทศมากยิ่งขึ้น

(2) การวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการเก็บข้อมูลในเรื่องของพฤติกรรมการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน กับบุคคลใกล้ชิดของครูเช่น เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับที่ ถูกต้อง และมีสารสนเทศมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). สถิติทางการศึกษาปี พ.ศ. 2552 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.bopp-obec.info:80/info_52/index.php. [2553, กรกฎาคม 19]
- คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร. (2545). ปัญหาการทำผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.
- ชินวรรณ บุญยเกียรติ. (2553). การขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2553-2554. กรุงเทพฯ.
- โณทัย อุดมบุญญานุกาพ. (2551). คุณลักษณะครูรุ่นใหม่กับการปฏิรูปหลักสูตรผลิตครูในศตวรรษที่ 21.
- นวลอนงค์ คำนันต์. (2552). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลผลิตภาพการวิจัยของครูผู้มีวิทยฐานะสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญช่วย ภัคดี. (2551). การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการตามการรับรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญยาพร ฉิมพลอย. (2544). ผลของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประคอง กรรณสูต. (2523). การจัดระดับคะแนนเป็นตัวอักษร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- ประถม นิธิรัมย์. (2551). ปัญหาการจัดทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ปัญญาพร เพิ่มกำลังพล. (2551). สภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- มณฑา วิญญูโสภิต (2547). การศึกษาพฤติกรรมการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ระดับประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2551). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ.
- รัตน ศรีทรัพย์ (2010). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากับคุณภาพการศึกษา. สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- รุ่งเรือง สุขภิรมณ์ (2543). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ: กรณีศึกษานโยบายการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์ (2551). การพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนในกระแสสังคมระยะเปลี่ยนผ่านและการปฏิรูป. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นฉบับที่ 27.
- วรเดช จันทรศร (2552). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ, สมาคมนักวิจัย มหาวิทยาลัยไทย (TURA).
- วิวัฒน์ แหวนหล่อ (2536). การศึกษากระบวนการดำเนินงานทางวิชาการของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมประสงค์ เสนารัตน์ (2552). ปัญหาในการทาวิจัยและแนวทางแก้ไข. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://learners.in.th/blog/ssenarat/331308>. [2553, มิถุนายน 5].
- สมพร เฟื่องจันทร์ (2552). นโยบายสาธารณะ : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์บริษัท ออน อาร์ต ครีเอชั่น จำกัด.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริพร กิจเกื้อกูล. (2551). วิทยฐานะใหม่...หัวใจอยู่ที่เด็ก. เอกสารบันทึกการสนทนารายการบ่ายนี้มีคำตอบ
- สุวัฒนา อุทัยรัตน์ และคณะ. (2539). ผลกระทบของการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของข้าราชการ ครูสายงานการสอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ ส่วนวิจัยและพัฒนาสำนักนโยบายและระบบบริหารงานบุคคล สำนักงาน ก.ค.
- สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(2548). หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีและเลื่อนวิทยฐานะ. หนังสือ ศธ 0206.3/ว 25 ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2548

สำนักคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(2552). *หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีและเลื่อนวิทยฐานะ*. หนังสือ ศธ 0206.4/ว 17 ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2552

อรุณ เสือกำปิง (2542). *การทำผลงานทางวิชาการประเภทผลงานวิจัย เพื่อขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 กรณีศึกษาชมรมอาจารย์ 3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Booker, K. (2009). Does the Missouri Teacher Career Ladder Program Raise Student Achievement. *Mathmatica policy research*.

Booker, K. (2009). Effect of the Missouri CareeLadder Program Teacher Mobility. *Mathmatica policy research*.

Dowling, J. (2007). The Effects of the Career Ladder Program on Student Achievement. *EVALUATION REPORT*.

Edwards, G. C. (1980). *Implementing public policy*. Washington, D.C, Congressional Quarterly Press.

Fullan, M. G. (2001). *The new meaning of educational change (2nd ed.)*. New York: Teacher college, Colombia University

Luce, J. A. (1998). Career Ladders: Modifying Teachers' Work to Sustain Motivation. *Educational Journal*.

Mazmanian, D. A. (1981). *Effective policy implementation*. Lexington Books

MARIES COUNTY R-II SCHOOL DISTRICT (2008 - 2009). *Maries Co. R-II Career Ladder Plan*.

Meter, V. (1974). *Theory development and educational administration*. New York., MSS Information Corporation.

Murphy, M. J. (1984). *Teacher career ladders in Britain. A study of their structure and impact*, National Institute of Education.

Ripley, R. B. and Franklin, G. A. (1986). *Policy implementation and bureaucracy. U.S.*, The Dorsey Press.

Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate analysis*. 4th edition. Allyn and Bacon (Boston), US.

Tuytens, M. (2009). Teachers' perception of new teacher evaluation policy: A validity study of the Policy Characteristics Scale. *Teaching and Teacher Education*(25).

Yamane, T. (1970). *Statistic: An Introductory analysis*. Third Edition. Times Printers, Singapore

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	สถาบัน/หน่วยงาน
1. ผศ.ดร. ญัฐสุภรณ์ หลาวทอง	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ.ดร. กมลวรรณ ตั้งธนกานนท์	ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ศึกษานิเทศก์ มณีนภา ชูติบุตร	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาเขต 1
4. ดร.ปรเมษฐ์ โมลี	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
5. อาจารย์ละเมียด กรบงกชมาศ	ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
6. อาจารย์รัชเกล้า บัณฑิตเสาวภาคย์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี
7. อาจารย์อัจฉรา จินดาทอง	ครูชำนาญการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม: หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือการวิจัยเรื่อง หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์: การวิจัยพหุวิธี ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ **ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการที่กำลังทำผลงานหรือมีความคิดที่จะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ** โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 7 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 การรับรู้ของครูเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงาน ตอนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นจากการทำผลงาน ตอนที่ 5 หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์ ตอนที่ 6 การปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรก และ ตอนที่ 7 ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรกการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อ ท่านใด ๆ ต่อท่าน คณะผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยวิเคราะห์ในภาพรวมและจะทำลายข้อมูลทันทีเมื่อทำการวิจัยเสร็จสิ้น ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และส่งแบบสอบถามกลับคืนแก่ผู้วิจัย **ภายในวันที่ 12 มกราคม 2554**

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- คำชี้แจง** ใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับความจริง
- เพศ 1) ชาย 2) หญิง
  - อายุ 1) น้อยกว่า 31 ปี 2) 31-40 ปี 3) 41-50 ปี 4) มากกว่า 50 ปี
  - การศึกษาสูงสุด 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท 3) ปริญญาเอก
  - ตำแหน่งทางวิชาการ 1) ครู ค.ศ. 2 2) ครู ค.ศ. 3
  - โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ 1) สพ. 1 2) สพม. 1 3) สพม. 2 4) อื่น ๆ .....
  - ขนาดของโรงเรียน 1) ขนาดเล็ก (ต่ำกว่า 120 คน) 2) ขนาดกลาง (121 - 600 คน)
 3) ขนาดใหญ่ (601-1,500 คน) 4) ขนาดใหญ่พิเศษ (1,500 คนขึ้นไป)
  - ช่วงชั้นสูงสุดที่ท่านสอน 1) ประถมศึกษาปีที่ 1-3 2) ประถมศึกษาปีที่ 4-6
 3) มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 4) มัธยมศึกษาปีที่ 4-6
  - ท่านสังกัดในกลุ่มสาระฯใด 1) คณิตศาสตร์ 2) วิทยาศาสตร์ 3) ภาษาไทย 4) สังคมฯ
 5) ภาษาต่างประเทศฯ 6) การงานฯ 7) สุขศึกษาฯ 8) ศิลปะฯ
  - ในช่วงปีพ.ศ.2548 – 2552 ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะด้วยวิธีใด
 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง 2) บุคลากรในโรงเรียน 3) เอกสารเผยแพร่ที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้จัดทำ
 4) ทางอินเทอร์เน็ต 5) การอบรมของทางเอกชน 6) อื่น ๆ ระบุ.....
  - ในช่วงปีพ.ศ.2548 – 2552 ท่านมีความต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่
 1) ไม่ต้องการ 2) ต้องการ
  - ในช่วงปีพ.ศ.2548 – 2552 ท่านได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่ทาง ก.ค.ศ. เผยแพร่หรือไม่
 1) ไม่ได้ศึกษา 2) ศึกษา ได้แก่ 2.1) รายละเอียดของหลักเกณฑ์ 2.2) คู่มือการประเมิน
  - ในช่วงปีพ.ศ.2548 – 2552 ท่านได้ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือไม่
 1) ไม่ได้ทำ 2) ทำ: เมื่อใด/กี่ครั้ง.....
  - จากข้อ 12 ถ้าท่านได้ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ ท่านผ่านการพิจารณาให้เลื่อนวิทยฐานะหรือไม่
 1) ไม่ผ่าน 2) ผ่าน
  - ปัจจุบันท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะด้วยวิธีใด
 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง 2) บุคลากรในโรงเรียน 3) เอกสารเผยแพร่ที่ ก.ค.ศ. เป็นผู้จัดทำ
 4) ทางอินเทอร์เน็ต 5) การอบรมของทางเอกชน 6) อื่น ๆ ระบุ.....
  - ปัจจุบันท่านต้องการทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นหรือไม่ 1) ไม่ต้องการ 2) ต้องการ
  - ปัจจุบันท่านกำลังทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะอยู่หรือไม่ 1) ไม่ได้ทำ 2) ทำ
  - ปัจจุบันท่านได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินที่ทาง ก.ค.ศ. เผยแพร่หรือไม่
 1) ไม่ได้ศึกษา 2) ศึกษา ได้แก่ 2.1) รายละเอียดของหลักเกณฑ์ 2.2) คู่มือการประเมิน

ตอนที่ 2	การรับรู้อของครู
-----------------	-------------------------

ส่วนที่ 1	ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระที่กำหนดในหลักเกณฑ์การประเมิน
------------------	---

คำชี้แจง จากสาระของหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่กำหนดให้ สาระในข้อใดที่ท่านต้องใช้ในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือก

สาระของหลักเกณฑ์การประเมิน	ใช่	ไม่ใช่
1. ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด		
2. ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ. 3		
3. ผู้ขอรับการประเมินต้องมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ		
4. ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ 2) ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน		
5. ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถ และ 3) ด้านผลการปฏิบัติงาน		
6. การพิจารณาด้านคุณภาพการปฏิบัติงานจะพิจารณาจาก 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การออกแบบการเรียนรู้ 6) การพัฒนาผู้เรียน และ 7) การบริหารจัดการชั้นเรียน		
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับประเมินนำเสนอ		
8. การประเมินผลที่เกิดจากผู้เรียนจะตรวจสอบจากประจักษ์พยานการสอนเช่น สื่อ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินภายในและภายนอกของโรงเรียน ผลการทดสอบในระดับประเทศ เป็นต้น ส่วนผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานที่ผู้รับประเมินนำเสนอ		
9. คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน และคณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน		
10. ด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 และคะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70		
11. ต้องผ่านการประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ก่อน ผู้ขอรับการประเมินจึงจะสามารถส่งผลการประเมินในด้านที่ 3 ได้		
12. กรณีที่การประเมินด้านที่ 1 และหรือด้านที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการชุดที่ 1 มีความเห็นว่าผลการประเมินอยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้ผู้ขอรับการประเมินพัฒนาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน		
13. กรณีในส่วนของผลงานทางวิชาการไม่ผ่านเกณฑ์ และอ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเห็นสมควรให้ปรับปรุงผลงานทางวิชาการ ผู้ขอรับการประเมินสามารถปรับปรุงตามข้อสังเกตของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน		
14. ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาคือ วันที่ 1-30 เมษายน หรือวันที่ 1-31 ตุลาคม		

สาระของหลักเกณฑ์การประเมิน		ใช่	ไม่ใช่
15.	ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ขอรับการประเมินสามารถยื่นคำขอได้ตลอดทั้งปี		
16.	ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารผลการปฏิบัติงาน		

ส่วนที่ 2 ความยากของหลักเกณฑ์การเลื่อนวิทยฐานะในการนำไปปฏิบัติ

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้อยู่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด 2 = เห็นด้วยน้อย 3 = เห็นด้วยปานกลาง 4 = เห็นด้วยมาก 5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ข้อความ	1	2	3	4	5
1. ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีรายละเอียดไม่ชัดเจน คลุมเครือ เข้าใจได้ยาก					
2. ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีความยุ่งยากซับซ้อนในการนำไปปฏิบัติ					
3. เกณฑ์ในการพิจารณามากเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน					
4. เกณฑ์การพิจารณาให้ผ่านนั้นสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน					
5. วิธีการที่ใช้ในการประเมินไม่เหมาะสม ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ					
6. ระบบการประเมินที่กำหนดไว้ไม่รัดกุม ไม่เป็นธรรมต่อผู้ขอรับการประเมิน					
7. ช่วงเวลาที่สามารถส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินกำหนดไว้สั้นเกินไป ทำให้ทำผลงานไม่ทัน					
8. เวลาที่ใช้ในการขอรับการประเมินมากเกินไป ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ					
9. ไม่มีการประชาสัมพันธ์ หรือชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน					

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของครู

คำชี้แจง ขณะที่ท่านทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะเป็นชำนาญการพิเศษ ท่านมีพฤติกรรมปฏิบัติงานตามหน้าที่ปกติตามข้อรายการเหล่านี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดย 1 = มีการปฏิบัติน้อยที่สุด 2 = มีการปฏิบัติน้อย 3 = มีการปฏิบัติปานกลาง 4 = มีการปฏิบัติมาก 5 = มีการปฏิบัติมากที่สุด

พฤติกรรม	1	2	3	4	5
1. มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร					
2. มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน					
3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนที่จะสอนจริง และมีการปรับปรุงแผนการสอนอยู่เสมอ					
4. ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียน และความสามารถของผู้เรียน					
5. ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียน และความสามารถของผู้เรียน					
6. ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้					

พฤติกรรม		1	2	3	4	5
7.	เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8.	จัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้ดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
9.	ประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้					
10.	ใช้เทคนิคและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน					
11.	ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน					
12.	ใช้ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
13.	สอนเสริมความรู้ให้นักเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติ					
14.	มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน					
15.	ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการดำเนินชีวิต					
16.	ให้เหตุและผลในการตัดสินปัญหาของนักเรียน					
17.	ทำความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของนักเรียน					
18.	รับฟังความคิดเห็น และเคารพสิทธิของนักเรียน					
19.	ประสานงานกับครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกันเพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้					
20.	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ กับครูที่สอนในรายวิชาเดียวกัน					
21.	ขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้					
22.	ให้ความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเมื่อต้องการความช่วยเหลือ					
23.	ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ทางโรงเรียน					
24.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน					
25.	ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือ เมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					
26.	ร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน					
27.	ให้ข้อมูลของนักเรียนที่เป็นประโยชน์ กับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ					
28.	ยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการและทางโรงเรียน					
29.	มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมวินัย และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่น					
30.	ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงต่อเวลา					
31.	ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ					
32.	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้อื่น รวมทั้งให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมอย่างทุ่มเทและสม่ำเสมอ					
33.	มีความศรัทธา และปฏิบัติตามหลักทางศาสนา					
34.	เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง					
35.	ปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน					

ตอนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ

คำชี้แจง จากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของท่าน ขณะที่ทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะนั้น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับข้อความต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด 2 = เห็นด้วยน้อย 3 = เห็นด้วยปานกลาง 4 = เห็นด้วยมาก 5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ข้อความ	1	2	3	4	5
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น					
4. ท่านใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น					
5. ท่านใช้เวลาส่วนใหญ่ในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น					
6. ท่านให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น					
7. มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้					
8. ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น					
9. ท่านได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น					
10. ท่านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น					
11. ท่านรักและศรัทธาวินัยวินัยครูมากยิ่งขึ้น					
12. ท่านปฏิบัติตามระเบียบ วินัย และเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมมากยิ่งขึ้น					
13. นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น					
14. นักเรียนมีทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น					
15. นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น					
16. นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น					
17. นักเรียนมีเจตคติในการเรียนมากยิ่งขึ้น					
18. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น					

ตอนที่ 5 หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะที่พึงประสงค์

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด 2 = เห็นด้วยน้อย 3 = เห็นด้วยปานกลาง 4 = เห็นด้วยมาก 5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ข้อความ	1	2	3	4	5
1. ผู้ที่สามารถขอรับการประเมินได้จะต้องเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถมีผลงานการสอนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับโดยพิจารณาจากรางวัลหรือผลงานต่าง ๆ ที่ครูผู้นั้นได้รับ					
2. ใช้การทดสอบความรู้ของครูเป็นหลักในการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ					
3. ให้ความสำคัญกับการประเมินในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด					
4. เน้นหลักเกณฑ์การประเมินที่ครูสามารถทำผลงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานประจำวันได้โดยไม่กระทบกับเวลาในการจัดการเรียนการสอน และเวลาส่วนตัวของครู					
5. จัดให้มีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะในทุกๆ ด้านแก่ครู					
6. ทำการประเมินในสภาพจริง ใช้การสังเกตการเรียนการสอนตามจริงของครู และสัมภาษณ์ครูที่ขอรับการประเมิน โดยไม่เน้นการประเมินโดยเอกสารรายงานต่าง ๆ					

ข้อความ	1	2	3	4	5
7. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ขอรับการประเมินเช่น นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา มาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ					
8. ลดความสำคัญของการทำผลงานวิชาการ โดยมาเน้นที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูทำให้เกิดการพัฒนาตัวนักเรียนแทน					
9. มีการประเมินผลงานวิชาการเป็นระยะ ตั้งแต่เริ่มการทำผลงาน จนกระทั่งทำผลงานวิชาการสิ้นสุด					
10. คณะกรรมการสามารถให้คำแนะนำได้ตลอดระยะเวลาการทำผลงานทางวิชาการของผู้ขอรับการประเมิน					
11. ให้ผู้ขอรับการประเมินนำเสนอผลงานวิชาการต่อคณะกรรมการการประเมิน และผู้สนใจโดยให้ช้คำถามข้อสงสัยต่าง ๆ โดยมีกรให้คะแนนและนำคะแนนในส่วนนี้ไปพิจารณาด้วย					
12. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินของคณะกรรมการให้ชัดเจน					

☸ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ☸

นายกนิษฐ์ ศรีเคลือบ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 6.1 ค่า IOC สรุปคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และข้อคำถามที่ปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญ ตัวแปรการรับรู้

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
1. ด้านความเข้าใจในสาระของหลักเกณฑ์การประเมิน			
1) ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี มีภาระงานสอนไม่ต่ำกว่าภาระงานขั้นต่ำตามที่ส่วนราชการต้นสังกัดกำหนด	0.833		
2) ผู้ขอรับการประเมินต้องดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ หรือเทียบเท่าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของอันดับ คศ. 3	1.000		
3) ผู้ขอรับการประเมินต้องมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนย้อนหลัง 2 ปีติดต่อกัน นับถึงวันที่ยื่นคำขอ	1.000		
4) ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ 2) ด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในการเรียน การสอน	1.000		
5) ผู้ขอรับการประเมินต้องผ่านการประเมินใน 3 ด้านคือ 1) ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ความสามารถ และ 3) ด้านผลการปฏิบัติงาน	0.833		
6) การพิจารณาด้านคุณภาพการปฏิบัติงาน จะพิจารณาจาก 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การออกแบบการเรียนรู้ 6) การพัฒนาผู้เรียน และ 7) การบริหารจัดการชั้นเรียน	1.000		
7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลงานทางวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการที่ผู้รับประเมินนำเสนอ	1.000		

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
8) การประเมินผลที่เกิดจากผู้เรียนจะตรวจสอบจากประสิทธิภาพการสอนเช่น สื่อ แผนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินภายในและภายนอกของโรงเรียน ผลการทดสอบในระดับประเทศ เป็นต้น ส่วนผลงานวิชาการจะตรวจสอบจากเอกสารรายงานที่ผู้รับประเมินนำเสนอ	0.833		
9) คณะกรรมการประเมินชุดแรกประเมินด้านที่ 1 และ 2 จำนวน 3 คน และคณะกรรมการชุดที่ 2 ประเมินด้านที่ 3 จำนวน 3 คน	1.000		
10) ด้านที่ 1 และ 2 ต้องได้คะแนนจากกรรมการทั้ง 3 คนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ด้านที่ 3 ต้องได้คะแนนในแต่ละส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 และคะแนนเฉลี่ยรวมส่วนที่ 1 และ 2 ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70	1.000		
11) ต้องผ่านการประเมินในด้านที่ 1 และ 2 ก่อน ผู้ขอรับการประเมินจึงจะสามารถส่งผลการประเมินในด้านที่ 3 ได้	0.833		
12) กรณีที่การประเมินด้านที่ 1 และหรือด้านที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการชุดที่ 1 มีความเห็นว่าผลการประเมินอยู่ในวิสัยที่สามารถพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ได้ ให้ผู้ขอรับการประเมินพัฒนาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 3 เดือน	0.833		
13) กรณีในส่วนของผลงานทางวิชาการไม่ผ่านเกณฑ์ และอ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาเห็นสมควรให้ปรับปรุงผลงานทางวิชาการ ผู้ขอรับการประเมินสามารถปรับปรุงตามข้อสังเกตของคณะกรรมการภายใน 6 เดือน	0.667		
14) ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลาคือ วันที่ 1-30 เมษายน หรือวันที่ 1-31 ตุลาคม	0.833		
15) ยื่นคำขอได้รอบปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ขอรับการประเมินสามารถยื่นคำขอได้ตลอดทั้งปี	0.833		

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
16) ดำเนินการประเมินให้แล้วเสร็จภายในรอบระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่สนง.เขตพื้นที่การศึกษาได้รับคำขอและเอกสารผลการปฏิบัติงาน	0.667		
2. ความรู้สึกของครูเกี่ยวกับความยากง่ายของหลักเกณฑ์การประเมินในการนำไปปฏิบัติ			
1) ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีรายละเอียดไม่ชัดเจน คลุมเครือ ทำให้เข้าใจได้ยาก	0.667	ปรับแก้ภาษาเล็กน้อย	ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีรายละเอียดไม่ชัดเจน คลุมเครือเข้าใจได้ยาก
2) ข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมินมีความยุ่งยากซับซ้อนในการนำไปปฏิบัติ	0.833		
3) เกณฑ์ในการพิจารณาเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน	0.667		
4) เกณฑ์การพิจารณาให้ผ่านนั้นสูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของหลักเกณฑ์การประเมิน	0.667		
5) วิธีการที่ใช้ในการประเมินไม่เหมาะสม ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ	0.833		
6) ระบบการประเมินที่กำหนดไว้ไม่รัดกุม ไม่เป็นธรรม	0.667	มีการใช้เส้นสายในการขอรับประเมิน	
7) ช่วงเวลาที่สามารถส่งผลงานเพื่อขอรับการประเมินกำหนดไว้น้อยเกินไป ทำให้ทำผลงานไม่ทัน	0.667	ผู้ส่งผลงานส่วนมากมีความตั้งใจในการทำผลงานน้อย มีการลอกผลงาน หรือจ้างทำ	
8) เวลาที่ใช้ในการขอรับการประเมินมากเกินไป ส่งผลเสียต่อภาระงานประจำที่ต้องปฏิบัติ	0.667		
9) ไม่มีการประชาสัมพันธ์ หรือชี้แจงเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์การประเมิน	0.667		

ตาราง 6.2 ค่า IOC สรุปลำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และข้อคำถามที่ปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญ ตัวแปรพฤติกรรม
การปฏิบัติงาน

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปลำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1) มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	0.667		
2) มีการวางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	0.667		
3) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อ่อนที่จะสอนจริง และมีการปรับปรุงแผนการสอนอยู่เสมอ	0.667		
4) ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับบทเรียนและความสามารถของบทเรียน	0.667		
5) ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย	0.667		
6) ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้	0.833		
7) เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.000		
8) จัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้ดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	0.833		
9) ประเมินผลการเรียนรู้ครบตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้	0.500	ควรประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ หรือหลักสูตร	ประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้
10) ใช้เทคนิคและวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่หลากหลาย และเหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน	0.667		

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
11) ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	0.667		
12) ใช้ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.000		
13) สอนเสริมความรู้ให้นักเรียน นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติ	0.833		
2. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น			
14) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	1.000		
15) ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการดำเนินชีวิต	1.000		
16) ใช้เหตุและผลในการตัดสินปัญหาของนักเรียน	1.000		
17) ทำความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของนักเรียน	0.833		
18) เคารพสิทธิของนักเรียน	1.000	ควรเพิ่มเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	รับฟังความคิดเห็น และเคารพสิทธิของนักเรียน
19) ประสานงานกับครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกันเพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้	0.833		
20) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ กับครูที่สอนในรายวิชาเดียวกัน	0.667		
21) ประสานงานและขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	0.833		
22) ให้ความร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเมื่อต้องการความช่วยเหลือ	1.000		
23) ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ทางโรงเรียน	0.667		

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
24) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน	1.000		
25) ติดต่อบริษัทต่าง ๆ กับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือ เมื่อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	0.833		
26) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	1.000		
27) ให้ข้อมูลของนักเรียนที่เป็นประโยชน์ กับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ	1.000		
3. ด้านที่สะท้อนความมีวินัย คุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ			
28) ยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการและทางโรงเรียน	1.000		
29) มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมวินัย และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่น	1.000		
30) ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงต่อเวลา	0.667		
31) ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	0.667	เหมือนจะอยู่ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	
32) ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ	1.000		
33) มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้อื่น ร่วมทั้งให้ความร่วมมือแก่ส่วนรวมอย่างทุ่มเทและสม่ำเสมอ	0.833		
34) มีความศรัทธา และปฏิบัติตามหลักทางศาสนา	1.000		
35) เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง	0.667		
36) ปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน	0.833		

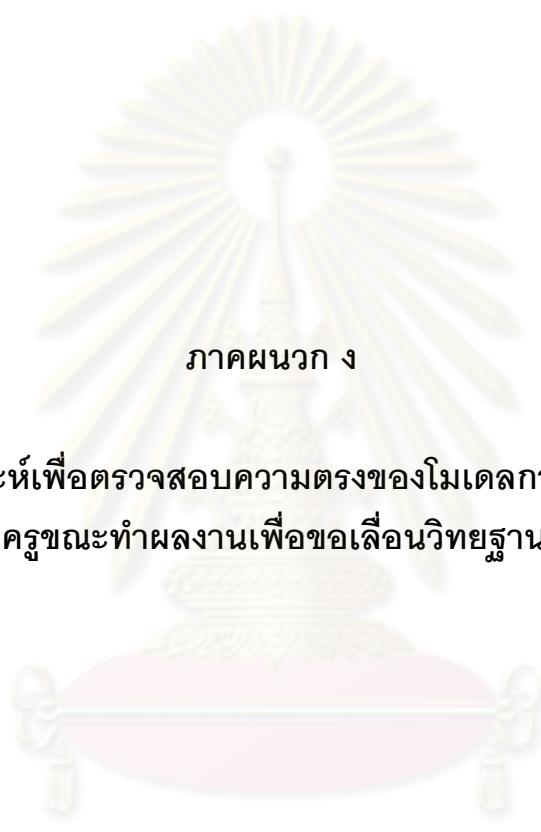

ตาราง 6.3 ค่า IOC สรุปคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และข้อคำถามที่ปรับแก้ตามผู้เชี่ยวชาญ
ตัวแปรผลที่เกิดขึ้น

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
1. ผลที่เกิดขึ้นกับครู			
1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	0.667		
2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	0.667	เหมือนจะเป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	
3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น	0.833		
4) ท่านใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น	0.833		
5) ท่านใช้เวลาส่วนใหญ่ในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น	0.500	เหมือนเป็นผลที่เกิดขึ้นกับครู แต่ไม่ใช่ผลที่เกิดขึ้นกับครูมากนัก	
6) ท่านให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น	0.500		
7) มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียนเพื่อนำมาใช้คู่กับการประเมินผลการเรียนรู้	0.833		
8) ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น	0.833		
9) ท่านได้รับความร่วมมือจากนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน รวมถึงบุคลากรในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น	0.833		
10) ท่านให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนมากยิ่งขึ้น	0.833		
11) ท่านรักและศรัทธาวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น	0.833		
12) ท่านปฏิบัติตามระเบียบ วินัย และเคารพกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมมากยิ่งขึ้น	0.833		

ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุปคำแนะนำในการปรับแก้	ข้อคำถามที่ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
2. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนตามการรับรู้ของครู			
13) นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น	0.667		
14) นักเรียนมีการพัฒนาทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น	0.500	ปรับภาษาให้เข้าใจง่ายกว่านี้	นักเรียนมีทักษะในการเรียนมากยิ่งขึ้น
15) นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น	0.667		
16) นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบวินัยมากยิ่งขึ้น	0.667		
17) นักเรียนมีเจตคติในการเรียนมากยิ่งขึ้น	0.667		
18) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น	0.667		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัด การรับรู้
การปฏิบัติงานของครูขณะทำผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และผลที่ตามมา

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE: 3/3/2011

TIME: 9:58

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\THESIS3\s.spl:

TI

DA NI=2 NO=408 MA=CM

LA

p1 p2

KM

1.000

0.078 1.000

ME

2.862 3.038

SD

0.444 0.898

SY='C:\THESIS3\9.DSF'

MO NX=2 NK=1 TD=fi

LK

perception

VA 0.9055 LX(1,1)

FR PH(1,1) LX(2,1)

VA 0.1801 TD(1,1)

VA 0.78 TD(2,2)

PD

OU PC RS EF FS SS SC XM ND=3 AD=OFF MI

TI

Number of Input Variables 2

Number of Y - Variables 0

Number of X - Variables 2

Number of ETA - Variables 0

Number of KSI - Variables 1

Number of Observations 408

TI

Covariance Matrix

	p1	p2
p1	0.197	
p2	0.031	0.806

TI

Parameter Specifications

LAMBDA-X

	percepti
p1	0
p2	1

PHI

	percepti
	2

TI

Number of Iterations = 5

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

	percepti
p1	0.905
p2	1.317 (0.978) 1.346

PHI

	percepti
	0.023 (0.016) 1.389

THETA-DELTA

	p1	p2
	0.180	0.780

Squared Multiple Correlations for X - Variables

	p1	p2
	0.093	0.048

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 1

Minimum Fit Function Chi-Square = 0.121 (P = 0.728)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 0.119 (P = 0.731)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 3.503)

Minimum Fit Function Value = 0.000296

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.00861)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.0928)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.835

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.0123

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.0123 ; 0.0209)

ECVI for Saturated Model = 0.0147

ECVI for Independence Model = 0.0159

Chi-Square for Independence Model with 1 Degree of Freedom = 2.476

Independence AIC = 6.476

Model AIC = 4.119

Saturated AIC = 6.000

Independence CAIC = 16.499

Model CAIC = 14.141

Saturated CAIC = 21.034

Normed Fit Index (NFI) = 0.951

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.596

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.951

Comparative Fit Index (CFI) = 1.000

Incremental Fit Index (IFI) = 1.596

Relative Fit Index (RFI) = 0.951

Critical N (CN) = 22410.726

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.00775

Standardized RMR = 0.0116

Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.999

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.333

TI

Fitted Covariance Matrix

	p1	p2
p1	0.199	
p2	0.027	0.819

Fitted Residuals

	p1	p2
p1	-0.001	
p2	0.004	-0.013

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.013

Median Fitted Residual = -0.001

Largest Fitted Residual = 0.004

Stemleaf Plot

```

- 1|3
- 0|
- 0|1
 0|4

```

Standardized Residuals

	p1	p2
p1	-0.344	
p2	0.344	-0.344

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -0.344

Median Standardized Residual = -0.344

Largest Standardized Residual = 0.344

Stemleaf Plot

```

- 2|44
- 0|
  0|
 2|4

```


ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TI

Qplot of Standardized Residuals

TI

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	p1	p2
p1	0.119	
p2	0.119	0.119

Expected Change for THETA-DELTA

	p1	p2
p1	-0.013	
p2	0.010	-0.028

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	p1	p2
p1	-0.067	
p2	0.024	-0.034

Maximum Modification Index is 0.12 for Element (2, 2) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 2,1	PH 1,1
LX 2,1	0.957	
PH 1,1	-0.011	0.000

TI

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 2,1	PH 1,1
LX 2,1	1.000	
PH 1,1	-0.677	1.000

TI

Factor Scores Regressions

KSI

	p1	p2
percepti	0.098	0.033

TI

Standardized Solution

LAMBDA-X

percepti

-----

p1 0.136

p2 0.198

PHI

percepti

1.000

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

percepti

-----

p1 0.305

p2 0.218

PHI

percepti

1.000

THETA-DELTA

p1 p2

0.907 0.952

Time used: 0.031 Seconds

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE: 2/26/2011

TIME: 10:42

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\THESIS3\5.LPJ:

TI

DA NI=3 NO=408 MA=CM

LA

w1 w2 w3

KM

1.000

0.854 1.000

0.797 0.904 1.000

ME

3.999 4.120 4.367

SD

0.709 0.727 0.807

SY='C:\THESIS3\5.DSF'

MO NX=3 NK=1 TD=SY

LK

WORK

FR LX(3,1) LX(1,1)

FI LX(2,1)

VA 0.9908 LX(2,1)

FI TD(2,2)

VA 0.0182 TD(2,2)

PD

OU PC RS EF FS SS SC XM ND=3 MI

TI

Number of Input Variables 3
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 3
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 408

TI

Covariance Matrix

	w1	w2	w3
w1	0.503		
w2	0.440	0.529	
w3	0.456	0.530	0.651

TI

Parameter Specifications

LAMBDA-X

WORK

w1	1
w2	0
w3	2

PHI

WORK

3

THETA-DELTA

	w1	w2	w3
	4	0	5

TI

Number of Iterations = 3

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

WORK

w1	0.854
	(0.026)
	33.051
w2	0.991
w3	1.029
	(0.024)
	42.442

PHI

WORK

	0.520
	(0.038)
	13.774

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THETA-DELTA

w1	w2	w3
0.123	0.018	0.100
(0.009)	(0.008)	
13.066	12.125	

Squared Multiple Correlations for X - Variables

w1	w2	w3
0.755	0.966	0.846

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 1

Minimum Fit Function Chi-Square = 0.0520 (P = 0.820)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 0.0518 (P = 0.820)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 2.607)

Minimum Fit Function Value = 0.000128

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.00641)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.0800)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.891

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.0270

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.0270 ; 0.0334)

ECVI for Saturated Model = 0.0295

ECVI for Independence Model = 2.196

Chi-Square for Independence Model with 3 Degrees of Freedom = 887.969

Independence AIC = 893.969

Model AIC = 10.052

Saturated AIC = 12.000

Independence CAIC = 909.002

Model CAIC = 35.108

Saturated CAIC = 42.068

Normed Fit Index (NFI) = 1.00

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.003

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.333

Comparative Fit Index (CFI) = 1.000

Incremental Fit Index (IFI) = 1.001

Relative Fit Index (RFI) = 1.00

Critical N (CN) = 51968.150

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.000453

Standardized RMR = 0.000795

Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.999

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.167

TI

Fitted Covariance Matrix

	w1	w2	w3
w1	0.503		
w2	0.440	0.529	
w3	0.457	0.530	0.651

Fitted Residuals

	w1	w2	w3
w1	0.000		
w2	0.000	0.000	
w3	-0.001	0.000	0.000

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.001

Median Fitted Residual = 0.000

Largest Fitted Residual = 0.000

Stemleaf Plot

```
- 1|1
- 0|
- 0|100
0|12
```

Standardized Residuals

	w1	w2	w3
w1	--		
w2	0.228	-0.228	
w3	-0.228	0.228	--

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -0.228

Median Standardized Residual = 0.000

Largest Standardized Residual = 0.228

Stemleaf Plot

```
- 2|33
- 1|
- 0|00
0|
1|
2|33
```


ศูนย์วิทยทรัพยากร
มหาวิทยาลัย

TI

Qplot of Standardized Residuals

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TI

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

	w1	w2	w3
w1	--		
w2	0.052	0.052	
w3	0.052	0.052	--

Expected Change for THETA-DELTA

	w1	w2	w3
w1	--		
w2	0.001	-0.002	
w3	-0.001	0.002	--

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

	w1	w2	w3
w1	--		
w2	0.003	-0.003	
w3	-0.003	0.003	--

Maximum Modification Index is 0.05 for Element (2, 1) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

	LX 1,1	LX 3,1	PH 1,1	TD 1,1	TD 3,3
LX 1,1	0.001				
LX 3,1	0.000	0.001			
PH 1,1	0.000	0.000	0.001		
TD 1,1	0.000	0.000	0.000	0.000	
TD 3,3	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

TI

Correlation Matrix of Parameter Estimates

	LX 1,1	LX 3,1	PH 1,1	TD 1,1	TD 3,3
LX 1,1	1.000				
LX 3,1	0.126	1.000			
PH 1,1	-0.082	-0.106	1.000		
TD 1,1	-0.069	0.002	0.002	1.000	
TD 3,3	0.001	-0.096	0.005	-0.016	1.000

TI

Factor Scores Regressions

KSI	w1	w2	w3
WORK	0.096	0.753	0.142

TI

Standardized Solution

LAMBDA-X

WORK

w1	0.616
w2	0.714
w3	0.742

PHI

WORK

1.000

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

WORK

w1	0.869
w2	0.983
w3	0.920

PHI

WORK

1.000

THETA-DELTA

w1	w2	w3
0.245	0.034	0.154

Time used: 0.031 Seconds

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DATE: 3/3/2011

TIME: 9:46

L I S R E L 8.72

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\THESIS3\d.spl:

TI

DA NI=2 NO=408 MA=CM

SY='C:\THESIS3\kk.DSF' NG=1

KM

1.000

0.894 1.000

ME

4.073 4.036

SD

0.729 0.760

SE

1 2 /

MO NX=2 NK=1 TD=fi

LK

effective

VA 0.9842 LX(1,1)

FR LX(2,1)

VA 0.0313 TD(1,1)

FR PH(1,1)

VA 0.09 TD(2,2)

PD

OU PC RS EF FS SS SC XM ND=3 AD=OFF MI

TI

Number of Input Variables 2
 Number of Y - Variables 0
 Number of X - Variables 2
 Number of ETA - Variables 0
 Number of KSI - Variables 1
 Number of Observations 408

TI

Covariance Matrix

	VAR 1	VAR 2
VAR 1	0.531	
VAR 2	0.495	0.578

VAR 1 0.531

VAR 2 0.495 0.578

TI

Parameter Specifications

LAMBDA-X

effectiv

VAR 1 0

VAR 2 1

PHI

effectiv

2

TI

Number of Iterations = 4

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-X

effectiv

VAR 1 0.984

VAR 2 0.973

(0.025)

39.716

PHI

effectiv

0.517

(0.038)

13.427

THETA-DELTA

VAR 1	VAR 2
0.031	0.090

0.031 0.090

Squared Multiple Correlations for X - Variables

VAR 1	VAR 2
0.941	0.845

0.941 0.845

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 1

Minimum Fit Function Chi-Square = 0.122 (P = 0.727)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 0.120 (P = 0.729)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for NCP = (0.0 ; 3.516)

Minimum Fit Function Value = 0.000300

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.0 ; 0.00864)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.0

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.0 ; 0.0929)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.834

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 0.0123

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.0123 ; 0.0209)

ECVI for Saturated Model = 0.0147

ECVI for Independence Model = 0.809

Chi-Square for Independence Model with 1 Degree of Freedom = 325.289

Independence AIC = 329.289

Model AIC = 4.120

Saturated AIC = 6.000

Independence CAIC = 339.312

Model CAIC = 14.142

Saturated CAIC = 21.034

Normed Fit Index (NFI) = 1.00

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 1.003

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 1.00

Comparative Fit Index (CFI) = 1.000

Incremental Fit Index (IFI) = 1.003

Relative Fit Index (RFI) = 1.00

Critical N (CN) = 22150.090

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.00100

Standardized RMR = 0.00174

Goodness of Fit Index (GFI) = 1.00

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.999

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.333

TI

Fitted Covariance Matrix

VAR 1   VAR 2

VAR 1   0.532

VAR 2   0.495   0.579

Fitted Residuals

VAR 1	VAR 2
0.000	
0.001	-0.002

VAR 1	0.000
-------	-------

VAR 2	0.001	-0.002
-------	-------	--------

Summary Statistics for Fitted Residuals

Smallest Fitted Residual = -0.002

Median Fitted Residual = 0.000

Largest Fitted Residual = 0.001

Stemleaf Plot

- 1|6

- 1|

- 0|

- 0|2

0|

0|6

Standardized Residuals

VAR 1	VAR 2
-0.346	
0.347	-0.346

VAR 1	-0.346
-------	--------

VAR 2	0.347	-0.346
-------	-------	--------

Summary Statistics for Standardized Residuals

Smallest Standardized Residual = -0.346

Median Standardized Residual = -0.346

Largest Standardized Residual = 0.347

Stemleaf Plot

- 2|55

- 0|

0|

2|5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TI

Qplot of Standardized Residuals

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TI

Modification Indices and Expected Change

No Non-Zero Modification Indices for LAMBDA-X

No Non-Zero Modification Indices for PHI

Modification Indices for THETA-DELTA

VAR 1 VAR 2

VAR 1 0.120

VAR 2 0.120 0.120

Expected Change for THETA-DELTA

VAR 1 VAR 2

VAR 1 -0.003

VAR 2 0.001 -0.003

Completely Standardized Expected Change for THETA-DELTA

VAR 1 VAR 2

VAR 1 -0.006

VAR 2 0.003 -0.005

Maximum Modification Index is 0.12 for Element (2, 1) of THETA-DELTA

Covariance Matrix of Parameter Estimates

LX 2,1 PH 1,1

LX 2,1 0.001

PH 1,1 0.000 0.001

TI

Correlation Matrix of Parameter Estimates

LX 2,1 PH 1,1

LX 2,1 1.000

PH 1,1 -0.172 1.000

TI

Factor Scores Regressions

KSI

VAR 1 VAR 2

-----

effectiv 0.724 0.249

TI

Standardized Solution

LAMBDA-X

effectiv

VAR 1 0.707

VAR 2 0.699

PHI

effectiv

1.000

TI

Completely Standardized Solution

LAMBDA-X

effectiv

VAR 1 0.970

VAR 2 0.919

PHI

effectiv

1.000

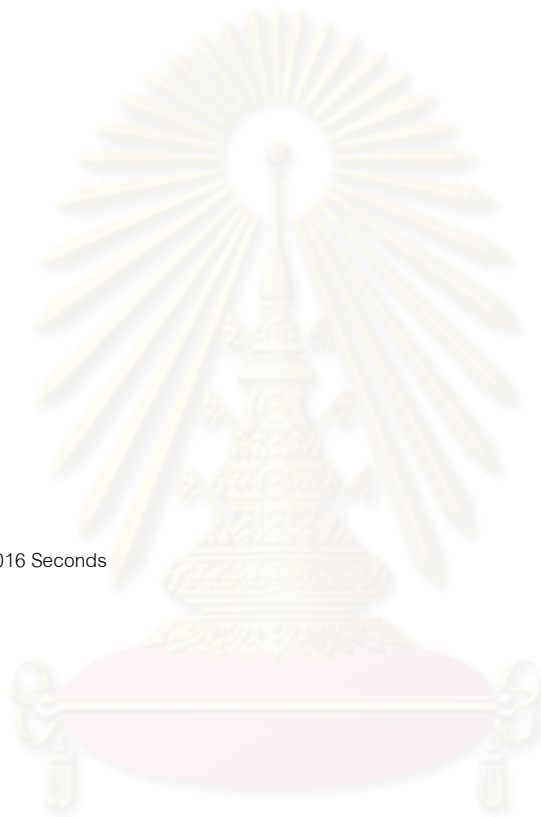
THETA-DELTA

VAR 1 VAR 2

0.059 0.155

Time used: 0.016 Seconds

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกนิษฐ ศรีเคลือบ เกิดวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2529 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี เมื่อปีการศึกษา 2546 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการสอน วิทยาศาสตร์ (เคมี) เมื่อปีการศึกษา 2551 และได้เข้าศึกษาต่อปริญญาโทที่คณะครุศาสตร์ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์ การวิจัยการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2552 ตามลำดับ

ประวัติการทำงาน

1. พ.ศ. 2553 นักวิจัยในโครงการ “การประเมินโครงการทูลเกล้าฯ” โดยกลุ่มบริษัททรู ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมี ศ.ดร. สุวิมล ว่องวาณิช เป็นหัวหน้าโครงการ
2. พ.ศ. 2553 - 2554 ผู้ช่วยนักวิจัยในโครงการ “การวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง” ซึ่งมี ศ.ดร. สุวิมล ว่องวาณิช เป็นหัวหน้าโครงการ โดยได้รับทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว.) จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.)

งานวิจัยอื่น ๆ

สุวิมล ว่องวาณิช และกนิษฐ ศรีเคลือบ. (2554). การปฏิบัติงานของครูตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรกที่ส่งผลต่อโอกาสในการได้เลื่อนวิทยฐานะ. (งานวิจัยในโครงการ การวิจัยและพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ซึ่งได้รับทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (เมธีวิจัยอาวุโส สกว.) จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.)

สุวิมล ว่องวาณิช อัจฉรา ประเสริฐสิน กนิษฐ ศรีเคลือบ และคณะ. (2553). การประเมินโครงการทูลเกล้าฯ (กลุ่มบริษัททรู ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สุวิมล ว่องวาณิช กนิษฐ ศรีเคลือบ และคณะ. (2553). การประเมินโครงการทูลเกล้าฯ โรงเรียนเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กลุ่มบริษัททรู ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)